

LITERÁRNÍ
JEDNO
HUBKY

SEVEROČESKÁ VĚDECKÁ KNIHOVNA V ÚSTÍ NAD LABEM

LITERÁRNÍ
JEDNO
HUBKY

SEVEROČESKÁ VĚDECKÁ KNIHOVNA V ÚSTÍ NAD LABEM

ÚSTÍ NAD LABEM

2021

ISBN 978-80-7055-260-5
ISBN 978-80-7055-270-4 (pdf)
ISBN 978-80-7055-271-1 (ePUB)

ÚVODNÍ SLOVO

Každý člověk je jiný. Všichni jsme na tomto světě individualitami a přitom je nám všem přeci jen něco společné. Učíme se od sebe navzájem, jaké to je být lidmi. Záleží tedy pouze na nás, jaké zrcadlo se rozhodneme nastavit těm, kteří jsou s námi na jedné lodi. Ano, je to skutečně na každém z nás a občas se to zdá obtížné.

Proto si možná všichni tu a tam připadáme jako datlovník v meruňkovém háji. Z jeho pohledu se nejspíš všichni ostatní těší, obtěžkáni plody svého života, z toho, co je jim vlastní, zatímco on v něm tak či onak trčí. I to je pocit, který je nejspíš společný minimálně těm, kteří se snaží všechno to „kolem sebe“ nějak uchopit. Cítíme se mnohdy osamocené ve své odlišnosti a rádi bychom v očích druhých byli také meruňkovým stromem, který plodí to nejsladší ovoce. Přitom někteří více a někteří méně míváme pocit, že jsme tu tak nějak navíc, že je na nás cosi nepatřičného. Že naše snahy a náš způsob života možná nejsou přínosem pro druhé, anebo že jsou pouze dostačující. Někdy se za svou individualitu stydíme, a tak se přetvařujeme. Snažíme se ze sebe mnohdy učinit něco, čím nejsme, abychom se zavděčili všem těm „druhým“. Každý to někdy zažil, všichni se v tomhle zvláštním šapitó pokoušíme nějak zapadnout. Získat si pro sebe alespoň trošku pozornosti. Ať už jsme to my, ti hodní, tací, kteří se snaží zavděčit, nebo my, ti revoltující, nehodní, kteří se rozhodně nikomu zavděčit nepotřebují, případně vědí, že prostě nemohou. Důležité je ale především to, abychom přijali sami sebe ve své podstatě, protože právě naše jedinečnost je tím, čím se stáváme kořením pomíjivého života.

Úkolů a cílů umění může být mnoho. Každý si v něm můžeme najít to své, to, co odráží střípky právě naší skutečnosti. Na rozdíl od dravého světa tam venku, v umění nemusíme nikomu nic dokazovat. Nechá-

me prostě dveře svého srdce a své fantazie otevřené, nasloucháme své duši nebo si prostě jen tak hrajeme, a kdo s námi soucítí nebo si chce hrát s námi, sám od sebe se přidá, jelikož všichni jsme hledači toho, co je nám někde uvnitř vlastní. Všichni se toužíme obklopit tím, co s námi rezonuje, a čerpat sdílením s ostatními síly, které by mohly napomoci dalšímu kroku na vratké půdě našich životů. A proto vznikla tato různorodá sbírka, v níž si každý může najít právě ten svůj kousek sebe, ať už v básni, próze, či v obrazu, který se dotkne jeho duše.

Námět datlovníku v meruňkovém háji, který se bude texty našeho společného díla tu a tam prolínat, je právě o tomto zdánlivě závažném tématu. Přišel zcela dadaistickou formou, a proto i když reprezentuje jakýsi výstup tříleté praxe účastníků tvůrčího psaní, přistupujte k němu prosím i vy především hravě. Byl bych tuze rád, kdyby ona touha po hravosti, sdílení a kreativitě mohla vstoupit do vašich životů nebo se jich alespoň lehce dotkla a na chvíli se u vás stavila na návštěvu.

Vítejte tedy i vy, vážení čtenáři, jako onen datlovník v meruňkovém háji, mezi námi, mezi stromy, které plodí svá malá i větší dílka, neboť pravdou je, že i my všichni zde přispívající jsme, každý zcela naprosto po svém, též datlovníky. A nyní již nerušeně listujte a nechte naše slova, aby se vás mohla dotknout.

ONDŘEJ PRCHAL

DATLOV NÍK

ANEŽKA HOZÁKOVÁ

Kdysi, kdesi, rostl jeden meruňkový sad. Ovoce, jež plodily jeho stromy, mělo zázračnou léčivou moc. Lidé z široka daleka do těchto míst přicházeli, aby zažehnali své potíže. Ten, kdo těžkým krokem zavítal, odcházel zlehka. Ten, kterému se dech úžil, při odchodu vdechoval plnými doušky. Starý se znovu cítil jako mladý, slepý mohl očima polykat krásu světa a hluchý konečně uslyšel ptačí zpěv.

Jednoho dne se do sadu vydala žena. Možná bývala krásná, ale teď... Pleť bledá únavou, tváře slané od věčně tekoucích slz, rty popraskané, paže kostnaté a bílé, záda shrbená, jako by na ramenou nesla veškerou tíhu světa. Jmenovala se Elena. Plamen, který jí byl tímto jménem předurčen, však dávno uhasil žal.

Tiše jako přízrak procházela řadami stromů a sledovala zářivou mozaiku, kterou na hedvábném trávníku vykouzlilo světlo pronikající větvemi. Bosé nohy ochutnávaly chladnou hlínu. Omamná vůně meruněk jí plnila plíce. Vítr v korunách pěl tichou melodií. K jejímu hluboko pohřbenému srdci ta krása však proniknout nedokázala.

Zastavila se, sňala z hlavy kápi a vystavila tvář slunci. Utrhla oranžově planoucí plod a zabořila zuby do jeho sladké dužiny. Jeho úžasnou chuť nevnímala, jen jej hltavě spolykala. Nic se však nestalo. Vteřiny mýjely, ale bolest svírající železnými okovy její duši nepovolila.

Elena bezmocně padla na kolena. Zabořila obličej do dlaní a v slzavém údolí proklínala sad, muže, který ji opustil, sebe samu, celý svět i samotného Boha.

„Proč jsi na mne uvalil takovou zlobu? Čím jsem se tak provinila, že si zasluhuji takový trest?“ naříkala a Bůh plakal spolu s ní, na zem se spustil déšť. Celé hodiny pak Elena ležela s tváří v blátě, neschopná se pohnout. Třpytící se kapky byly jako slzy, které už dávno vyplývala.

Dalšího dne ji probudily paprsky slunce, které ji polechtaly na špičce nosu. Byla promrzlá a rozbolavělá. Odlepila od sebe ztěžklá víčka... a překvapeně zamrkala.

Kousek od ní rostl malý stromek. Takový Elena ještě nikdy neviděla. Jeho kmínek byl zvláště ohnutý na stranu, listy měl špičaté a hladké jako čepele. Dívala se na něj a měla pocit, že jí pohled zvědavě oplácí. Oproti ostatním stromům v sadu, které se majestátně tyčily do výšky, vypadal uboze. Byl jako kousek jedné skládky omylem zamíchaný do druhé. Jako falešná nota v nádherné symfonii. Černá ovce. Stejně jako ona mezi lidmi. Zdálo se, jako by někdo její duši nastavil zrcadlo. Ta podoba jí zároveň děsila i fascinovala. A když se zvedl studený vítr a kousavě se zabodl přímo do její citlivé kůže, strom promluvil: „Eleno...“

Byl to sotva víc než šepot. Klidný a naléhavý zároveň. Elena se rychle postavila na vratké nohy a udělala několik nejistých kroků vzad. Muselo se jí to zdát. Nebo zešílela. „Eleno...“ zopakoval strom. Otočila se a utíkala z toho prokletého místa tak rychle, jak jen jí ztuhlé svaly dovolily.

Druhý den se ale vrátila. Strom ji pronásledoval ve snech celou noc. Usadila se v jeho drobném stínu a prsty přejela po drsné kůře. Konejšivě naklonil listy nad ni. A Elena začala vyprávět. Vyprávěla o lásce, kterou zažila, i o bolesti, když ji její milý odnesl s sebou někam daleko. O prázdnotě, která její nitro zamořovala jako parazit. A plakala. A její trápení odplouvalo v slzách a vsakovalo se do hlíny. Strom jej upíjel svými kořeny a naslouchal. Tišil ji a hýčkal tak, jak to umějí jen stromy.

Každý den se Elena vracela a odkrývala mu svá tajemství. A s každým vyřčeným slovem se rána, která hyzdila její duši, začínala hojit. Časem se úplně zacelila a zbyla po ní jen velká jizva.

Tak se stalo, že Elenino zlomené srdce vyléčil jeden obyčejný stromek v kouzelném sadu. Elena k němu až do své smrti chodívala, povídala mu o svém životě, jindy u něj jen tiše odpočívala. Navždy zůstali spolu, tak jiní, dva datlovníky v meruňkovém háji.

ONDRO PRDELNÍK

ONDŘEJ MEČIŘ

23. srpna 2010 - pondělí

Po únavné cestě rozkodrcaným autobusem a ještě mnohem delší a úmornější pěší túře jsme já a moji dva souputníci konečně dorazili na místo. Zřícenina hradu Krakenštejn se před námi majestátně tyčila a vítr, který se proháněl kolem, nás zval do jejích útrob.

„Až p-po vás, k-kolego,“ ozval se za mými zády koktavý hlas profesora Kosa. „Ne, ne, až po vás,“ přepouštěl jsem místo profesoru Myšiakovi.

„Je to pre mňa síce nesmierna česť páni, ale ako prvý by mal vstúpiť profesor Špaček. To on v archíve objavil stopu, že kamenná doska je umiestnená v pivnici tohto hradu.“

„To je od vás milé, pánové, ale bez informácií od Fandy Kosa bych ani nevěděl, v jakém archivu hledat.“

„To nic n-nebylo, k-kdyby J-Janko n-nevyčetl, že d-deska existuje, v-vůbec bysme t-tady n-nebyli.“

„Nezabúdajme, páni, na knihu, ktorú mi požičal Bret Špaček. To vďaka nej som prišiel na informácie o doske.“

„Dobrá, kolegové, přesvědčili jste mě. Rád jako první překročím pomyslnou hranici do historie této hradní zříceniny. Přeci jen mě bádání v archivu stálo plno úsilí, než jsem našel to, po čem společně prahneme již několik let.“

„P-p-počkej, B-Břěto, k-když o-o tom tak p-pře-přemýšlím, tak ono n-nebylo u-u-úplně j-jednoduché n-najít t-ten s-s-správný a-archív.“

„Aj ja si myslím, že som odviedol veľký kus práce. V tej knihe bola zmienka o doske veľmi ľahko prehliadnuteľná a napriek tomu sa mi ju podarilo objaviť.“

„Tak c-co teď b-budeme d-dělat?“

„Všetci máme právo vstúpiť ako prvý.“

„Navrhuj desaťminutovú prestávku, během které každý z nás vymyslí nějaké rozřešení této situace. Nějaké otázky? Nikoliv? Tak vzhůru do toho.“

Deset minut uběhlo jako voda a my se tedy jali přednést své nápady.

„Já m-myslím, ž-že b-bysme mohli u-uspořádat s-soutěž v hod u k-ka-menem. Kdo h-hodí dál, v-vstoupí j-jako p-první.“

„To by sa ti páčilo, keď vieš, že som mal ešte pred týždňom vyklbené rameno. Ako by sa ti páčilo, keby sme miesto hádzania súťažili v hovorení jazykoly. No schválne, skús povedať tristo tri a tridsať strieborných striekačiek.“

„Pánové, nehádejme se! Od toho tu přece nejsme. Podívejte se na tu bránu. Vždyť by skrz ni prošel i pár tlustokožců. Navrhuj chytit se za ruce a vejít společně.“

„Súhlasím.“

„N-návrh p-přiját.“

Nazvat onen staletý rozbořený polooblouk branou bylo poměrně odvážné tvrzení, přesto však posloužilo svému účelu. Hrdě jsme se s přáteli chytli za ruce a za pravidelného odpočítávání Fandy Kosa: „J-jedna, d-d-dva á tři,“ jsme úspěšně překročili domnělý práh hradu Krakenštejn. Tento obyčejný krok ve mně vyvolal téměř blažený pocit štěstí. Tajemná záhada, kterou jsme sem přijeli rozluštit, je nám opět o krok blíže.

„Taky cítíte to, co já?“

„Áno, niekomu tu hrozne zapáchajú nohy.“

„Mně t-teda n-nesmrdí.“

„Dejte pokoj, pánové, o smrad tady nejde. Jde přece o historii. Cožpak vy necítíte tu opojnou vůni dějin, která se rozlévá všude kolem nás?“

„Máš p-pravdu, Břěto, už ji t-taky cítím. T-taková libě n-nasládlá vůně s p-příchuť p-peprmintu.“

„Nechcem nič podotykať, Fanda, ale to, čo cítiš, bude najskôr príchuť mojej žuvačky.“

„Ne, ne, t-to je d-dozajista v-vůně dějin.“

Někdy si říkám, co tady s těmi dvěma ptáky dělám, ale po chvíli vždy dojdou k názoru, že i přes ty jejich občasné slabší chvíleky to jsou partáci

jak se patří a bez jejich pomoci bych mohl svou badatelskou kariéru již dávno pověsit na hřebík.

Nebyl čas ztrácet drahocenné vteřiny, a tak jsme pokračovali dále do hradu. Minuli jsme zbytky středověkého opevnění, na které navazovala ještě téměř zachovalá válcová hradní věž. Ta byla původně propojena malým padacím mostem s obytnou částí hradu. Čas si i zde však vybral svou daň a dřevěný mostek se nedochoval. Pomalu jsme vstoupili do rozlehlé obdélníkové místnosti s dochovanou křížovou klenbou. Ani jeden z nás nepochyboval, že se právě nacházíme na místě označovaném jako starhošť. Tato část hradu byla ve středověku využívána jako jídelna, ve které se konaly všemožné oslavy, kulturní setkání a další podobné akce. Ostatně svou velikostí byla uzpůsobena obrovskému počtu lidí, kteří zde byli hoštěni pánem hradu.

Tuto úchvatnou podívanou ještě umocňovaly zapadající sluneční paprsky, které procházely polorozpadlými průzory ve stěnách zříceniny.

„S-slunce z-zapadá. M-musíme sebou h-hodit. Za chvíli b-bude tma.“

„Ak ma rozum neklame, tak v pivnici bude takisto tma.“

„Fando, vytáhni bloček s poznámkami, dokud je ještě vidět, a nasměruj nás do bývalé hradní kaple.“

„N-nemohu najít b-brýle. M-musím se po nich p-podívat. T-tady máš, B-Břetó, ty z-zápisky.“

Mezitím, co se Fanda začal přehrabovat ve svém obrovitém fuksu ve snaze najít své ztracené brýle, jal jsem se prostudovat jeho zápisky. Díky bohu, že když píše, tak nekoktá, jinak bych to tady louskal ještě týden.

„Musíme projít tou dírou na konci místnosti a poté odbočit doleva na druhé nádvoří. Na jeho konci by měly stát zbytky hradní kaple.“

„J-jděte n-napřed. Jen co n-najdu ty brýle, d-dohoním vás.“

„Nehľadáš náhodou tie okuliare, ktoré máš celú tú dobu na hlave?“

Problém s brýlemi byl tedy poměrně rychle vyřešen. Janko si připsal plusové body za svou všímavost a celá naše skupinka se mohla v klidu přesunout do další části zříceniny. Z hradní kaple se toho opravdu moc nedochovalo. Přesto nám štěstí přálo. Část severní stěny, která plynule navazovala na pětiboký presbytář, dosud nepodlehla zkáze. Právě zmíněné kněžiště bylo naším dalším prozatímním cílem.

„Někde v těchto místech to musí být.“

„Najprv musíme nájsť miesto, kde býval oltár.“
„Podlaha tu všude vypadá stejně, nikde žádný náznak vyvýšeného místa, jiné barvy kamenů nebo čehokoliv, čeho bychom se mohli chytiť.“
„Je v-vidět, že b-beze mě byste b-byli ú-úplně z-ztracený. Cožpak j-jste si n-ne-všimli, že t-tady v tom m-místě byl e-evidentně d-dřívě u-umístěný letner?“
„No a v čom nám pomôže, že vieme, kde bola predtým vystavaná chrámová prepážka?“
„Fando, to je sice pravda, že tady ta přepážka dřívě mohla být, ale to pořád neřeší problém, že nevíme, kde přesně byl ten oltář.“
„Tak s-sledujte a u-učte se.“

Náš lehce vyšinutý kolega Kos donutil nebohého Janka, aby se přitiskl zády ke stěně, kde kdysi bývala přepážka rozdělující chrámovou loď od kněžiště, a divadlo začalo.

„N-než jsme o-odjeli, p-přeměřil jsem vám o-oběma v-velikost v-vašich bot. Ty, B-Břěto, máš n-nožičky jak p-princezna, tedy n-naprosto n-ne-použitelný. Zato Janko, t-ten má i-ideální v-velikost. P-přesně p-půl lokte č-českého, č-čili j-jednu stopu č-českou.“

Náš nechápavý výraz jako by Fandu ještě více motivoval, a proto pokračoval.

„N-nyní si z-zahrajeme hru. Janko, v-vstávej.“
„Čože?“
„M-máš říct p-přece, k-kolik je h-hodin.“
„Prečo by som to mal ako povedať?“
„Prostě to řekni, jinak nedá pokoj! Znáš přece Fandu.“
„Dobre, ospravedlňujem sa ti, Fanda. Koľko je hodín?“
„Deset s-slepičích.“
„Čože? On si snad ze mě dělá srandu?“
„Deset s-slepičích, jsem ř-řek.“
„Ja ho zabijem.“
„Fando, nepřeháníš to trochu?“
„Chcete n-najít o-oltář, nebo ne?“
„No kvôli tomu sme tu.“
„T-tak k-kušuj a dělej, c-co ti ř-říkám. Deset s-slepičích.“

Po několikaminutovém přesvědčování se mi Janka konečně podařilo trochu zklidnit a Fandova hra mohla pokračovat. Následovaly úkoly v podobě jednoho sloního kroku a třech klokaních. To bylo ještě do-

cela v pořádku. Janko se držel a musím konstatovat, že jako klokan by se v Austrálii mezi ostatními vačnatci neztratil. Problém nastal, když Fanda začal po našem kolegovi požadovat čtyřicet mravenčích. To mi na chvíli oba kamarádi zmizeli z dohledu. Janko evidentně prohrál a následoval trest. Musel celou hru absolvovat od začátku.

„Tridsať šesť, tridsať sedem, tridsať osem, tridsať deväť, štyridsať. Čo teraz? Vopred hlásim, že hada robiť nebudem.“

„T-to je t-téměř k-konec. Teď už j-jenom vpravo v-v bok, pět č-čapích a jsi na m-místě, kde byl o-oltář.“

„Tak a teraz mi povedz, prečo nosím v batohu meter, nebolo by namiesto tejto srandy lepšie a hlavne rýchlejšie to jednoducho namerať?“

Nechal jsem Janka dokrokovat zbylých pět čápů a tam, kde se zastavil, jsem nakreslil křídou velký bílý křížek, abych označil místo, kde stával oltář. Zároveň jsem tím vysvobodil Janka ze hry a ten se ihned vrhnul směrem k Fandovi. Podruhé za poměrně krátkou chvíli mi oba opět zmizeli z očí. Však oni se zase brzy objeví. Nelenil jsem a ze svého fuksu vytáhl malý archeologický štětec. Když se Fanda s Jankem vrátili, měl jsem vyčištěný už téměř celý prostor oltáře a malou část jeho blízkého okolí.

„Tak jste si to vyříkali a jdete mi konečně pomoci?“

„Áno, už je to za nami. Nehnevaj sa na nás.“

„Tak se chopte svého náčiní a pojdte očistit prostor kolem oltáře, který se, jak jistě dobře víte, nedal posouvat. Tudíž kámen, který střeží vstup do podzemí, bude v jeho těsné blízkosti.“

Ve třech nám šla práce pěkně od ruky a za chvíli jsme měli hotovo. Po vstupu do sklepení však nikde ani stopa.

„T-to není m-možný. N-někde tady to p-přece m-musí být?“

„Důfam, že mi teraz nepovieš, že si sa vo svojich zvieracích výpočtoch pomýlil. Nebudem to absolvovať znova.“

„V-výpočty byly v p-pořádku, za to d-dám krk.“

„Jak přesně v té knize popisovali místo vstupu do toho podzemí?“

„Ch-chvilku p-počkej, p-podám ti p-poznámky.“

Jestli byl Fanda někdy na něco opravdový machr, byla to jeho pečlivá příprava na naše společné akce. Ani tentokrát nezklamal. Text byl sepsán úhledným písmem, takže mi nečinilo žádný problém jej nahlas přečíst.

**Ty, jenž do tajného podzemí vstoupit chceš,
k obětnímu stolu dojít musíš, ne dál.
Poté v místě věčného světla nalezněš
kulatý kámen, co dovede tě v temný sál.**

„Z-začátek té n-náповědy je celkem j-jasný. M-musíme se d-dostat k o-oltáři, takže m-máme s-splněno.“

„Ty tu snad' vidíš nějaký oltář?“

„P-přece víš, jak to m-myslím.“

„Dobře, obetný stůl si tu dokážem představit. Ale kde máš to věčné světlo, ty chytrák? Každú chvílu tu bude tma ako vo vreci.“

„Věčné světlo je přeci symbolem neustálé přítomnosti Boha ve svato-stánku. Dříve tuto funkci zastávala obyčejná svíčka.“

„To, že tu nie je sviečka, ešte chápem, ale kam sa mohol stratit tonový oltář, to nemám potuchy.“

„M-možná je d-dobře, že t-tady není. Už jste n-někdy v-viděli p-průchozí oltář?“

„O oltáři nechcem už ani počuť. Zhodli sme sa, že tu býval. Teraz je potrebné vyriešiť tú sviečku a kameň, ktorý zakrýva vstup do podzemia.“

„I na to určité brzy přijdeme.“

„D-dáme hlavy d-dohromady.“

„Do akej hromady myslíš?“

„N-nech toho, t-ty...“

„V klidu, Fanouši, přeci víš, že si tě dobírá.“

„N-neříkej mi F-fanouši, v-vždyť víš, že t-to n-nemám rád.“

„Ospravedlňujem sa ti za tie srandičky.“

„N-nic se n-neděje.“

„Si kamarát, Fanouš.“

„P-pojď sem, ať ti m-můžu jednu p-plácnout.“

„Chlapci, dost! Nebudte jak malý Fanoušové, mimo to jsem nejspíš tu hádanku rozluštil. Věčné světlo, které v našem případě symbolizuje svíčka, muselo být v dobře viditelné části kaple. Oltář, jakožto vyvýšené místo uprostřed kněžiště, sem tedy dokonale zapadá. Vzhledem k tomu, že tato kaple je zasvěcena svatému Ondřejovi, který byl jedním z Ježíšových apoštolů, můžeme vyloučit přítomnost více svící. Křesťanství je monoteistické náboženství, čili jedna svíce symbolizuje jediného boha. Jak oba jistě víte, ve středověku kladli velký důraz na detail a symetrii. Světlo tedy muselo být umístěno přesně do středu oltáře.“

„A t-ten jsi p-přece o-označil křížkem.“

„A celú tú dobu si sa z neho nepohol.“

„Přesně tak. Je to jediný kus podlahy, který jsme neočistili.“

„T-tak na co č-čekáš? Popadni š-štětec a d-dej se d-do práce.“
Kolegové mě nemuseli pobízet dvakrát. Pečlivě jsem ometl letité nánosy prachu a odměna na sebe nenechala dlouho čekat. Narazil jsem na velký kulatý kámen, do kterého bylo vyryto písmeno X.

„Taky tam ten křížik mohol byť vidieť hneď, čo sme prišli. Mohli sme sa vyvarovať vela vtákovin.“

„P-proč by n-někdo úmyslně o-označoval k-křížkem vstup do tajné m-místnosti. To n-nedává s-smysl.“

„To máš pravdu, Fando, ledaže by to nebyl křížek, ale kříž.“

„To som teda zvedavý, kam tým mieriš?“

„No asi takhle. Křížek, například na mapách, označuje nějaké cílové místo. Třeba pokladu. Kříž je oproti tomu brán jakožto náboženský atribut. Naše výprava se týká tajemství svatého Ondřeje. A jak oba jistě moc dobře víte, ale zatím si to určitě jen neuvědomujete, atributem svatého Ondřeje je kříž a pozor, to stále ještě není celé. Je to kříž ve tvaru X. Takže, pánové, jsme na místě. Pod námi se ukrývá kamenná deska, která nebude ničím jiným, než hrobem našeho hledaného apoštola.“

„To je síce velmi pekné, ale ako sa tam dostaneme?“

„N-normálně to n-nadzvedneme a bude.“

„Tak dvíhaj, ty superman.“

„Vy mi s-snad n-nepomůžete? Že já si n-nevzal ten k-krumpáč ze z-zahrady.“

„Stejně bychom ti ho nedovolili použít. Nechceme to tady rozkopat.“

„Idem pre páčidlo, to by malo stačiť.“

Kámen se sice vzpouzel, ale naše vytrvalost a touha dostat se do tajných komnat hradu Krakenštejn byla silnější.

„J-jak to asi m-může být h-hluboký?“

„Skoč a zistíš to.“

„M-mám?“

„Jasně. Na tři. Raz, dva...“

„Janko, neblbni, nebo to fakt udělá.“

„Tak tam hodíme kameň a budeme počítat čas, než dopadne.“

„Co tam nejdřív posvítit baterkou?“

„Taky možnost, ale ten kameň si tam rovnako hodím. Videl som to v televízii a povedal som si, že to raz musím taky skúsiť.“

„Pro mě za mě, hoď si tam, co chceš, ale opovaž se něco zničit.“

Světlo baterky prozářilo malou část podzemí. K našemu potěšení jsme nestáli až tak moc vysoko. Ode dna místnosti nás dělilo odhadem něco

kolem dvou metrů, takže kdyby se Fanda přeci jen odhodlal skočit, dopadlo by to s ním s největší pravděpodobností dobře. Vybaveni baterkami jsme jeden po druhém naskákali dolů. Honba za kamennou deskou se blížila ke svému cíli.

„Někde tady ta hrobka přece musí být.“

„J-jak si m-můžeš být tak j-jistej, že to je h-hrobka?“

„Jsem přesvědčen, že to, co hledáme, jsou ostatky svatého Ondřeje. A ty přece musí být uloženy v hrobce.“

„Nechcem nič hovorít, ale táto miestnosť zase nie je tak veľká, aby sa v nej dala hrobka prehliadnúť.“

„T-to má Janko p-pravdu. Už b-bysme ji m-museli v-vidět, Břěťo.“

Mou radost vystřídalo zklamání. Dostali jsme se přeci až sem a po místě věčného odpočinku námi hledaného křesťanského apoštola ani vidu, ani slechu. Zklamání pomalu začínalo přecházet k zoufalství, ze kterého mě naštěstí vysvobodil Janko.

„Páni, podťe sem, niečo som našiel.“

V mžiku oka jsme stáli u Janka. Proti nám se do výšky tyčil kamenný památník, v jehož středu byly vytesány neznámé symboly.

„V-vidíš, já ti ř-říkal, že to, co h-hledáme, n-nemusí být h-hrobka.“

„Možná, že tady někde přeci jen je, nebo byla. Musíme rozluštit ty znaky a snad se dozvíme víc.“

„Lenže ako? Už ste niekedy videli také klikyháky? Radšej by som lúštil hieroglyfy.“

„Já jsem se s ničím takovým bohužel ještě nesetkal.“

„Já m-možná ano. N-něco mi to p-připomíná, jen p-přijít na to, c-co.“

„Nemôže to byť nejaké písmo?“

„B-bingo! U-už vím, co to je. S-starověké p-písmo označované jako ř-řánškrť.“

„Řánškrť?“

„P-přesně, B-Břěťo. Je to p-prapísmo, ze kterého s-se č-časem o-odtrhly dva p-proudy. S-sánskrť, j-jakožto jazyk p-používaný v Asii, a ř-řečtina, která se r-rozšířila v E-evropě.“

„Tak to jsme nahaný, něco takového nemůžeme nikdy rozluštit.“

„Presne, vyzerá to, ako by to napísali mimozemšťania.“

„N-nezoufejte, kolegové, od čeho m-máte mě? S-specialistu na p-paleografii.“

„Neříkej, že ty bys to dokázal přečíst.“

„U-už se s-stalo.“

**Až sem smíř vstoupit, ne však dál,
odpověď hledej jinde, mimo tento temný sál.
Tam, kde slunce ke spánku se ukládá,
kamenný stojí vrch, na něm les dubů se rozkládá.
Zde hledej místo odpočinku věčného,
tudyma vedla pouť apoštola Ondřeje svatého.
Pod nebem hvězdným leží jeho kámen,
na tomto místě poklekni, modli se, ámen.**

„Tak to tleskám, jak ses to naučil?“

„V-vy o mně ještě n-nevíte věcí.“

„Rovnako si macher, Fanda.“

„Tak na co čekáme? Vyrážíme hledat kopec porostlý duby.“

„T-ted? V-vždyť je venku tma j-jako v pytli.“

„Fanda má pravdu. Si snad nejaká mačka, že vidíš aj v noci?“

„Ale pánové, jsme na stopě velkého objevu, přece nechcete čekat.“

„Myslím, že svätý Ondrej už ti nikam neutečie.“

„T-také si to m-myslím. P-pojďme se v-vyspat. Z-zítřa b-bude času dost.“

Nemohl jsem usnout, hlavou se mi honily dojmy z dnešního dne a hrozně moc jsem se těšil na zítřek. Krom toho se trochu bojím tmy, což ovšem ani jeden z mých kolegů netuší. Už jsme tak blízko. Miluju historii a ona miluje mě.

24. srpna 2010 – úterý

Probudil jsem se se zvláštním pocitem. Jako by mě cosi olizovalo nebo tak něco.

„Nehýb sa, pokiaľ jej nechceš mať zahryzlu v nose.“

„A t-to rozhodně n-nechceš.“

„O čem to, hergot, mluví...“

Větu jsem nedořekl, protože jsem ji spatřil. Hlavu měla výstražně vztyčenou, jazyk vyplazený a vypadala, jako by byla připravená zaútočit.

„N-natrix n-natrix, n-neboli užovka o-objková.“

„Neboj sa, nie je jedovatá.“

„Je mi úplně jedno, jaká je, ale hlavně to dejte ode mě pryč!“

„Ty si mi ale dobrodruh, raz o tebe určite natočí film.“

„Nemelte hlouposti a zbavte mě toho plaza.“

„Ty t-toho ale n-naděláš.“

„Sleduj, ty hrdina. Takto ho čapneš za chvost a šup s ním do přírody.“

Jak pravil, tak udělal. Nebudu skrývat, že se mi pořádně ulevilo. Už od dětství nesnáším hady. Jako kluk jsem při hledání hub omylem strčil ruku do hadího hnízda a ty potvory mě pěkně pokousaly. Nicméně problém byl vyřešen a nám tedy už nic nebránilo pokračovat ve výpravě. Tedy, jak se to vezme, nebránilo, schody do hradní věže byly místy ty tam, takže nám značně zkomplikovaly výstup, ale podařilo se.

„Vidíš ten kopec s těmi duby?“

„Vidím veľa zalesnených kopcov.“

„A koukáš se na západní stranu?“

„Pozerám, nie som blbý.“

„Tak se dívej pořádně.“

„Tak sem vyšplhaj tiež a pozri sa sám, ty chytrák!“

„Nemohu, víš, že se bojím výšek.“

„Tak nemaj prihlúple kecý.“

„K-kudy se tedy m-máme v-vydat?“

„Tudy, týmto smerom.“

Jankův natažený ukazovák určil směr naší další cesty. Po zhruba dvouhodinovém putování nás nohy donesly do téměř neprostupného lesa. Tak jako postupně mizely sluneční paprsky, které zachytávaly košaté koruny stromů kolem, vytrácela se i naše nálada. Slova písně Ktož sú boží bojovníci, se kterou jsme si zprvu krátili cestu, byla ta tam a kolem nás se pomalu, ale jistě začínala rozprostírat větší a větší tma.

„J-Janko? Jsi si o-opravdu j-jistý, že jdeme s-správným s-směrem?“

„Také se mi to příliš nezdá, vždyť tudy nemůžeme skoro ani projít, tak jak by se na toto místo vtěsnila samotná hrobka?“

„Ty už daj s tou hrobkou konečně pokoj. Treba nájdeme niečo úplne iné.“

„Jo? A co to asi bude? Maximálně tak věc, která začíná na H a končí na ovno.“

„Tak sa rozdelíme a budeme hľadať každý sám. Treba to potom objavíme skôr.“

„To by se ti líbilo, vid', objevit ten poklad jako první. Určitě už víš, kde je, a chceš tam dojít sám. Tak to ne, Janko, takhle by to teda nešlo.“

„A n-navíc bychom se t-tady m-mohli z-tratit. Jen h-hezky p-půjdeme všichni s-společně.“

„Mám hlad. Fando, vyndej mi z fuksu kousek chleba, děkuji.“

„B-Břěto, nevím, jak bych ti to ř-řekl, ale chleba b-bohužel už d-d-došel.“

„Tak to se nedá nic dělat, no, buď tak hodnej a uřízni mi alespoň kousek salámu.“

„Ty mi to a-asi n-nebudeš věřit, ale ten d-došel taky.“

„Jak došel? Kam došel? Ty jsi nám to snědl celé sám? A to si říkáš kamarád?“

„N-ne, to bych vám n-nikdy n-neprovedl.“

„Tak ako nám to teda vysvetlíš?“

„Bál jsem se, ž-že se z-ztratíme...“

„A preto si to všetko strachy zožral?“

„N-nech mě d-domluvit, prosím. Bál jsem se, ž-že se z-ztratíme, a tak jsem z-začal d-dělat z toho chleba c-cestičku. K-kousek po kousku jsem u-uždiboval a pak d-došel, tak jsem p-pokračoval se s-sušenkama a na-konec i s-se s-salámem.“

„Sušienky taky? Fando, ty si kôň!“

„P-promiňte, pánové, t-tak si n-natrháme alespoň t-trochu b-borůvek. P-podívejte, tamhle jsou jich p-plné k-keříky.“

„Kurde, ja by som si tak dal čučoriedkové knedle.“

„Tak si ty knedlíky domysli, až to budeš jíst!“

Hlad si nevybírám, a tak jsme přibližně další půlhodinu strávili sbíráním oněch zmíněných modrých kuliček. Když už jsme všichni měli plné hrsti a fialové pusy, stalo se něco neočekávaného. Fanda zakopl o větev a v kotrmelcích se nám začal vzdalovat z prudkého kopce. Podíval jsem se na Janka a ten jako by mi říkal: „Nejdřív sníme ty borůvky, ať se nám nerozsypano jako Fandovi, a pak se za ním vydáme.“ A přesně tak jsme to i udělali. Našeho kamaráda jsme našli na chvíli později na okraji malé lesní mýtiny.

„Fando, jsi v pořádku?“

„Ano, ale p-proč vám tak d-dlouho t-trvalo, než jste mě n-našli?“

„Museli jsme najít schůdnější cestu, abychom neskončili jako ty.“

„T-tak to jo.“

„Toto je ale pekný šutrák.“

„Cože?“

„Zdvihni hlavu a uvidíš.“

Rozhlédl jsem se po mýtině a opravdu. Uprostřed ležel určitě minimálně několikátunový balvan. Že bychom přeci jen dorazili na místo? Zprvu jsem tomu nechtěl uvěřit, protože jsem stále pracoval s teorií, že objevíme místo světceva posledního odpočinku.

„P-pojďte se p-podívat blíž.“

„Vidíte tie zvláštne vytlačené útvary?“

„Ano, a-ale co by to m-mohlo být?“

„Prakticky celkem cokoliv.“
„Malo by to mať niečo spoločné so svätým Ondrejom.“
„P-přesně, klidně d-dám ruku do ohně za to, ž-že jsme n-našli náš h-hledaný cíl.“
„Pojďme se, pánové, raději vrátit zpět k těm zvláštním tvarům vyrytým do kamene.“
„Příde mi, ako by to boli dva bochníky chleba vedľa seba.“
„M-možná ano, a-ale mně to t-třeba p-připomíná ledviny.“
„Už si niekedy videl, ako by niekto vytlačil do kameňa obličky? Ja teda nie.“
„Já bych se také přiklonil spíše k těm bochníkům. Kdybys ten jeden, co jsme měli s sebou, Fando, neposlal do světa, mohli jsme to rovnou vyzkoušet.“
„V-vždyť už jsem se vám o-omlouval, p-pánové.“
„To je nám teď jaksi houby platné, Fando, raději teď oba zapněte své ctěné hlavy a pomozte mi vymyslet, co budeme dělat. Já se na to s dovolením posadím.“
„Povedal si posadím?“
„Ano, je na tom snad něco špatného?“
„U-už vím, kam tím J-Janko míří.“
„Vy myslíte, že by to mohl být...“
„Áno.“
„Ne, to snad...“
„Ale áno.“
„Ne! To nemůže být...“
„Ale áno, zadok.“
„J-jestli nám n-nevěříš, tak si do toho zkus s-sednout.“

Samozřejmě, že jsem tomu nechtěl věřit. Byl jsem přesvědčen, že to, co najdeme, bude naprostá senzace, o kterou se podělíme s novináři. Konečně si budeme moci přivlastnit svatého Ondřeje jakožto českého patrona, který hlásal slova Ježíšova v našich krajinách a nikoliv na východě. Jenomže místo ostatků, které by mou teorii potvrdily, to opravdu vypadalo pouze na nepřilíš vypovídající řít v kameni.

S hlavou plnou nejrůznějších myšlenek jsem dosedl na nalezený otisk. O pravdivosti slov mých přátel rázem nemohlo být pochyb. Seděla tam jak houba v mechu.

„Máte pravdu, přátelé, všechno do sebe začíná tak nějak zapadat, ale pojďme ten kámen ještě důkladně prohledat. Co kdyby ukrýval ještě nějaké další indicie, které by nás zavedly k ostatkům. Nechci se jen tak vzdát objevu tisíciletí.“

„Ak chceš vidieť objav tisícročia, tak sa za mnou pod' pozrieť.“
„No nepovídej, že jsi něco objevil, Janko.“
„Byť tebou, nebol by som až tak moc natešený.“
„C-co to tu je z-zase v-vyryté?“
„Chceš mi povedať, že to nepoznávaš?“
„Vypadá to jak loulák.“
„To je b-blbost.“
„Žiadna blbost', sa pozri tu na tie gule.“
„A j-jak mi v-vysvetlíš ten ch-chobot u-uprostred?“
„No bol to predsa priateľ Ježiša, tak mohol mať isté benefity.“
„To ale museli byť dobrí kamarádi, že mu nadělil tohle. Vždyť je to skoro stejně tak velký jako ta užovka, co mě ráno probudila. No schválně, vyndejte někdo pravítko, ať to můžeme přeměřit.“
„Na co p-pravítko, t-tohle je na metr.“
„Chcel si objav tisícročia? Chcel. Tak tu ho máš.“
„Představoval jsem si ho teda trochu jinak, o tomhle snad nemůžeme ani nikomu říct. Dokážete si představit, co by to udělalo s církví, kdyby tohle našli?“
„Máš p-pravdu, Břétó, ten loulák m-musí pryč. M-mohli bychom p-přes něj n-nechat v-vyrobiť tabulku s n-nějakou legendou, s-sice bude muset být t-trošku v-větší, ale alespoň se toho tam víc v-vejde.“
„Přesně tak nějak jsem to chtěl také navrhnout.“
„A jak t-tohle místo n-nazveme, až ho b-budeme zakreslovat do m-mapy?“
„Čo treba U Svätého Šulína?“
„Janko, ty nás nejspíš vůbec neposloucháš. Vždyť jsme se přece domluvili, že ten loulák zmizí, tudíž se to tady po něm nemůže ani jmenovat.“
„No jo, prepáčte.“
„Nějaké jiné návrhy? Co, Fando? Fandoo?“
„Išiel sa vycikať. Čo si vymyslel ty, keď sa ti môj návrh nepáči.“
„To budeš koukat. Pozor - Kámen svatého Ondřeje.“
„Hmm, naozaj dobré.“
„Vážně? To víš, to je takový můj dar.“
„Ty si sa snád' zbláznil. Originálnějšíu vec by vymyslela aj moja manželka. A vôbec, tamto ide Fanda.“
„P-pánové, to mi n-nebudete v-věřit. Byl jsem se v-vyčůrat a c-cestou jsem p-potkal jeden m-manželský p-pár. Tak jsem je s-slušně p-pozdravil a oni na mě G-Guten Tag. Z-Zvláštní, co?“
„To teda jo, co tady můžou ty Němci chtít? Snad nejdou po tom našem kameni?!“
„N-neměj starch, Břétó, ty o něm n-nemajíš u-určitě ani p-potuchy. On je tu t-totíž nedaleko h-hraniční k-kámen.“

„To mě tedy moc neuklidnilo, musíme urychleně toto místo označit, jinak nám ho ty Němci ještě naloží a převezou si ho k sobě.“

„Už je úplně vidím, ako tu celí žhaví rúbu polovicu lesa, aby sem dostali žeriav a odtiahli ten kameň preč.“

„No dobře, no, asi máte pravdu.“

„A ako sa teda bude ten kameň menovať?“

„M-mělo by to být n-nějaké t-typicky č-české jméno, když je n-náš.“

„Ideálne by bolo niečo krátkeho a úderného.“

„T-třeba něco jako O-Ondroprdelník?“

„To nie je zlé.“

„Teda, pane Kos, myslím, že jste na to kápnul. Od této chvíle budiž tento kámen na počest svatého Ondřeje, jednoho z Ježíšových nejbližších učedníků, nazván Ondroprdelník, neb nám bude navždy připomínat místo jeho posledního odpočinku na našem území.“

MŮJ OCEÁN

MATĚJ VITOVSKÝ

Počkal si, až se slunce přiblíží k horizontu a obloha zrudne docela. Hlásilo to zasloužený klid, který se plážíím přes den značně vyhýbá. Šum vln se nyní stal dominantou širokého okolí.

Stoupl si na místo, kde voda hraničí se suchým pískem. Vlny ho teď lehce bičovaly do špiček prstů. Zadíval se na skoro nepatrnou čáru dělicí hladinu vody od nebe. Jak ho jen lákaly ty svůdné zvuky vln. Jak moc by si přál navštívit temnotu dna téhle záhady. Přemýšlel, jak málo toho vlastně ví. Přečetl tolik knih, slyšel tolik výkladů a přednášek. Dokonce i dvě knihy sám napsal. Vždy měl co vyprávět, byla to přeci jeho vášeň. Avšak stoje před nekonečnou masou vody, neměl slov. Jeho hlava byla prázdná a tělo znehybněné pocitem strachu. Přišel si malý.

„Co o tobě pořád nevím?“

Slunce už skoro zmizelo za horizontem. Byly vidět jeho poslední rudé paprsky sápadající se po obloze, když vtom všechno zhaslo. Obloha s hladinou se spojily v jedno.

Pousmál se a vykročil pravou nohou vpřed. Z pláže se stávalo jen „cosi v dále“. Ledovou vodu měl už po kolena. Byl odhodlaný navštívit neprobádané hlubiny a objevit neznámé. Najít to, o čem doteď jenom snil. Zatímco jeho tělo zpomalovaly ledové vlny, byl velmi klidný. Věděl, kam jde, a nic ho již nemohlo zastavit. Když vystoupala voda k jeho pasu, začal si v chůzi pomáhat rukama. Pohyboval se tak, dokud dosáhl nohama na dno. Pak se nadechl, zavřel oči a ponořil se.

Miloval pohled na noční podmořskou krajinu. Tmavomodrý horizont a vzdálený zvuk šustění písku pod vlnami ho naplňovaly pocitem klidu.

Vydal se hlouběji směrem k hlubinám.

„Já na to přijdu. Najdu vše, o čem jsem doted' snil. A až to najdu, nikdy o tom nikomu neřeknu.“

KOLO

VERONIKA KALINOVÁ

„Kolo. Chtěl bych kolo.“

„Jaké?“

„Nějaké obyčejné.“

„Budete jezdit po městě, nebo v terénu?“

„Tak i tak.“

„Pak bych doporučil toto.“

„Kolik stojí?“

„Původně dvacet pět tisíc, nyní po slevě devatenáct tisíc tři sta. Navíc s plnou výbavou.“

„To se mi nelíbí.“

„Chápu. Mám tu jeden loňský model.“

„Ten se mi líbí. A kolik stojí?“

„Rovných sedm tisíc.“

„Kupuji.“

„Mohu vám nabídnout nějaké doplňky?“

„Ne, děkuji.“

„Máme tu například praktický držák na láhev.“

„Hmm, to by se mi mohlo hodit. Vezmu si ho.“

„Skvělá volba. Je nutné k tomu přikoupit ještě montážní sadu a tuto láhev na pití, která je s držákem kompatibilní.“

„Dobře, беру to všechno.“

„Ještě tu mám od stejné značky tuto brašnu. Jednoduše ji můžete přidělat na rám kola.“

„Mohl bych do ní dát třeba peněženku a lékárníčku.“

„Když už mluvíte o lékárníčce, nabízíme certifikovanou sadu první pomoci.“

„To nepotřebuji. Jsem lékař. Vezmu si z ordinace nějaký obvaz, náplasti a dezinfekci.“

„Moment. V extrémních podmínkách, kdy může jít o život, nestačí obyčejné obinadlo. V naší sadě první pomoci jsou speciální pomůc-

ky určené přímo pro cyklisty. Nic vás pak na vašich cestách nepřekvapí.“

„Tak mi to také přidejte. Kolik to bude celkem?“

„Budete jezdit po městě?“

„Ano.“

„Tak to potřebujete zvonek. A co výlety do přírody?“

„I to bych rád.“

„Takže ještě blatníky pro mokré podmínky, samozřejmě včetně montážní sady. A budete jezdit i za tmy?“

„To nevím. Asi ne.“

„Pro případ, že byste cestoval za šera, nebo dokonce za tmy, doporučuji toto LED světlo. Uvidíte, že si na mne ještě vzpomenete.“

„Nepochybně.“

„Málem bych zapomněl. Správný cyklista nikdy nevyrazí na track bez pumpičky. Ideální nahuštění duší jsou 4 bary. Rovnou přidávám do zakázky.“

„A dost. Jaká je záruka na to kolo?“

„5 let. Ale reklamace se nevztahuje na vady způsobené nevhodným používáním nebo vlivem zanedbané údržby. Proto je vhodné řetěz pravidelně promazávat tímto přípravkem.“

„Dobrá, dejte mi ho také.“

„Tak suma sumárum je to rovných dvacet tisíc.“

„Platím kartou.“

„Jistě. Děkuji vám za nákup.“

„I já pěkně děkuju.“

O týden později

„Dobrý den. Zapomněl jste snad něco?“

„Nezapomněl. Ale potřebuji kolo.“

„Co prosím? Jakto?“

„Byl jsem na výletě, a když jsem si na odpočívadle odskočil, tak mi ho někdo ukradl.“

„Tak přeci jste naposledy něco zapomněl. Zámek. Ale to dnes můžeme napravit.“

„A co to kolo?“

„Ale jistě. Z těch poloprofesionálních tu mám už poslední model, ten za devatenáct tisíc tři sta, co se vám posledně nelíbil.“

„Beru. Zámek i to kolo.“

BÁSNE

MIROSLAVA NOVÁ

D
R
A
H
Ý

Kdyby ses někdy objevil,
vprostřed mojí cesty,
chtěla bych zastavit čas.
A prstem každé naše slovo.
Vzala Tě mlčky za ruku a provedla všemi mými TADY.

Leží porůznu ve zdejších okolí,
jako nad propastí ve mně, na okraji. Tam,
taky tam a támhle pod kopcem,
u břehu skoro prázdné řeky.
Pod, i nad každým jejím kamenem,
kde se jí dech, jako i mně, tají.

Drahý, nespěchej.

Do Tvého stínu,
jako když mlha sklouzne ze zelených strání,
schovala bych se v protiklad světla před světem.
A mluvila bych,
jen kdyby ses ptal. Protože do slov
vejde se lži stejně jako pravdy.
A já si ze všeho přeju nejvíc,
abys mě, tu, která jsem TADY,
v celé mé paletě rozpoznal.

I kdyby v příštím Máji. Nespěchej.
Ani já nespěchám.

Jen ještě... Budeš-li někde na cestě,
vnukni mi, ať se obléknu v nejhezčí šaty
a boty si nechám na doma.
I kdybys na konec nedošel, můj drahý.

I
N
T
I
M
U
S

Ach ano!

Živými barvami
od bílé
po černou
vidím
ono bourání
vzájemně malovaných představ
jednoho
o druhém

Ráno
je místo pro samotu,
z krajiny sbírání
a cukr do kávy.

Poledne
po bledém ránu ostré hrany,
polévka po okraj
a smutku trávení.

Večer
je někdy trocha líta z času,
tělo je znavené,
tabule strojená.

Noc
máčení do úžasu
a ve tmě hledání
je ze dvou do jedna.

•
•
•
J
E
D
E
N

C
U
L
M

Blížkost
za noci
jen tak
zlehka
pohupujících se
levandulových zákoutí léta
v prádle
v sevření
dřevěnými količky

Mezi domy, cestami,
parky a motory strojů,
až sem, na vrchol města,
táhne se volání kostelního
zvonu.

Anebo můj sluch
obrací se dolů shora,
s kopce do údolí,
v údery,
pod tělem ukryt,
co uvnitř volá,
co srdce bolí.

N
E
D
Ě
L
N
Í

OBZOR JEDNÉ CHVÍLE

Na stole nového dne med, mléko a čaj.
Vosa prozkoumává příležitosti chvíle.
I křídla mají ostré lokty a samota psa leží u nohou člověka.

Hlazením porozumění mívá nekonečné míle.

Vzdálenost mezi mlékem, medem a čajem smazává dlaň
prolitím vůle chutnat a snoubit.
Květy, křídla i žihadla s loukami statných krav,
s plantážemi zelených lístků sbíraných navždy nepoznanými rukama,
vlhké podnebí s mírným - to vše se mísí větami zdánlivého ticha.

Teplých stěn keramiky dotýká se vědomí, že uvnitř je ještě mnohem víc.
Čas vlašit stromy, keře a nohy do trávy.
Zase posouvá se místo pro teď, postupujeme dál.

Blížkost české krávy a včely s chudou Asiátkou již dotvořila.
Vesmír je nekonečný a Země malá jako po probdělé noci bolest těla.

O

O jako omamný.
 Anebo
 oparem přidušený obraz.
 Zdánlivě známá krajina
 přimlouvající se šedí k nic neříkání
 usazuje těžko níž.
 Kámen na kameni
 lehá si.
 Tak odpočívám.

L

Chlad skalní průrvy
 zhlta minulé mé
 NEdopouštění se
 ustát zpříma.

Á

Ha! Ta polarita.
 Proslovem sebe vlídná.
 Ale naplnit
 touhu přijímání
 chce odvahu k odhodlání
 a v sobě klid.

S

C

E

Střetem stínů nebe
 Perun hromy tvoří,
 pod srdcem vznikají
 jeskynní malby uhlím,
 v tom zrcadle
 jsem kámen.

J

I

N

É

Kmen k objímání mrtvých.
 Přilož v oheň? Amen.

Zapomnění hodný úkaz.
 Jsem.
 Rozpustilá hříčka
 slova na prameni.

Kolíbka pro vědomí
 prázdná snů,
 na kameni kámen
 dřímá.

Zhasnu.
 Dobrou.

SHIBARI

Zůstanou volné
 jazyky na všech jejích botách
 až se jiné mezi nimi spojí
 jako slova do teplých vět

v tichosti bezřečí
 na úvazu
 skrze stěny z mléka
 pod korunou staletého kmene
 by tancem vzlétla

udýchaná socha

a z ní pak
 sousoší

ŠEDO-BÉŽOVÁ BOLÍ

Zahlédla jsem tu ženu dnes ráno. Chodí naší ulicí se svým zemřelým mužem. Její šedý neupravený vlas nese v sobě dlouhou řadu jim společných let až po patu nahrbených ramen.

Chodí bez výrazu, mrtva s ním, doprovázena svou ustaranou dcerou. Šourá se bezcílně, jen aby z ohledu k ní šla. Z muže podpírá ji jeho sako, kalhoty a boty, které si v útěku před samotou, ze zoufalství, obouvá.

Celá šedo-béžová, sladěná v ten nenápadný tón, ulicí oněmělá mezi všemi křičí. Stesk po dlani a vůni jeho přítomnosti je v bdělém stavu k nevydržení.

A tak tudy den za dnem chodí. V jeho mnohem větším obleku i botách, sotva je na nohách palci udrží. A trouší za sebou ono nesnesitelné čekání na chvíli, kdy obléknou jí jiní místo mužových kalhot zase její šaty. Ty, do nichž přesně padne s celým jejich světem, který dobře znali. Pro něj, pro oddychnutí si, pro chvíli poslední.

Zatím ale každý den slyším naší ulicí, jak šourání se tichem duši bolí.

Do dlaní mořských hlubin
vypustíte jednou můj strach
mezi stařecké řeči kamení,
do zvuků vody
v přesýpání střípků ulit mlžů,

na mokrá těla
panen písečných,
do rytin od slunečních jehlic,
mezi kormidla
ztracených směrů lodí,
mezi písky
dmýchající ploutve silných mužů,

pod pěnu božích dotyků
na vlnách divoce rozbouřených,
do té děsivě hluboké jámy
ať padne i můj
na zdejší světě mžik,

i každý můj malý hřích
ať se ztratí,
ať ke dnu z nejhlubších
té skryté pod modří země
klesne mých bližních vzlyk!

Na rukou brízy ať je nesen
můj neusmířený prach
jak víra má k nebesům tichým,
když obrací se v modlitbách.

Prosím.
A kdyby nestalo se tak,
čtěte mi aspoň básně.
O moři, révě, o rybách.
O němých svědcích hlasu
mé dávno již spící ženy
zpívající mi ve snech
po mořských stezkách,
v chaluhách.

P
O
S
L
E
D
N
Í

R
Y
B
Á
Ř
O
V
O

SRPNOVÉ NOCI

P
a
d
á
s

m
i

p
o

s
t

ř
í

p
c

í
ch

d
o

h
l
a
v
y

Dobrá z,
pak mohu-li si přát,
dej pro slova cestu přímou,
okliky dálky ať polknou
řeči labyrint,

od srdce k srdci, zřejmě,
přes závrat' klidně chci dýchat,
ať noci čokoládou jsou
a rána peprmint!

UŽ TO NEDEĚLEJ

KLÁRA ROKOSOVÁ

V obchodě zahlédnu souseda Adama, dávám si ale pozor, aby si on nevšiml mě. Kdyby to byl Koláček, šla bych mu naproti. Je to galantní pán, na sobě má pokaždé tvídové sako, nezapomene mi dveře podržet, pomoci s nákupem. Ale s Adamem, s tím se potkat nechci. Je to hulvát a ochlasta. Bydlí v pátém patře a někdy se sotva drží na nohou. Je to snad ale omluva, aby si z dvorku udělal veřejné záchodky? Není jediný, kdo to dělá, ani to ho neomlouvá.

V tomhle starém domě bydlím už přes pět let, na chování některých sousedů si asi nezvyknu nikdy. Můj byt je v přízemí, a tak slyším každé bouchnutí domovních dveří. Nejdřív mi to vadilo, dnes jsem naopak ráda. Díky tomu mám totiž dokonalý přehled, co se v baráku děje. Podle kroků poznám, kdo jde ven, kdo jenom na dvůr. Poslouchám za dveřmi, a když je chodba prázdná, rychle dojdu dvorek zkontrolovat. Hned poznám, kdo byl vynést koš do popelnice, kdo se tam byl vymočít.

Mluvím o tom v neděli, když přijdou na návštěvu mladý. Jana se zeťákem ale jen svorně protočí oči.

„Tak už to nedělej, mami. Nechoď tam, když nemusíš,“ opět mě dcera poučuje. Lituji, že jsem raději nemlčela.

Jonáš se tomu jenom směje. „A babi, co ženský, chodí tam s košem, nebo taky čůrat?“ Od svých rodičů za to schytá svorně dva pohlavky.

Nyní následují dva spolu provázané příběhy nejen o tom, jaké může být sousedské soužití v jednom domě.

Když potom všichni odcházejí, s Jonášem na sebe spiklenecky mrkne-me. Zase od něj totiž něco potřebuji. A zase je to přísně tajné.

„Bude mi to stačit až v pátek,“ ujišťuji ho. V mých osmdesáti letech přece nemám kam spěchat.

Jonáš dodrží, co slíbí. Přinese mi papír, na kterém jsou vytištěná tři slova.

„Babi, a opravdu v tom textu nic nechybí?“ ptá se znovu.

„Ne, ne, Jonáši, takhle je to v pořádku. Kdo bude chtít, pochopí.“

Představuji si souseda Adama, jak si stoupá k popelnicím, aby si tam ulevil. Přímo před očima uvidí ten nápis: **Už to nedělej!**

Přestane to dělat? Začne nadávat? Hlavně, abych o to nepřišla.

„Možná by bylo dobrý nechat to ještě zalaminovat,“ napadá Jonáše. Vysvětluje, že to je speciální úprava papíru. Nebude potom vadit, ani kdyby přšelo.

„To je skvělý nápad,“ chválím svého chytrého vnoučka. Tohle už ale zvládnou sama. Papír opatrně zabalím do novin a schovám do velké kabely.

V kopírovacím centru je rušno. Mladík od obsluhy na mě hned mává, takže nemusím čekat frontu.

„Kopíí bude dvacet jako vždy?“ ptá se a opatrně vkládá papír do kopírky.

Přikývnu. Kopírka se rozjede dřív, než si uvědomím, že přece dnes žádné kopie nechci. Chci přece to, no..., jak se to jen řekne... Hledám po kapsách papírek, na který mi Jonáš napsal to cizí slovo. Laminace. To už mi mladík podává mých dvacet kopíí.

Je to osud, nebo náhoda? Drazí sousedé, tentokrát jsem v tom nevinně.

Hned od rána je v domě rušno. Kukátkem se podívám na chodbu. Adama, Koláčka ani nikoho ze sousedů nevidím. Zato dva cizí chlapy. Policie. Byla jsem ale opatrná, tak se nemám čeho bát. Kvůli otiskům prstů jsem použila rukavice a vybrala si ten nejlepší čas, kdy je většina lidí v práci. Nikdo mě nemohl vidět, když jsem ty papíry házela do schránky.

Nebo se mýlím?

Zazvoní zvonek. Potom klepání na dveře. Já dělám, že nejsem doma. Posadím se na lavici, zavřu oči a zacpu si uši. V duchu si odříkávám svůj oblíbený citát od Karla Čapka: „Anonym je člověk, který má svou důstojnost. Pod svým jménem by to nenapsal.“

Bude to možná dlouhé, ale vydržím to. Nakonec všechno utichne. Probere mě až zvuk klíčů v zámku a známý hlas. „Mami, proč tady sedíš takhle po tmě? Měla jsem o tebe strach, celý den mi nebereš telefon. Už to nedělej.“

ANONYM

ZDENĚK BALCAR

Už to nedělej!

Co to je za blbost? Co jako nemám dělat? Převracím v ruce vobyčejnej kancelářskej papír, kerej vylez z tiskárny, a snažim se vykoumat, kdo to moh napsat. To bych musel bejt Holmes, abych z toho něco vydekuoval. Navíc měl dotyčnej na tuty rukavice, takže žádný votisky kromě mejch tam nebudou. A i kdyby tam byly, tak by mi to bylo prd platný, páč bych je neuměl sejmout. Ale s chutí bych sejmul toho parchanta, co mi ten papír strčil do kastliku. Copak vypadám jak nákej péďa nebo se producíruju v parku voblečenej jen do baloňáku...? A taky nekradu, ty ubožáku ubohej, co se bojí podškrábnout! Strčil sem si toho anonyma do kapcy na bundě a šel na pivo.

Kámoši nic kloudnýho nevymysleli, i když to vomílali ze všech stran. Prej estli sem někoho neviděl, že by se motal kolem schránek. Vy volové, řek sem jim, kdybych tam někoho načapal, tak je přece jasný, že si to s nim hned vyřikám, ne? Tak blbej nejsem.

Když sem přišel z hospody dom, zapnul sem komp a vytisk vzkaz:

CO NEMÁM DĚLAT?

AŽ PŘÍDU, KDO TO NAPCAL, TAK MU ROZBYJU HUBU!

SOUSED S 5

Vzal sem nůžky a náplast a šel to nalepit vedle kastliků. Ať se někdo chytí za rypák!

Druhej den, když sem se dovalil z rachoty dom, tak sem zmerčil, že na muj vzkaz někdo něco načmáral. Přídu blíž a čtu:

CO NEMÁM DĚLAT?

AŽ PŘÍDU, KDO TO NAPĚL, TAK MU ROZBYJU HUBU!

přijdu na to napsal rozbiji ústa

SOUSED S-5

z 5. patra

(Máte pravdu! Napsal jste to za 5.)

To si někdo dělá prdel! Todle fakt někdo vodskáče. Kdo to moh bejt...? Určitě to nebyl žádný parchant, protože to nejní psaný dětskou rukou. V tom má prsty nějaká blbá úča... V baráku učí Řeháčková z druhýho a ten ze čtvrtýho, jak se jenom menuje... Polák... Poták... Pošťák... „Jo!“ lousknul sem prstama. Koláček... Bedlivě sem si prohlíd rukopis a vodpřísáh bych, že to psala mužská ruka... No počkej, Koláčku, vymlátím z tebe náplň, že zůstane jen holý těsto... Ty vole, Adam, dobrý, pochválil sem se. Zkusím ji jako inspiračku vnutit tomu škrabálkovi, co s náma chodí chlastat. Moch by se za to plácnout přes kapcu a začálovat frána... Třeba se to voctne v knížce...

Dva dny sem chodil a tvrdě přemejšlel vo tom, jak se tomu učitelskému pečivu pomstím. Nic, ale vopravdu nic se mi v hlavě nevylíhlo. Napadaly mě samý blbosti, jako třeba, že bych mu na rohožku nasypal to hnědý a smradlavý nebo mu vobešel klíčkema tu jejich plechovku. Ale když sem se na ní podíval, tak sem si řek, že to je zbytečná práce, páč by se to stejně nepoznalo.

Pomohla kámoška náhoda. Asi tejden po tom maléru s výstrahou sem šel na pivko a po cestě zmerčil Koláčka. Štrádoval si to asi patnáct metrů přede mnou a nic vokolo ho nezajímalo. Bylo sedm večer a mně cinkla v hlavě votázka, kam toudle dobou jde spořádaněj otec vod rodiny, když má doma ženu a dvě malý děti... Miluju detektivky a hezkejch pár jich mám nakoukanejch. Vokamžitě sem se hodil do role sledovacího psa a vyměnil pivo za touhu vodhalit nějakou Koláčkovu špatnost. Vočko sem dělal asi pět minut, když se ten kurevník jeden vrhnul do náručí mladý holky. Zapad sem do vchodu jednoho baráku, vytáhnul nenápadně ruku s mobilem a cvaknul to vobjímání.

„Co tady děláte?“ houkla mi za zádama jedna babka, dyž vycházela ze dveří. „Tíše, pani,“ bleskově sem zareagoval, „to je policejní akce, tak mě nevyzradte, nebo vás seberu pro maření vyšetřování... Je to jasný?“ Jasný jí to bejt muselo, protože ani nepípla a zdekovala se pryč. Koláček s tou jeho mladící se dali do pohybu. Stal se ze mě jejich stín, kerej špekuloval, jak by to udělal, aby získal důkaz vo nevěře toho přechytralýho kantora. Přešel sem na druhou stranu. Rychlou nenápadnou chůzí sem je předešel.

Znovu se vrátil na jejich stranu a zapadl do jedné večerky, kde sem je moh přes výlohu nenápadně cvaknout. Musím říct, že Koláček má vkus. Fakt to byla kost, která by mi nemusela říkat dvakrát... Měl sem, co sem potřeboval, a aby Vietnamec neremcal, tak sem si za ten poskytnutý azyl u něj koupil dvě petky pívka a vyrazil dom. Stáhl sem fotky do kompu, vytisknul je a strčil do vobálky. Vobul sem se, že vyrazím vo patro níž, abych sousedce mezi futra a dveře zašoupl vobálku, pak zazvonil a zdrhnul. Zbytek je na ní. Co bych si já špinil ruce... Votevřu dveře a před nima stojí chlap, co se chystá zazvonit. Leknu se. Von je taky trochu překvapenej, ale do reálu se dostal rychlejš.

„Jste pan Adam?“

„Jo, to sem. Vo co jako de?“

„Můžeme jít dál? Potřebujeme se vás na pár věcí zeptat...“

„To máte blbý. Nemám čas. Potřebuju si něco zařídit.“

„Obávám se, že to budete muset odložit...“ vytáhl vodznak a zaslechl sem vočekávaný, „kriminální policie.“

Najednou se vedle toho s vodznakem vobjevil druhej.

„Pustíte nás dál, nebo půjdete raději s náma?“

„Proč bych chodil? Nic sem neproved!“ Chvíli sme se dívali z voka do voka, jako kdo z koho, ale nakonec sem vyměk.

„Na co se mě chcete zeptat?“ vobrátil sem se na toho, co chtěl zvonit, když se posadil ke stolu. Druhej stál a šmejdil očima po můj garsonce.

„Kde schováváš svoje vybavení, Zigi Zagu?“

„Jaký vybavení? Jakej Cigy Cag? Vám snad hráblo...“

„Nehrajte nám tady divadýlko, jako že neumíte do pěti počítat. My moc dobře víme, že váš jazyk je úplně stejný jako jazyk na podvodnejch maillech, kde požadujete zaplatit neexistující dluhy.“

„Jak jako může bejt můj jazyk v mailu, když ho můžu na vás vypláznout?“ a předved sem jim doličnej předmět v celý jeho kráse.

„Jako vtip dobrý, ale konec srandy,“ promluvil ten druhej, co doposavad neřek ani písmeno. „Kde máte počítač?“

„Tady,“ ukázal sem na věž, která stála v rohu pod malým stolkem.

„Řek sem počítač, né plečku! Kde máte mašinu na hekování?“

„To jako myslíte vážně...?“ nevěřicně sem koukal z jednoho na druhýho. Jejich vážný ksichy mi říkaly, že jo. „Vy ste upadli z jahody na znak... Já sem rád, že to umim zapnout, a vy hned dete na mě s tím, že kradu v cizejch kompech... Jak bych se asi do nich dostal, když neznám heslo...“ zaťukal sem si na čelo.

Ten, co stál, byl ten zlej, protože přišel ke stolu, praštil do něj pěstí a zařval: „Přestaň ze sebe dělat debila a koukej vyklopit, kde jsou ty ukradený data z miniterstva financí!“

„Neřvěte mi tady,“ řval sem taky, „copak já vim, jak se něco takovýho kra-

de? A ještě k tomu z ministerstva...?" Vzteky sem praštil na stůl vobálkou, kerou sem celou dobu svíral v ruce.

Sedící polda po ní hráb, vytáh z ní fotky a písknul. Pak je ukázal tomu druhýmu, kerýmu ujelo: „Ty vole, kde ta se tady bere...?“

„Kde jste k těm fotkám přišel?“ zeptal se mě sedící polda.

„Kde asi...? Vyfotil sem to.“

„Kdy?“

„Asi před hodinou.“

„Znáte ty lidi?“

„Jen toho chlapa. To je soused vo patro níž. Něakej Koláček. Tu ženskou neznám.“

„Proč jste je fotil?“

„Protože mě Koláček nasral..., sorry, našval a já se mu chtěl pomstít. No a dnes sem ho náhodou načapal, jak se vobjímal s toudle ženskou. Tak sem je cvaknul a chtěl to nenápadně dát jeho ženský, aby si to s nim vyřídila...“

„Víte, kam šli?“

„To nevím, páč sem ve večerce koupil dvě petky a šel dom.“

„Tak vám děkujeme a ty fotky si necháme.“

Víc ze mě nedostali. Ani nashle sem jim neřek, když sem je pakoval z bytu. Pak sem se sebral a šel k Blahoutům, kde maj votevřino do půlnoci. Dole u dveří sem potkal toho vobojživelníka ze třetího, co neví, estli je chlap, nebo holka. Kejvli sme si na pozdrav a já pádil dál. U Blahoutů sem do sebe vobrátil čtyři škopky proložený štyrma rumama. Eště štěstí, že to mám dom kousek. K popelnicím na dvorku sem doběh jen tak tak. Proč tak dobrá věc musí člověka pokaždý tak trestat?

Poliši byli u mě v úterý. Ve čtvrtek du z práce dom, otvírám dveře do baráku a slyším tu starou čarodějnici z přízemka, jak říká Řeháčková: „Zatkli Koláčka!“ Podíval sem se jejich směrem, pozdravil a zeptal se: „Za co?“ Babice mlčela a snažila se mě asi svym pohledem spálit. Eště štěstí, že úča ze dvojky byla zvědavá a rozmluvila jí. Já se díky tomu domák, že byl v našem gengu, co vokrad ministerstvo. Šéfovala tomu nějaká mladá Ruska, se kterou Koláček prej dokonce něco měl...

„Slušný lidi zavíraj a starýho Brůnu a toho, co tu furt močí na popelnice,“ podívala se na mě, jako bych byl nějaké póvl, „tak těch si ani nevšimnou. Tomu říkám spravedlnost...“ ušklibla se. Boží mlejny přece jen melou, řek sem si. Kdyby Koláček nedělal chytrýho a nevopravoval muj rozhořčenej protest, tak by se mu to bylo nestalo. Sice mu trochu závidim ty mechtle s tou štabajznou, ale na druhý straně, až vyleze z lochu, tak si takový holky už vo něj ani kolo nevoprou... Zato já až zjistim, kdo je ten anonym, tak si vo jeho ksicht vopru pěst. Na to může vzít jed!

DATEL

VERONIKA QUALIZZA

Sedím pod palmou, zadek v jemném písku ponořený, kmen mě lehce škrábe do zad. Obklopuje mě něžná vůně květů.

Květů? V mém oblíbeném palmovém háji nikdy necítím vůni květů. A i ten písek je dnes nějaký tvrdý a nehybný.

Otevřu oči a nestačím se divit. Místo meditace ve známém prostředí sedím někde - nejspíš v sadu - a všude kolem je plno rozkvetlých stromů.

Sedím ve vlhké hlíně, která má do jemňoučkého písku neskutečně daleko. Ale do zad mě opravdu škrábe palmový kmen. Vysoko nad hlavou vidím i palmové listoví. Ale ať pohlédnu kamkoli, jinou palmu nikde nevidím.

Co se to jen stalo? Kde to jsem?

Vstávám na nohy a nějaká neviditelná síla mě nutí obejmout ten strom. Tělem mi začne proudit obrovský smutek a bolest, musím se vymanit z jeho sevření.

Cože? Vymanit se ze sevření palmy? Nemá jedinou větev, natož snad ruce. Přesto si mě k sobě přitáhla, jako by byla magnetem nebo pomazaná lepidlem.

Sevření povolí, smutek zůstává. Nad hlavou se mi stahují černé mraky, z nichž začnou padat velké, těžké kapky. Máčí mi oblečení, koulí se mi po tváři. Slzy jako hrachy se mísí s nimi. Zavírám oči a nastavuji rty těm vlhkým polibkům.

Sedím pod palmou, zadek v měkkém písku. Otevírám oči a vidím palmový háj a za ním pláž.

Jsem zmatená. Umím cestovat v čase? Z místa na místo? Ne. Nejspíš jsem usnula a byl to jen sen.

Sedím pod palmou a mé srdce tíží smutek. Mám pocit, jako by ta smutná palma prorůstala skrze mě. Místo krve mi v žilách pomalu proudí míza, místo vlasů mi z hlavy vyrůstají listy. A místo nohou mám kmen, jsem jako přikovaná, nemohu se hnout.

To celé je nejspíš jen divný pocit, přinutím se vstát a dojít až na pláž. Každý krok mě bolí, mám chuť vyplavit z těla potoky slz.

Neodvážím se však uronit ani jednu. Je léto, všude kolem je plno lidí, nemám zájem, aby si na mě ukazovali prstem.

Sednu si na hranici vody a nechám si omývat bosé nohy. Sedím a zírám na obzor. Nic nechápu.

Po pěti minutách, deseti hodinách, nebo někde mezi tím, se mi rozezvoní telefon.

„Lásko, kdepak jsi?“

Pavel. Úplně mi z hlavy vypadlo, že dnes jsme se chystali do místní vyhlášené restaurace.

Mám volno, tak jsem si ráno vyšla na procházku s krátkou meditací a teď tu sedím, obtěžkána nepochopitelným smutkem a nic kolem nevnímám.

Restaurace padla, těžkým krokem s těžkým srdcem jsem se vydala k domovu.

Jak mě Pavel uviděl, vyděsil se, uvařil mi polívku a uložil mě do postele.

Nic jsem mu nemohla vysvětlit. Za celou dobu až k měkkému lůžku jsem ze sebe dostala asi pět slov. Sotva jsem dolehla, přivítala mě říše snů.

Znovu jsem se ocitla v tom podivném sadu, procházela jsem mezi stromy. Podobný sen se mi zdál od té doby každý den. Stejný sad, stejné stromy. Občas se tam objevil had, pták nebo jiné zvíře. Jednou stromy kvetly, jindy byly holé, bez listů. Jednou, když jsem se začala ztrácet před očima, Pavel už mě sotva poznával a v práci mě přemlouvali, že musím k lékaři, byly najednou stromy obsypány meruňkami.

A mezi nimi trčel ten jeden, jediný strom. Palma bez plodů.

Meruňky rostou tady u nás ve Španělsku. A palmy taky. Ale tahle mi přijde jiná.

O jedné sobotě jsem se vydala do meruňkového sadu a snažila se najít osamělou palmu. Nic. Během měsíce jsem navštívila několik sadů, ale palma nikde.

Přišla zima. Teploty klesly a já už nemohla vysedávat na pláži ani nechtěla objíždět sady.

Místo toho jsem si raději našla terapeuta a konečně se naplno svěřila se svými sny.

Dostalo se mi prostého vysvětlení, že se jedná o stesk po domově. I když už žiji ve Španělsku pět let, moje srdce je doma v Čechách. Mám se tam prý vypravit.

Nedal si vysvětlit, že domů mě nic netáhne. V Čechách už nikoho neznám. Rodiče zemřeli, sourozence nemám. Nemám tušení, co bych tam dělala, kde bydlela.

Svěřila jsem se Pavlovi. Najednou to po návštěvě terapeuta mohlo jít konečně ven. Znovu se mi vrátil úsměv do života a barva do tváří. Uvnitř to nebylo úplně ono, ale přece jen jsem už pomalu přestávala vypadat jako zombie.

Probírali jsme to s Pavlem kolem a kolem. O tom, jestli fakt odjet, na dovolenou nebo na dýl, jestli jet společně, nebo mám jet sama. Pavel byl v jednom kole, a i když se to snažil zamaskovat, z jeho řeči vyplývalo, že během příštího roku neplánuje ani dovolenou delší než pár dní, ani měnit svoje působiště.

Rozhodnutí a celá cesta tedy stály na mně. Mám jet, nemám. I když jsem netušila, kam a proč bych se měla vydat, pořád jsem jasně cítila, že odcestovat mám. Neměla jsem ani zdaleka ten pocit, že je za tím stesk po domově a že terapeut správně vyložil mé sny. Přesto jsem věděla, že cesta je správná volba.

Vyšlo mi jediné. Vezmu si dovolenou a strávím sama pár chvil v rodné zemi. Aby to mělo smysl, nepojedu tam v zimě, ale až v květnu. Našla jsem si kouzelný penzion na Moravě, zarezervovala čtrnáctidenní pobyt, koupila letenky a začala jsem odpočítávat poslední měsíce, týdny a dny.

Pavel to přijal s povděkem, chápal, že to prostě musím udělat, a oceňoval, že na něm nevisím a dokážu fungovat samostatně.

Jednoho večera, přesně týden před odletem, mě pozval na slavnostní večeři. Oblékla jsem si červené šaty, ozdobila se perlami a s chutí se pustila do pětichodového menu.

Když přinesli dezert, přišlo spolu s ním i šampaňské a žádost o ruku.

Spadla mi brada, ale nemohla jsem nesouhlasit. Doslova jsem skočila Pavlovi kolem krku a pištěla radostí.

Na letiště mě vyprovodit nemohl, ale bylo mi jasné, že v myšlenkách byl se mnou. Let byl bezproblémový a rychlý, bohužel mě vítr přivál na letiště v Praze. Když odečtu čas na letišti, čekala mě nakonec delší cesta po zemi než vzduchem.

Do malebné vesničky jsem přijela až k večeru a jediné, co mě zajímalo, byla sprcha a postel. Ani hlad jsem neměla.

Ráno mě ovšem už přivítalo svěží a v dobré náladě. Hned po snídani jsem se vydala prozkoumávat blízké okolí, jemuž dominovaly vinice.

Možná by nebylo špatné udělat si sem výlet i na vinobraní, problesklo mi hlavou, sotva jsem z vyhlídky shlédla do údolí.

V následujících dnech jsem jezdila po památkách a chodila po okolí.

Po týdnu se to najednou stalo. Byla jsem tam.

Zabloudila jsem do meruňkového sadu, který byl v jednom květu. Nikde nebyl plot, ani jsem nenarazila na žádnou ceduli se zákazem vstupu, tak jsem se nechala tou omamnou vůní vtáhnout mezi rozkvetlé stromy.

Sundala jsem si boty a procházela se vlhkou trávou. Šla jsem, co noha nohu mine, kam mě zrovna srdce táhlo. Neřešila jsem směr ani vzdálenost.

Mé ruce měly potřebu dotýkat se stébel trávy i kmenů. Postupně jsem začala cítit zvláštní sílu.

Srdce mě vedlo zcela jasně, nebyla jiná volba než ho následovat. Přesto

se mi nechtělo. Jako by putovalo tělem níž a níž, až někam do kalhot, a místo něj se mi v hrudi začal roztahovat šutr.

Sotva jsem mohla popadnout dech, obrovskou silou se mi začaly vracet dávné sny a pocity.

A najednou tam stál. Smutný strom. Palma, převyšující všechny okolní meruňky. Bolavý prst mezi zdravými.

Šouravým, těžkým krokem jsem došla až k němu a přilepila se k jeho kmenu. Ruce ho automaticky objaly. Nešlo to jinak. Opřela jsem o něj i svou těžkou hlavu.

Naše energie se spojily, nohy začaly vrůstat do země.

„Nedělej to!“ ozvalo se mi za zády. Trhla jsem sebou, ale strom mě nepustil.

„Proč?“ špitla jsem.

„Ten datlovník tě zničí. Moje žena sem k němu chodila. Říkala, že je mu tu smutno, trápí se, že je tu sám, roste, ale datle mít nemůže a s meruňkami si nerozumí...“ odmlčel se, hlava mu poklesla.

„No a?“ pobídla jsem ho.

„A nejprve jí doktor řekl, že nemůže mít děti, nakonec umřela na rakovinu dělohy. Půl roku po tom!“

Vyděsilo mě to. Chtěla jsem strom hned pustit. Vždyť jsme s Pavlem chtěli mít děti.

Ale datlovník se rozhodl, že mě nepustí.

Po chvíli se mi přece jen podařilo odpoutat. Pozvala jsem onoho muže, Jiřího, na kávu, i když jsem mu rovnou řekla, že to bude za to, že mě vyvede z toho bludiště a poví mi o datlovníku víc.

A tak se stalo. Ke kávě jsem přidala zákusek, z kavárny jsme se vydali k přehradě, a že je pozdě, mi došlo, až když se nám nad hlavou zableskly první hvězdy.

Na druhý den jsme si domluvili společný výlet. Zaníceně vyprávěl o místních krásách. Vzal mě na místa, na která bych sama nepřišla, ale místo tichého kochání se přírodou jsme pořád jen mluvili.

Datlovník, jeho žena, mí rodiče, já, on, moje sny, jeho strachy.

Následující tři dny jsme spolu strávili od rána až do večera.

Pak přišel se zajímavou nabídkou.

Půjčím ti spacák a strávíme noc pod datlovníkem. Třeba nám to oběma pomůže.

Báli jsme se. Strašně. Ne zvířat nebo násilníků. Ne deště nebo nedejbože mrazu. Báli jsme se, co to udělá s datlovníkem, a hlavně, co to udělá s námi.

Nejprve jsme si ustlali každý z jedné strany, ale byla nám trochu zima a špatně se nám povídalo. Ano, pořád jsme nemohli přestat mluvit, tak jsme si nakonec lehli vedle sebe.

Konečně jsme zmlkli a kolem nás se rozhostilo ticho. Neusnuli jsme však ani jeden. Tiše jsem skrz palmové listy pozorovala hvězdy. Pak jsem otočila hlavu k Jiřímu.

Naše oči se střetly a hned po nich i rty.

Letmý dotek jeho úst způsobil v mém těle doslova výbuch. Zima nezima, datel, Pavel, všechno zmizelo. Byly jen naše oči, rty, ruce, těla.

Najednou nás spacáky nezajímaly a bylo nám teplo i bez nich. Pod hvězdnou oblohou se nade mnou vzeplal a naše světy, vesmíry, duše se propojily.

Ještě když vedle mě oddychoval, schoulený se mnou v jednom spacáku, nechápala jsem, co se to stalo.

Oči jsem měla vytřeštěné do tmy, ale v srdci klid a mír.

Ráno jsme ležení sbalili a vyrazili opět na výlet. Spolu. Noc jsme strávili v jeho posteli. Spolu.

Další dny jsme chodili po krásách naší domoviny, drželi se za ruce, kochali se přírodou a skoro nemluvili.

Den před mým odjezdem jsme znovu zavítali do sadu. Do jeho meruňkového sadu s tou stoletou raritou uprostřed.

Sedli jsme si zády k sobě, mezi námi byl jen hrubý kmen. Drželi jsme se za ruce a konečně si zase povídali... o tom, že jsem zasnoubená a svého přítele miluji. Že nechci opustit milované Španělsko a on zase svůj sad. Bylo nám jasné, že mezi námi je konec.

Domluvili jsme se, že je to lék pro naše bolavé duše. Smrt rodičů, smrt ženy. Léč pro smutný datlovník, ale že nemá smysl pokračovat dál. Na mě čeká Pavel a Jiří je teď určitě schopen jít dál a potkat tu pravou.

Ačkoli mi to bylo líto, cítila jsem v srdci klid, mír a lásku. Smutek a strach byl tentam.

Na letiště mě doprovodil. Až do Prahy. Odvezl mě autem a před mým odchodem ještě dlouze objímal a líbal. Nevyměnili jsme si žádné kontakty, všechno bylo řečeno.

V Madridu letadlo přistálo s hodinovým zpožděním, ale i tak na mě Pavel čekal. Přivítal mě s kyticí a doma na mě čekala večeře.

Byla jsem nadšením bez sebe, i když mi dával lásku všemožně najevo, vůbec by mě nenapadlo, že si vezme celý den volna.

A pak jsme si povídali. O přírodních krásách a památkách, o datlovníku a o Jiřím.

Udělala jsem z něj ve svém vyprávění staříka, ale bylo mi jasné, že bez něj se to vyprávět nedá.

I Pavel měl pro mě novinky. Přijal do firmy dva pomocníky, aby měl víc času na mě a mohli jsme vyrazit i na dovolenou. Taky mi oznámil, že by se po svatbě rád začal snažit o miminko.

Svoje tajemství jsem si nechala pro sebe, s přípravami na svatbu jsme začali hned.

Kráčím rozkvetlým meruňkovým sadem. Bosé nohy hladí šťavnatou trávu, dlouhé bílé šaty vláčím po zemi. Je mi jedno, jestli se ušpiní.

Můj krok je lehký, i když s sebou nesu i velké břicho. Pod datlovníkem stojí Jiří. V obleku a s myrtou v klopě. Usmívá se od ucha k uchu. Jen co se zastavím u něho, nedbá nikoho a ničeho a ze všeho nejdřív mě políbí. Na rty i pupík zahalený krajkovím...

KDE TO ZAČÍNÁ, TAM TO I KONČÍVÁ

VERONIKA KALINOVÁ

Hned za dveřmi svého bytu uklouzla. To snad není možný. Ta stará Vomáčková už zase vytřela podlahu. Jakmile se v domě objeví byt jen drobné smítko, už bláznivá důchodkyně dezinfikuje celou chodbu. Mladá žena v elegantním kostýmku zavrávorala, ale pádu se vyhnula. Jako obvykle vyrazila pro ranní kávu v papírovém kelímku. V kavárně položila na pult svou luxusní kabelku z pravé hadí kůže a objednala si latte bez cukru.

Mladá servírka se závistivě podívala na extravagantní módní doplněk a s protáhlejším obličejem šla vyřídit objednávku. V tomto podniku je zvykem, že personál na jednorázové kelímky vždy napíše krátký vzkaz pro zákazníka. Obsluha načmárala na obal divně se mračící obličej a na dno přimalovala kosočtverec. Dámička zaplatila, vzala kávu a druhou rukou svou pýchu, otočila se na podpatku a odkráčela. Dveře si podala s mladým sympatickým mužem, který se za ní otočil.

Jak ho žena za pultem spatřila, nasadila americký úsměv. Muž, zahleděn do svého mobilního telefonu, si objednal kávu s mlékem a dvojitým cukrem. Číšnice se mohla přetrhnout. Nabízela mladíkovi tvarohový koláč či jablečný závin. Muž ani nezdvihl zrak a vše odmítl. Servírka na šálek napsala své telefonní číslo. Muž vytáhl platební kartu a bezkontaktně zaplatil. S kávou v ruce došel až na autobusovou zastávku. Celou dobu hleděl do telefonu a urputně do něj jednou rukou něco ťukal. Konečně dohrál kolo své oblíbené hry Tetris. Napil se kávy. Poté se dlouze zadíval na nápis na kelímku. Váhavě číslo vytočil. Na zastávku přijel autobus, na který mladík čekal. Nastoupil. Telefon vyzváněl.

„Halo?“

Vtom se autobus rozjel. Muž stál, v jedné ruce měl telefon a v druhé držel kelímek s kávou. Zavrával a strčil do postaršího pána. Aby toho nebylo málo, polil ho teplým nápojem.

„To nemůžete myslet vážně, mladý muži.“

„Já se omlouvám.“

„No, to je mi teď houby platné.“

„Já...“

„Samozřejmě, že za to můžete vy. Copak mohu takto přijít na jednání?“

„Dám vám peníze na čistírnu.“

„Peníze ten mokrý flek v rozkroku teď opravdu nevyřeší. Víte, kdo já jsem?“

To se mladík už nedozvěděl. Autobus zastavil. Mladík strčil staříkovi do náprsní kapsy saka pětistovku a opustil autobus.

„To je dneska mládež.“

Starší pán vystoupil na konečné. Aktovku chytl oběma rukama před tělem a vydal se k velké budově na konci ulice. Před soudem na něho čekala jeho mandantka. Rozvody nikdy nejsou nic příjemného, ale tihle, zatím ještě manželé, si jdou sakra po krku.

Jednání se vleklo a v soudní síni bylo pekelné horko. Když manžel začal slovně urážet jeho klientku, tak pan Mrkvička vyskočil a jal se nebohou ženu bránit.

„Pane doktore, promiňte, ale toalety jsou na konci chodby vlevo.“ V tu chvíli se všichni zadívali na mokrý flek na kalhotách pana Mrkvičky.

Nicméně po čtyřech hodinách byl majetek rozdělen. Žena se cítila ponížene, muž okraden. Oba usedli do svých vozů a odjeli každý jiným směrem.

„Miláčku, tak jsem opět svobodný,“ volal radostně muž po příchodu domů a položil svou tašku na botník vedle kabelky z hadí kůže.

MÝDLO

DOMINIK LÁCHA

Byly to dva měsíce, co jsme se s přítelkyní nastěhovali do bytu po jejich prarodičích. Děda nedávno zemřel a babička chtěla do menšího. Žasl jsem, jak rychle je moje drahá polovička schopná byt přizpůsobit svému vkusu. Skoro jsem si strhl záda, když jsem pod jejím dohledem vynášel starý nábytek a stěhoval nový. Zůstala jen kuchyňská linka a šatní skříň v ložnici, ale ta už se také pomalu loučila se svým pobytem.

Ve skříni mě zaujalo mýdlo, které zde zůstalo po dědovi mé přítelkyně. Nevěděla, proč tu je, ale prý si na něm děda dost zakládal.

Po skončení dalšího pracovního dne jsem byl už celý natěšený na dobrou kávu, zákusek a další díl seriálu. Vesmír si ovšem řekl: dnes ne.

Vyjel jsem výtahem do našeho patra a s klíčem v ruce vyrazil ke dveřím. Zůstal jsem však stát jak přimražený, byly totiž vylomené. Našimi sousedkami byly dvě postarší dámy, které by ze sledování Soudkyně Barbary nevyrušila ani lokomotiva projíždějící jejich kuchyní.

Se srdcem v krku jsem vrazil do bytu. Děsil jsem se toho, co ukradli, a ani jsem nepomyslel na to, že zloděj by mohl být stále na místě činu. Svou chybu jsem si uvědomil, až když jsem ho našel usazeného na křesle v obýváku. Už jen pohled na něj mě skoro přivedl do mrákot. Měl široká ramena a mohutnou hrud'. Na jeho býčí šíji jsem rozpoznal obrázek, ocas nějakého bájněho stvoření, jehož tělo se ukrývalo pod oblečením. Nesnažil jsem se hledat nějakou zbraň, na mysl mi spíše přišly čisté trenky. Když jsem konečně dokázal odpoutat pohled od rukou, které by mohly porážet voly, pohlédl jsem mu do obličeje. Podle množství vrásek a šedin jsem ho odhadoval asi na šedesát nebo sedmdesát let. Co mě ovšem zaujalo nejvíce, byly potoky slz v očích.

Všiml si mě teprve po chvíli. Utřel si slzy a svým hrubým hlasem řekl, abych se posadil. Snažil jsem se ho nenaštvat, takže jsem poslechl.

Chvíli jen koukal do zdi, až mi téměř přišlo, že na mě zapomněl. Potom se jeho oči stočily ke mně. Neviděl jsem v nich však žádnou lačnost po krvi, nýbrž hluboký smutek. Napřáhl pěst směrem ke mně, otevřel ji a já v ní spatřil právě to mýdlo ze skříně, které mě zaujalo dříve.

Pustil se do vyprávění.

Jmenoval se Zachariáš. Rodiče mu vzala autonehoda, když mu bylo deset let. Ujal se ho jeho strýc, který k němu choval silnější sympatie, než bylo zdrávo. O pět let později už toho měl dost. Rozbil strýci ve spánku hlavu cihlou a utekl pryč. Chvilí se toulal, až našel azyl u gangu, který ho přijal mezi sebe a dal mu školu ulice. V jejich řadách kradl, mlátil lidi za peníze a prodával drogy. Nebyl na to pyšný, ale tehdy mu to všechno pomáhalo přežít. Stále v něm byl zakořeněný nějaký smysl pro dobro, který v něm zanechali rodiče. Byla to, krom tyranského strýčka, asi jediná věc, která mu po nich zůstala.

Další zlom nastal při nepovedené loupeži v klenotnictví. Něco se zvrlo a brzy měli v patách policii. Z úkrytu sledoval, jak zatýkají jeho kamarády, jen jemu jedinému se podařilo vyvážnout. Měl štěstí, že jeho partáci měli dost cti a nepráskli ho.

To byl ten moment, kdy se rozhodl pro změnu. Přihlásil se do armády. Zužitkoval v ní vše, co se naučil na ulici, i zlobu, která se v něm nahromadila za dobu strávenou u jeho strýce. Skončil u jednotky výsadkářů. Říkali si Gryfové a tato bájná stvoření si nechali vytetovat na záda. Vojáci z jeho jednotky mu důvěřovali a on důvěřoval jim.

Už za ta léta strávená v gangu si uvědomoval svou silnější náklonnost k mužům. Nikomu se s tím nesvěřil. Tento pocit se prohloubil, když se seznámil se svým nadřízeným poručíkem. Svůj milostný vztah tajili. Možná to bylo ze strachu z reakce jejich kamarádů.

V armádě se ovšem nic dlouho neutají. Pravda vyšla na světlo a Zachariáš skutečnost nepopíral. To samé se ovšem nedalo říct o poručíkovi. Řekl, že je to špinavá lež a že nemá tušení, s kým si to Zachariáš rozdával na záchodech. To ho rozčílilo tak, že bylo potřeba pěti vojáků, aby ho od poručíka odtrhli.

Poté následoval soud. Poručík měl kontakty na vysokých místech, a tak k napadení nadřízeného důstojníka přibyla i křivá obvinění z krádeže a překupování vojenského materiálu. Rozsudek proto zněl „třicet let natvrdo“.

Nezřekla se ho jen armáda, ale i jeho kamarádi, kterým nejednou zachránil život. Byl znovu na dně a tak tomu bylo, dokud nepotkal dědu svojí přítelkyně. Stalo se to ve sprchách.

Je pravda, že vězení může člověka zásadně změnit. Skutečnost je ovšem taková, že když do něj vcházíte jako „jiní“, jste prostě špatní. Působila zde skupina, kterou si Zachariáš označil jako „buznobijce“. Měli prostě nos na homosexuály, a když nějakého objevili, skončil v lepším případě měsíc na ošetřovně. Jejich obětí se měl stát i Zachariáš.

Naběhli na něj, zrovna když se sprchoval. Měl vojenský výcvik, proto

zvládl odrazit útoky prvního útočníka a jednou ranou ho poslat k zemi, jenomže potom se na něj sesypali ze všech stran a brzy se jen bezmocně válel na podlaze, kde do něj bez ustání kopali.

Po době, která mu připadala jako celá věčnost, konečně přestali. Myslel si, že to znamená konec, ale to se šeredně spletl, protože k němu přicházel další útočník s nožem v ruce. Věděl, co v tu chvíli přijde, ale neprosil o smilování. Za život nic moc krásného nepoznal a neměl už o co přijít. Se smířlivým pohledem očekával poslední ránu.

Vtom se jako blesk z čistého nebe objevil on, Petr, známý též jako dědeček mojí přítelkyně. Začal se ohánět, připomínaje středověkého válečníka s řemdihem, ručníkem, ve kterém bylo zabalené mýdlo značky Jelen. Ať už to bylo skutečnými bojovými schopnostmi, nebo jen ohromným překvapením „buznobijců“, po pár dobře mířených ranách na nosy a česky se útočníci rozutekli. Petr, který sotva popadal dech, pohlédl na Zachariáše, usmál se a nabídl mu ruku. Zachariáš ji s vděčností přijal a s jeho pomocí došel na ošetřovnu. Od té doby byli nejlepšími přáteli. Kryli si záda před dalšími útoky spoluvězňů, vyprávěli si nejrůznější historky a vymýšleli, co budou dělat na svobodě. Petr ho bral, jaký byl, a neodsuzoval ho. Zachariáš si tím tehdy nebyl jistý, ale řekl by, že byl šťastný. Strávili spolu ve vězení několik let, než Petra pustili na svobodu. Zachariáš mu při odchodu dal mýdlo jako památku na jejich první setkání. Báł se, že se loučí nadobro, ale Petr ho neopustil a často za ním docházel na návštěvu. Když ho nakonec zabila mrtvice, Zachariáš tehdy požádal o opuštění, aby se mohl zúčastnit pohřbu, nebylo mu bohužel vyhověno. Na svobodu se dostal teprve před týdnem. První místo, kam zamířil, byl hrob jeho kamaráda. Až zde si naplno uvědomil, že je nadobro pryč. Tato skutečnost ho srazila na kolena. Už ani nedokázal spočítat, kolikrát ho život takhle poslal k zemi. Nenacházel v sobě síly na to, znovu se postavit. Dál už prostě nemůže. Vtom si vzpomněl na mýdlo. Schoval si ho Petr? Měl u sebe možná jedinou hmotnou památku na jejich přátelství? Proto prý přišel do našeho bytu a proto to tam vypadalo jako po výbuchu bomby.

Ke konci vyprávění se mu opět objevily slzy v očích, ale tentokrát měl na tváři úsměv.

Rozloučil se a odešel i s mýdlem pryč z bytu. Později jsem zjistil, že si vzal i moje úspory ze šuplíku s ponožkami, ale nějak jsem se na něj ani nedokázal zlobit. Doufal jsem, že mu pomohou do nového a tentokrát snad už šťastného začátku.

BÁSNĚ

ONDŘEJ PRCHAL

LÉK

Pravda je látka mnohotvárná,
nahlížet dá se z různých sfér.
Zákoutí ve mně prázdná, tmavá,
brání mi spatřit správný směr.
Kam se mám vydat,
když zaostávám
v tom světě
vždy kousek za sebou,
když se mi vedení nedostává
a ta má prázdná zdaj se mnou.

Tak už se probud' z nemoci těla,
prober se prosím do zdraví.
Když tvoje mysl povstane bdělá,
i srdce se najednou uzdraví.
To, co tu bdělost probouzí v tobě,
to je tvé duše dávný lék.
Přestaň se k sobě chovat tak hrubě,
za život znovu pociť vděk.

PAUZA

Jsi tichem mezi dvěma světy.
Strmým pádem mezi lety.
Tím, kdo v duši víří věty.
Malíř, chvíli bez palety.

P O S E L S T V Í

Plno nesdělitelného otevírá mé srdce,
mívám závratě z výšky, víš?
Myslím, že budoucí se přiblížilo dneškům
a ani déšť
v záplavě těch citů není na obtíž.
Dech se prohlubuje, a znovu ve mně sílí,
tak jako sliby, které jsme si neslíbili.
Cíl je na dosah, a přesto mlhavé se zdá,
co kdysi dávno vyčetl jsem
zřejmě
ve hvězdách.

ZÁVISLÝM

Držím se svých závislostí,
jako by to byly ctnosti.
Nectím přání posvátných
a nenesu než vlastní hřích,
utrpení pochybnosti,
žal, jenž láme řídké kosti
těch na duchu zlomených,
jsa nadosmrťi lapen v nich.

Jen nenávisť a zlo a bída,
potápí se Atlantida,
bortí se zdi vnitřních tich,
mříže světa prokletých.

SMĚNA

Sebeklam za flígr chytit a vyhodit,
rebela v sobě zas pro jednou probudit,
odložit přetvářku, roušku i iluze,
hrdě jít, abych se necítil uboze,

cestou, již vytyčil život mi svobodou,
aniž se zdržoval s pracovní dohodou.
Když už tu být, tak proč jen na půl úvazku,
rád směním všechno, co znamenám, za lásku.

BÁSNÍK

Básník je silný životem,
až do posledního svého rána.
Ta hra, jež jím byla rozehrána,
ta nutnost být snivým prorokem,
jej sytí a hubí zároveň,
když odevzdaně, krok za krokem,
kráčí vstříc konci od pradávna
jak černá ovce, ta černá vrána.

Než smění se však ve své smrti,
než vzplane smutným odkazem,
ten tvor, jenž vzývá ve svém hnutí
nebe s bohy i peklo s ďábly v něm,
musí být předtím naplněn
vášnivou láskou,
hlubokým jejím pnutím,

jelikož není nad tak krásný vjem,
jenž zahalen temným závojem
nikdy se nikým nevynutí.

To proto je básník básníkem.
A Ona jeho nekonečnou smrtí.

Ž
I
V
O
T

Žiji, abych byl milující...
Žiji, abych byl ve tmě svíce,
abych hořel,
abych vyhasl,
žiji proto,
abych žil v úžasu...
Žiji svobodný
a přesto se lopotící,
žiji celý,
prožívám rub svůj i líc,
žiji ve světle
představ svých mihotajících
a vážně už není, co chtít víc.

POTŘEBA

Potřeba krásného nahého těla,
svíjení, žena rozechvělá,
ňadra, dva vrcholky sladkého štěstí,
smyslnost života, dvě anima, vesmír.

Tančením v ohni chlípného rozkroku
jazyky chutnají barvy těch roztoků,
chemie touhy je matickou vášně,
extáze ve mně, když polykáš mě.

Horké rty laskají tebe a vpíjí
jak potravu bohů tvou ambrosii,
sténání slasti je mou ranní lóží,
když svírám tě pevně při souloži.

Do různých sfer svého vědomí pronikám,
tisíce životů žiji, jen jeden mám.
Těch rovin vnímání pravd a lží, které znám,
možná, že sám sobě skutečný se jen zdám.
Protiklad splyvá, když prohlédnu vlastní stín,
paradox v jednotě za tím vším proctím.
Pak jedna za druhou opou padají,
vize se plní a v obrazy splétají.
Svět kolem zrcadlí vždy pouze dnešní tvář,
každým dnem jiný jsem, připadám si jak lhář.
Nic není prázdné, a přesto je prázdnota
tím pravým kořením zdejšího života.

VĚDOMÍ

V posvátné jednotě za mými spánky,
v přesahu hranice pozemské schránky
malost mi určená vlastními slabostmi
mizí a já zřím svou podstatu s radostí,
že můj duch, zrovna tak prastarý jako svět,
v rozličných proměnách vrací se stále zpět,
že ve svá stvoření vesmír je vetkaný,
vděčný jsem za každé takové setkání.

PSEUDO FILOSO FICKÁ

VÍRA

V představách snažím se předjímat,
co by se asi tak mohlo stát.
A přesto doufám, že přijde jen,
krásnější než jakýkoli sen,
pravda ta, až vstoupí přes můj práh
přítomnost tušená v hlubinách.

Budoucnost totiž má stejný cíl,
jaký bych sám sobě vyvolil
na samém počátku, kdybych byl,
aniž bych si to jen vymyslíl,
v ozvěnách pradávných pořádků
vesmírem rozepsán do řádků.

S O U Č A S N Á

Jak chci, tak to i bude,
neb já mám známý všude.
Dívají se z vyšších míst,
na mou záři, jsem si jist.
Pro dobro mého obrazu
bych nešťítíl se podrazu
a lhát a krást mi nevádí,
jen málokdo mě nahradí.
Ač kolem stopy rozkladu
teď kazí tu všem náladu,
mně přízeň shůry určená
je víc než vaše důvěra.
To hlavně pro mé renomé
mi slouží umpalumpové.
Tak smířte se s tím, nebo ne,
dnes vládnou demagogové.

MALÁ NOČNÍ

Město bylo mrtvé a tiché jako stín,
který svůj přítomnosti ještě znásobím.
Jen prostor kolem prázdný, pára stoupá z úst,
jako v zemi ztracené jsem oděn v jeho púst.
Oddán vlastním myšlenkám bych život stále ctil,
jak člověk dlouho bez víry já náhle uvěřil,
že stačí se jen nadechnout a za to vděčný být,
že mohu si to pořád stále ještě dovolit.

E G O

Co si Ego nemyslí, Duši nežere,
žádnou radost nevidí, kdo se jím přežere.
A jako slunce v záři jeho nezakryjí mraky,
tak světlo tvój duše slova nezakryjí taky.

Jen zčeří její hladinu a občas stane se,
že zanesou ji jedem cizí prázdné deprese,
a kde se ztratí důvěra, tam ujímá se vlády
ta mysl, která vymýšlí si stále nové vady,

aby si tě držela tam, kde tě chce mít,
živa z toho je, že vnitřně pojídá tvůj klid,
a zatímco se ztrácíš a nevíš kudy kráčet,
přesvědčí tě o tom, že své tělo máš jen vláčet.

Pak rozehnat ta mračna a opět věřit v sebe
je jediné, co zase umožní ti spatřit nebe,
najít v sobě sílu tomu Dáblu vzdorovat
a podílet se na stvoření, ne být jeho kat.

Každému je nám známa postava převozníka svářejícího lidské duše na druhý břeh. A jak to vypadá, když se taková postava stane tématem tvůrčího psaní, se dozvíte v následujících dvou mysticky laděných prózách.

JANONA

MARKÉTA HOZÁKOVÁ

Ženy. Na břehu těch neskonale hlubokých vod. Zástupy žen. Oči vyplakané do prázdnoty. Potoky nekonečných slz. Ticho. Slova oněmělá. Ústa semknutá. Jedna vedle druhé. Sestry v bolesti.

Ženy. Na břehu těch neskonale hlubokých vod. Čekají, už dlouhých šestnáct dní...

Jsou jich tisíce. Tisíce žen. Každá, jediná, osamocená, žena bez muže, vdova.

Čekají, až si on, tyran, nenáviděný vládce ponurých světů, některou z nich vybere, aby povstala matka budoucího pokolení. Nový svět. Svět zplozený jediným otcem, jediným Stvořitelem, protože všichni ostatní jsou už mrtví.

Jejich smrt obchází tato místa a zpívá tklivou píseň. Voda ji pohlcuje, je jí pronikána a potom každou noc se voda písní rozezná a bolest je až k uzoufání blížká a přítomná.

Rozezněly se zvony. Janoně se téměř zastavil dech. Úzkost ji objala celou. Oči se otevřely dokořán. Neskutečný obraz před zraky všech, ohromující velikost, ohlušující ticho. Temnota naplněná záblesky ostrého světla. Snový koráb. Koráb z nejhoršího snu. A na něm kat jejího milovaného muže, zrůda oslněná mocí.

Jeho tělo plné lačnosti, uchvácené samo sebou a svým zvráceným záměrem, stálo na přídi a oči upřené před sebe hltaly každíčkou vteřinu, kdy světlo odhalilo siluety žen na břehu.

Užaslý tím, jak omamné je stát se Stvořitelem, být roven Bohu, být Bohem, a co víc, být nad Ním, si pohrával s myšlenkou, jakou ženu si vybere. Už jen ta představa ho naplňovala neskutečnou rozkoší a chtíčem a jeho pohled ještě o něco potemněl.

Představoval si ta krásná zdravá těla mladých žen a rozvažoval, jak při výběru postupovat. Co je pro jeho záměr podstatné. Musí to být překrásná žena, žena-matka. Ta, kterou učiní nesmrtelnou a plodnou na věky věků. Matka vlastního rodu. Rodu vyvolených...

Pro jistotu zvolí tři. Lidská bytost pro něj nemá příliš velkou cenu, možná žádnou. Kdyby se něco nepovedlo, prostě přijde na řadu ta další. Tři je dost. Byl si jistý.

Na ostatních nezáleží. Postupem času samotou nebo snad žalem všechny zemřou, jedna druhé v náruči, kterou si pro něj naprosto nepochopitelně dovedou ženy plné soucitu a lásky poskytovat navzájem.

Janona začala zpívat. Nejdříve docela potichoučku polohlasem, aby zahlkala ten zahlcující strach. Zpívala a slzy jí beze vzlyku stékaly po tvářích a vyznačovaly tak na nich horké cesty lásky.

Zpočátku zpívala sama, ale po chvíli se k ní přidaly další dvě ženy. Nikdy dříve se ty tři neviděly, ale teď je propojilo právě zrozené kouzlo vnitřní hudby.

Zpívaly o ztraceném domově a o svých milovaných, o slunci, které pohaslo. Zpívaly o své lásce k Bohu a o jeho přítomnosti v sobě samých.

Zpívaly a kolem jejich překrásných těl se rozlila záře a ta sílila a rostla, až byla tak viditelná, že i bezduchý netvor z korábu podlehl jejímu kouzlu. Okamžitě bylo rozhodnuto. Za pár chvil plných děsu byly tři ženy spoutány a nelidská zrůda si je odvážela do místa, odkud není návratu...

Janona otevřela oči. Ležela na přepychovém voňavém měkoučkém lůžku s nebesy, jaké doposud nikdy neviděla. Chvíli se vůbec na nic nemohla rozpomenout. Kratičká sladká chvíle zapomnění... Potom jakoby mimoděk otočila hlavu směrem doprava a to, co spatřila, ji na okamžik ochromilo. Nemohla se pohnout ani nadechnout. Hrůza ji obešla a vzala do své ledové náruče a v tu chvíli si vzpomněla na všechny události posledních dnů a na svého mrtvého muže.

Rozplakala se, ale tentokrát byl její nářek natolik hlasitý, že nemohlo být pochyb. Konečně se probrala ze své mdloby. Netvor ve vedlejším pokoji se zachvěl očekáváním a touhou a dvě ženské hlavy, spočívající na drahocenných podnosech napravo vedle jejího lůžka, promluvily: „Drahá Janono, milovaná sestro, jsi jediná a poslední z žen našeho světa, jediný posel světla, jediný důkaz Boha, poslední zrnko naděje. Pohlédni do svého lůna, najdi v něm poklad a ten k Bohu pozvedni, vlož jej do náruče Boží, jinak svět docela zanikne.“ A potom se jejich ústa zavřela naposledy.

Janonu zaplavilo zoufalství, neschopná jakkoli uvažovat zůstala naprosto nehybně ležet. Nebesa nad její hlavou měnila barvy i tvary a ona opět propadla mdlobám, těm laskavým dlaním přinášejícím alespoň chvíli odpočinku.

Není jasné, jak dlouho tu ležela. Stejně v tomto bizarním světě neměl čas žádnou důležitost. Každý, každičký okamžik jako by byl zároveň první i poslední, nahodilý i nevyhnutelný.

Ve chvíli, kdy znovu otevřela oči, věděla už všechno naprosto jasně. Zvedla se z lůžka a přesto, že byla velmi slabá, dokázala udělat několik nejistých kroků směrem ke dveřím z pokoje. Netvor, který se nemohl dočkat jejího zmrtvýchvstání, k ní přiskočil a zachytil ji těsně předtím, než by upadla. Držel ji v náruči, což už nesmírně dlouho neměl příležitost zažít, a byl překvapen tím pocitem. Všiml si, jak je zblízka neskonale krásná, a ucítil nezvyklou a vlastně téměř neznámou vůni. Vůni ženy. Byl okouzlen. Byl polapen. Byl ohromen. Po dlouhé době vlastně byl.

Janona našla v sobě poslední kousek odvahy a učinila rozhodnutí, jež ji vedlo k neochvějně vůli zůstat naživu. Věděla, že onoho děsivého a nelítostného soupeře musí uchvátit, aby splnila, co si předsevzala. Potřebovala čas...

Jen se tak jemně žensky pohnula a netvor, fascinovaný její přítomností, se rozhodl jí poskytnout jídlo a nápoje, koupel a díval se a díval a propadl jejímu kouzlu a nečekaně pocítil touhu si ji nevzít násilím...

A tak plynul čas. Janona si oblékala nádherná roucha, posilňovala se chutným jídlem a pitím a posel světla, dar Boží, dítě jejího milovaného manžela sílilo a rostlo jí pod srdcem.

Den za dnem se na netvora usmívala, tančila pro potěchu jeho očí, volila ty správné šaty, aby se dostatečně skryla, a zpívala a vyprávěla okouzlující příběhy... A on očarován přestal vnímat den i noc, světlo i tmu, viděl jen ji, a přesto ji neviděl...

Když uplynulo přesně tolik času, kolik bylo potřeba, a Janona věděla, že teď je ta chvíle, a byla, stal se zázrak. Její syn přispěchal na svět. Ohromená tou nádherou málem necítila bolest a šťastně vzývala Boha: „Přijmi můj dar, lidské dítě, plod pozemské lásky.“

Vtom se otevřely dveře. Vstoupil on. Pár vteřin stál. Potom se, neschoopen slova, sesul na zem. Paralyzován mlčel a díval se na ni. Ležela na lůžku a v náruči chovala dítě. Byla rozčuchaná, pomačkaná, potřísněná rozličnými tělesnými tekutinami, překvapivě něžná a tichá. Ze všeho nejvíc ho ale fascinoval výraz její tváře. Měla zcela nový pohled.

Janona se na něj poprvé v životě dívala beze strachu, niterným pohledem, který vidí. Vypadal najednou bezmocně, jak seděl na podlaze a mlčel. Zdál se křehký.

Byla unavená. Spánek přispěchal ukonejšit ji a nechat sladce odpočnout. Usnula a snila.

Zvedl se a přistoupil k jejímu lůžku. Prohlížel si to maličké stvoření, které se jemně vrtělo v jejích, teď trochu povolených, pažích. Dotknul se ho a celý se zachvěl. Ponurá místnost byla z ničeho nic naplněna něčím posvátným. Bůh byl všudypřítomný. Náhle existoval. A co bylo nejstrašnější, byl mnohonásobně větší než on!

Svět obrácený vzhůru nohama. Všechno pozbylo smyslu. Nechápal absolutně nic. Nemohl uvěřit tomu, co náhle cítil. A také se zdálo naprosto nemožné, že tak dlouho mohl nevidět.

Rozzuřen odešel.

Janona se probudila. Její synáček jí sladce oddychoval v náruči. Byl tak překrásný. Po nesmírně dlouhém čase pocítila něco jako štěstí.

Netvor pobíhal zahradami svého paláce. Byl pokořen. Chtělo se mu utéct, toužil rvát. Prohrál. Znovu nad ním zvítězil jeho dávný nepřítel, jeho největší soupeř. A navíc něco tlouklo v nitru jeho těla.

Vrátí se a zmaří to Boží dílo! Jednoduše je sprovodí ze světa! Oba! Udělal to už tolikrát. Není nic snadnějšího.

Spěchal do paláce, jistý vlastní silou i pevností svého rozhodnutí. Neurvale rozrazil dveře Janonina pokoje. Nebyla tam. Nebylo tam ani její dítě. To něco v jeho hrudi se rozpohybovalo ještě prudčeji.

Pobíhal dlouhými chodbami prázdného paláce. Dupal a hulákal. Jeho šílenství se k němu ozvěnou vracelo zpátky a rvalo mu nitro. Poprvé v životě pocítil strach. Prohledal všechny pokoje, veškerá zákoutí, ale tu, po níž tak dlouho prahnul, nenašel. Zoufalství mu sáhlo po krku. Čas byl nekonečný.

Potom ji uslyšel. Zpívala. Janonin hlas ho obestřel. Zdálo se mu, jako by dosud nenaslouchal podmanivější melodii. Následoval ji. Nemohl jinak. Vyšel do zahrady. A tam, usazena pod růžovým keřem, Madona s dítětem, jež právě sálo mateřský nektar z jejího prsu.

Květy Růženek nad její hlavou doširoka rozkvétaly a celý prostor naplňovala nebesky omamná vůně a ona, přelíbezná, s hlavou skloněnou k miminku, byla tím nejčistším stvořením veškerých světů, jaké znal.

A opět neměl slov. Dokázal ji jen mlčenlivě spatřovat znovu a znovu. Naplňoval se každým jejím gestem, sotva znatelným pohybem, žil jejím dechem, žil tím, že ona je naživu!

V té dokonalé chvíli se něco v jeho hrudi rozpohybovalo tak mocně, že nemohlo být pochyb...

Nesmrtelný se stal smrtelným.

PŘEVOZNÍK

VERONIKA QUALIZZA

Na klidnou vodní hladinu z okna pohlédnu. S krajkovým vlnek drobných vánek mírný lehce si pohrává. Kousek vpravo z vody třpytivé tmavý balvan ční, na jehož vrcholek racek se svou svačinou právě přistává.

Říci by se dalo, že hladina nenaznačuje prozatím, co k večeru se chystá. Avšak oko mé cvičené, zvyklé na jezero dlouhé roky hledět, bystře zachytí i nepatrný záchvěv sukna černého.

Až tam, na břehu druhém. Tam, kde nad vodou se vypínají temné skály mohutné. Tam, kam nejen člověk, ale ani rybka doplavat si netroufá. Prostý poutník skály ty by popsal jako černé. Tak také zvou je v knihách i mapách, s nimiž od lesa každý přichází. Jednou měla jsem okno otevřené. Vítr silnější než dnes poutníkovi znavenému tento list z ruky vytrhl a na parapet přistát mi ho nechal. Dlouho jsem nechápavě na ty řádky hleděla.

„Jdi stále po cestě, jež lesem se klikatí, až najednou ten rozestoupí se a pláž písčitou tam zříš. Vrásčitou zem i vrásčité tváře souputníků tvých z druhého břehu hlídá masiv temný, jenž se Černé skály zove. Do cíle nyní došel jsi. Smíš spočinout, a než přijde ta chvíle, kdy převozník na loď svou tě pozve, máš čas vzpomenout život svůj i časy příští. Ničeho nyní už se neboj, kdy přijde čas tvůj, snadno pochopíš.“

Doleva nyní můj zrak se stočí, k již zmíněné pláži písečné. Na ní dnes již tisíce poutníků sedí. Přes les rukou mávajících těžší je zaostřit na těla jejich. Avšak oči mé už přivykly a rozeznat dokáží trupy vyhublé, hlavy povětšinou holé a nohy bolavé.

Den za dnem okolo jezera vyrůstá větší a větší les zoufalců lidských. Většina z nich mává ke skalám a upoutat chce pozornost. Myslí si, že když na ně konečně řada dojde, nadobro zbaví se utrpení svého.

Je to však pravdou?

Jednou byla jsem svědkem zázraku mocného. Z okna tohoto jsem ho viděla a od doby té denně se za něj modlím. Kéž by další našli v sobě tolik sil. Ale ty zoufalé nádoby lidské nezaslechnou ani můj vzdech.

A co že se to tenkrát stalo?

Ten muž nějaký čas tu stál. Nejprve s ostatními mával a doufal, že brzy konce svého utrpení dojde. Jednoho dne však jeho kostnatá zadnice vyhloubila důlek v zemi a on pohroužil se do mysli své. Sepjal ruce a modlit se počal. Už z toho činu byla jsem tak zaražená, že se mi hluboko do paměti vryl. Napočítala jsem třicet dní, kdy v písku a mysli své poklidně spočíval.

Po třiceti dnech zvedl se, na patě otočil se a po klikaté cestě zpět zas vykročil.

Obrovská naděje vlila se mi tehdy do žil. Před očima viděla jsem davy, jež pozadí svá do žlutého písku vnořily a dnem i nocí se modlily. Byla to však jen iluze má. Ani jeden jediný nenásledoval příkladu jeho, dál všichni mávali ku skalám Černým. V tu chvíli přišlo mi, že nemám tu už co pohledávat, že naděje patří tam, kde je snaha nějaká. V tu chvíli možná ztratila jsem víru v lidstvo. Zdá se mi, že pouhé ovce to jsou, co na porážku svou tu čekají.

Příběh pomalu na pozadí mé mysli ustoupí a druhý břeh znovu pohled můj si přitáhne. Není tam už jen kousek sukna černého. Na obzoru u skal tyčí se nyní celá plachetnice i s převozníkem v kápi černé. I on sám je kostnatý a vyhublý.

Najednou vítr do plachet se opře, jak kdyby v pozadí na tuto chvíli čekal. Loď vyplouvá. Mezi poutníky šumět to začne. První si všímají, že teď, teď konečně mohl by čas jejich přijít.

Plachetnice jezero brázdí rychle i klidně zároveň. Převozník stojí a ty zástupy si prohlíží. Úplně slyším to zavržení kostí starých, když ruce si zamne. Pláž zdá se být skoro plná a neustále přibývají poutníci noví. Já dobře pamatuji ten den, kdy z vod skály povstaly a první lidé přišli, tehdy moje pozornost výhradně sem se upřela. A nyní už by nejspíš bylo na čase nad větší lodí popřemýšlet. Vždyť ti lidé jsou schopní poprat se, aby zrovna oni směli nasednout už dnes.

Myšlenka ta není věru marná, ale pouhou myslí loď se nestaví. A tak převozník raději po stádu věrných oveček se rozhlíží. Tak kdo přijde na řadu už dnes?

Loď ke břehu přirazí. K postavě v kápi všechny zraky se upřou, nikdo ani nedutá. Převozník pohledem je přejíždí a pak na starce ukáže. Ten beze slova do loďky nastoupí.

Prst kolem krouží, všichni napjatě čekají. Až najednou na ženě středních let se zastaví. Ta sklopí hlavu a tiše i ona do lodi vkročí. Myslí prolétne jí ještě vzpomínka na její dítka školou povinná a manžela ztrápeného. Ted nic s tím už nenadělá, už přišel její čas.

Jako třetí vybrán jest mladík s hlavou holou, postavy vysoké a velkých nohou. I on vstoupí na loď beze slov.

Převozník od břehu odrazí. Na pláži opět les mávajících rukou vyrosté. Ostatní loučí se a tiše závidí.

Na lodi ticho je jak v hrobě. Převozník mlčky zabodává do dna hůl. Cestou zpět už vítr nefouká.

Prázdné lidské schránky upínají nyní vyhaslé oči své ke skalám Černým. Když tu náhle nad hladinou zpěv se rozlije. Žena-matka pomoci si nemůže a libé zvuky vyluzovat začne.

Převozník pohledem ji zpraží, neví však, co víc si počít má. Ženin hlas sílí, i text objevovat se počíná. Píseň ta o lásce a naději jest.

Když žena dozpívá, zrak na mladíka se jí stočí. „Jak jste se sem dostal?“ proříznou vzduch slova její a převozníkovi brada k zemi padá.

Ještě nikdo nikdy na lodi ani slovo neřekl. Duté hlavy, mozky vymyté jen tupě seděly a proudem unášet se nechaly.

Dříve než muž v kápi stihl z podlahy svou čelist posbírat, mladík odpověď již vyřkl.

„Blbě jsem žil. Kouřil a chlatal, za ženskejma chodil, nezdravý jídlo do sebe cpal a ani moc nespál. Když přišly první problémy, máv jsem nad tím rukou a dál žil tak, jak dřív. Nakonec skončil jsem s žaludkem děravým jak cedník a odmít jsem bojovat dál. Proč jste tu vy?“

„Stres. Nikdy nekončící stres. Obrovské vnitřní napětí. Hádky s manželem, strach o děti. Vlasy mi slezly skoro samy. Ve chvíli, kdy přišla chemoterapie, málem už nebylo co na hlavě holit.“

Stařec se na ni otočí: „A proto jste to vzdala? To se matkou zвете? Otevřeně tu přiznáváte, že jste se odmítla mít ráda, prachšprostě flintu do žita hodila a své děti opustila. Styďte se!“

„Ale když doktoři říkali, že rakovina je už nevléčitelná.“

„Podobný kecý tu slyšel každěj, ale stejně si myslíme svý. Prostě jste svůj život mezi prsty protýct nechala, tak jako písek tady na pláži.“ Stařec se odmlčel a zavřel oči.

Žena usilovně přemýšlet počala. Vzpomínala, jestli sama za sebe aspoň jeden den žila. Jestli lásku někdy darovala si. A zda někdo ochotný byl by s to o ni se postarat, aby jí v léčbě podpořil.

Vždyť rovnou chemoterapii nasadili jí a pak... už nic. Prý naděje žádná není. Manžel staral se jen o to, zda na nohejbal čas bude mít, a přemýšlel, kdo o děti se postará. A ještě před odchodem jejím ženu jinou našel si.

Najednou ozvalo se žbluňknutí. Starý muž nadskočil, mladík zatleskal a převozník oči své už dávno vyvalené má, že ani brvou nehýbá.

Lodka už na dosah od skal byla. Před ní rýsovalo se molo s branou temnou. V ní včetně převozníka tři muži seděli.

A zpět směrem k břehu písčitému poklidně ubírala se žena sama. Plavala vytrvale, každý pohyb ruky její nechával za ní temnou hlubinu.

To, co tehdy onen muž předvedl, úžasem mě naplnilo. S odhodláním ženy této srovnávat však nešlo to. Když vysílená dobrala se břehu, po cestě klikaté písčitou pláž opustila.

Odhodlání a víra její dokázaly nemožné.

Přesto dav těch prázdných beden lidských ke skalám tupě čuměl dál a čin ten její nepovšimnut zůstal...

Jak ale praví přísloví stará, Naděje poslední umírá. Proto dál budu u okna stát, dokud poslední noha tu pláž neopustí...

PANÍ JIŘINA A DĚDICTVÍ

VERONIKA KALINOVÁ

Jiřina a František nebyli nikdy bohatí. Žili i s dětmi v menším bytě v paneláku, když cestovali, tak hlavně po Čechách, ale zato jejich láska byla na celý život. Jiřina po manželovi nezdělala žádný velký majetek, ale ještě před svou smrtí jí František opakoval, že největším rodinným klenotem je ten malý obrázek, který měl po svém otci. Na obraze je zachycen rozkvetlý meruňkový sad na jaře a uprostřed jakási vyčnívající palma. Franta říkával, že je to datlovník. Jiřině se malba nikdy moc nelíbila, a proto si v rodině u Tichých zasloužila čestné místo na toaletě, kde zakrývala díru v umakartovém jádru.

Paní Jiřina si však nedávno přečetla v novinách článek, že jistá důchodkyně měla doma nad sporákem několik let obraz od slavného malíře a že nyní díky tomu zbohatla. Co když i její obraz má vysokou hodnotu? Rozhodla se tedy vše prošetřit. Na internetu si našla, že hodnotu uměleckého díla dokáží posoudit v galerii. Nelenila, obrázek z obou stran nafotila a vydala se do místní galerie umění v Újezdu. Tam Jiřině na první posouzení sdělili, že je obraz bezcenný. Průbojná důchodkyně se nedala tak rychle odbýt, a protože vedoucí historička byla náhodou Jiřinina bývalá žákyně Alenka, poradila jí, aby obraz ještě fyzicky donesla, že se na něj sama osobně důkladně podívá.

Zrovna dnes má Jiřina v galerii schůzku na desátou hodinu. Ráno tedy ještě stihla zapsat monitorovací zprávu do svého buzernotesu, kdy během procházky s Jonatánem kolem domu zaznamenala SPZky aut, která stála na přilehlém parkovišti. Dále zaevidovala do domu doručené letáky a zhodnotila provedení pravidelného úklidu v jednotlivých patrech. Je totiž pondělí, tedy den předtím měli sousedi povinnost provést úklid

na svém podlaží dle harmonogramu, který Jiřina jako správkyně domu vyhotovila již na začátku roku. Po obchůzce vypustila Jonatána v předstíni, popadla obraz zabalený do novin a vydala se do galerie. Cestou se jí hlavou honily myšlenky, co by dělala, pokud by se zjistilo, že ten příšerný obraz je skutečně historický kousek. Že by jela na cestu kolem světa, o které s Františkem snili celý život.

V galerii bylo rušno. Připravovali totiž novou výstavu moderních obrazů. Alena si na svou kantorku našla trochu času a obrázek důkladně prozkoumala. Výsledkem bylo to, že meruňkový sad nenamaloval nikdo významný a jeho stáří může být cca 70 let, nicméně některé detaily na obraze nasvědčovaly tomu, že se pod malbou nachází ještě další obraz, který je starší a mohl by být významnější. Jiřina bez váhání souhlasila, aby se provedlo čištění a odborné odstranění vrchní malby, díky kterým bude odkryt původní obraz. Třeba bude hezčí než ta divná mazanina s palmou datlovou.

Zhruba za měsíc zazvonil Jiřině telefon. Ona standardně hovory od cizích volajících nepřijímá, nicméně tentokrát měla tušení, že to bude důležité.

„Dobrý den, tady galerie Újezd, Alena Nováková. Hovořím prosím s paní magistrou Tichou?“

„Ano, u telefonu.“

„Již máme výsledky rozboru vašeho obrazu. Můžete se prosím dostavit osobně k nám do galerie?“

„Ale jistě. Kdy mohu přijít?“

„Navrhuji schůzku zítra opět v deset hodin.“

„Domluveno. Na shledanou.“ Jiřina položila telefon a musela se posadit do křesla. Srdce jí bušilo o sto šest.

Druhý den ráno nemohla ani dospat. Jen vyšla s Jonatánem před dům, do svého notesu ani nic nezapsala. Myšlenky totiž měla úplně jinde. Doma se poté slavnostně načesala, vzala si sváteční šátek kolem krku a vyrazila na smlouvané jednání. Alena ji pozvala k sobě do kanceláře. Na stěnách visely zajímavé obrazy. Jiřinu však zajímal jen jediný. Asistentka donesla Jiřině sklenici vody a vzápětí přišla Alena s obrazem. Dle rámu

Jiřina okamžitě poznala, že se jedná o ten její. Když jí ho Alena ukázala, nestačila se Jiřina divit. Na obraze teď byla moc pěkně vymalovaná krajina.

„Paní magistro, toto je původní olejomalba. Čištění nebylo snadné, ale výsledek je výborný. Objevili jsme skutečný skvost. Jedná se o malbu slavného českého malíře Václava Březiny.“

„To není možné.“ Jiřině se zatajil dech. Obraz byl mnohem hezčí. Teď by si ho pověsila i do obýváku.

„Jedná se o unikát a je to zaručeně originál. Zde je i podpis autora.“

„A proč ho tedy někdo přemaloval?“

„Domníváme se, že tak kdysi učinil předešlý majitel, který se snažil své dílo během války chránit před odcizením.“

„A jakou má obraz hodnotu?“

„Jeho hodnotu odhadujeme v rozmezí sto až sto padesát tisíc korun.“

„To je neuvěřitelné. Tak Franta měl pravdu. Škoda, že se toho nedožil.“

„Ano, je to výjimečné. I my máme z objevu radost. Ovšem je tu jedna nepříjemnost.“

„Jaká?“

„Samotné čištění obrazu bylo velice náročné. Bylo potřeba postupovat velmi opatrně a využít co nejšetrnější metody, aby nedošlo k poškození díla. To si samozřejmě žádá odbornou práci a moderní metody. A to vše není zadarmo. Celý proces včetně vyhotovení certifikátu pravosti díla vyšel na necelých sto tisíc.“

„Ale tolik peněz já nemám.“

„Nebudte smutná. Získala jste obraz minimálně v této hodnotě. Takže je tu jistá možnost, jak se domluvit.“

Paní Jiřině nakonec nezbývalo nic jiného než umělecký kousek věnovat do sbírky galerie, která ho zařadila do své stálé expozice. Na výraz vdě-

ku dárci je u obrazu štítek s textem: „Věnováno ze soukromé sbírky manželů Tichých“. Jiřina si poté na toaletu pořídila nový obrázek, aby zakryla díru ve zdi. Na vietnamské tržnici jí padl do oka svítící obraz s motivem vodopádu, který evokuje tekoucí vodu a dokonce šumí. V pozadí lze rozeznat palmu.

AUTA

ONDŘEJ MEČÍŘ

Vyřítíl se z domu jako tajfun. Na sobě měl stále ještě svůj pracovní oblek, jen kravata už byla ta tam a on vypadal, jako by snad svedl souboj s tygrem. V levé ruce svíral v pěsti jakýsi papír, zatímco pravou si dálkově odemykal auto. Ozvalo se tiché cvaknutí a dveře automobilu se otevřely. V tu samou chvíli se však zastavil a s otevřenou pusou nevěřícně zíral před sebe. Trvalo to pouhý okamžik, ale jemu jako by proběhl hlavou celý život. Vůbec nechápal, jak se mohl do takové situace dostat, vždyť do dnešního dne mu vše vycházelo na výbornou. Jak jen se mohlo všechno takhle posrat, řekl si v duchu, než znovu stiskl tlačítko na svém dálkovém ovládnání. Dveře se s tichým „cvak“ zase zavřely. Bylo to poměrně zbytečné gesto, on by mu nejspíš autem, kterému momentálně chyběla všechna čtyři kola, stejně nikdo neodjel. Ale přesto šlo o gesto, jímž se snažil částečně uklidnit, nebo to tak zhruba alespoň deset vteřin vypadalo.

Polkl. Vzápětí se otočil a zmizel zpět v domě.

Uběhlo sotva pár minut a už stál opět venku na chodníku. V levé ruce svíral v pěsti jakýsi papír, zatímco pravou si dálkově odemykal auto. To druhé, úterní. Ozvalo se tiché cvaknutí a dveře automobilu se otevřely. Rychle nasedl do auta, papír odložil na sedačku spolujezdce a nastartoval. Motor zapředl jako kočka, ale kola se ani nepohnula. „Co se sakra děje,“ rozkřikl se nahlas a praštil pěstí do volantu, až se rozezvučel klakson. Vzal papír. Vystoupil. Obešel auto a hle, botička. Už se ani neobtěžoval auto zamknout. Přeběhl chodník a zmizel v domě.

Uběhlo sotva pár minut a už stál opět venku. V levé ruce svíral v pěsti jakýsi papír, zatímco pravou si dálkově odemykal auto. To třetí, středeční. Ozvalo se tiché cvaknutí a dveře automobilu se otevřely. Rychle nasedl, papír odložil na sedačku spolujezdce a chytl se nikoli za volant, ale za

hlavu. Jak by také mohl chytit volant, když se v jeho vozidle žádný nena-
cházel. Vzal papír. Vystoupil. Auto nezamykal. Zmizel v domě.

Uběhlo sotva pár minut a už stál opět před domem. V levé ruce svíral
v pěsti jakýsi papír, zatímco pravou si dálkově odemýkal auto. To páte,
páteční. Od čtvrtého bohužel nenašel klíč. Ozvalo se tiché cvaknutí
a dveře automobilu se otevřely. Rychle nasedl do auta, papír odložil
na sedačku spolujezdce a nastartoval. Motor zapředl jako kočka a auto
se rozjelo.

Dojel na konec ulice. Zastavil. Vzal papír a vystoupil z auta. Žlutá ne, ze-
lená také ne, á, modrá, zaradoval se v duchu. Vzal papír a hodil ho do
kontejneru. Nastoupil do auta, otočil ho a odjel zpátky. Vystoupil, zmizel
v domě a už se nevrátil.

BÁSNĚ

KLÁRA JAKUBÍKOVÁ

PLANETÁRIUM NA DLANI

Přál bych si zastavit čas na vesmírné ose Nekonečna.

Poběžíme.

Po prstenci nějaké planety,
budeme dýchat jenom prach,
vyčerpaní z galaktické dráhy,
smějící se na horizont.

Obzor.

Miliardy světélkujících hvězd, plujících nad sebou,
vpíjející se do černě.

Lítali bychom v prázdnu,
usmívající se na otevřené oči nebe a ostré předměty.

Anomálie.

A z očí černé díry.

Z plejád bychom pozorovali bytosti,
utíkající po jiných planetách.

Bořili bychom bosé nohy do hvězdného prachu,
kreslícího prstence planet.

Brečeli bychom dojetím a naše slzy by se vznášely nad námi.

Stav bez tíže.

Stav naprostého prázdna.

//Pro lůzu, co neumí tancovat.

DÁM TI SLUNCE

Všechny šťastné bytosti by unesly na ramenou celé oceány.

ATMOSFÉRA MLÉČNÉ PĚNY

Milí mraci, milý kafeine.
Běhávám po neustále točící se družici zamotané v mracích, ze kterých se mi ztrácí hlava v mlze.

Nohy se mi pletou rychlostí, kterou se snažím stíhat.

Blikající družice se točívá tak rychle, že dokáže rozbouřit mračna a donutit je cítit se šedě.

Vše se točí v šálku sladké kávy s mlékem.

Kafein proudí po vlastní ose a předbíhá mě samotného.

Proto mívám zavřené oči, abych se neviděl padat.

//Nestabilní, těži mě.

ZE SBÍRKY TVŮRČÍHO PSANÍ I.

//<téma> prolog verze 2.

//bez názvu

22/10/19

Časová smyčka noci z 22. na 23. září 1948

Milá,

složil jsem pro Vás žalozpěvy, jež jsem si přinesl z nočních můr.
Píseň, která mi zní v hlavě vždy, když únavou upadám do křikem
zpívajících dveří plných zhýralých snů v noci bdělosti a hluku, jež
nechává mé oči propadat v pláč.

Noční děsy čas této noci deformují, splétají do smyčky, jež stále nabývá
na minutách, a já jsem tu chycen v sítích dlouhého večera. Prožívám tu
stejnou noc pořád dokola. Sníh, v němž nemohu chodit, plačící mraky
a strach.

Strach topící se v beznaději. Milá, cítím se jako mlha.

Už je vidím i s otevřenýma očima, lezou mi do hlavy a drásají moje
bulvy zevnitř.

Vidím je, má drahá. Přímo teď. Přišli si pro mne. Pochodující
v plynových maskách, schovávajíce tak protočené, zapadlé oči.

Už nechci utíkat.

DEFICIT SEBEVĚDOMÍ // DODATEK K ČASOVÉ SMYČCE 1948

//<téma> žalozpěv
22/10/19

Večer na oblohu vykoukne Měsíc
a všechno zastaví se v čase
mé oko, jež zazděných hvězd se děsíc
ve skoro neslyšném hlase

Koukajíc na bílý a holý strop
a když těžký splín mě polévá
nemohouc najít sta tisíce slov
obloha planety kolébá

Když všechno přestane pospíchat
vcházím do nočních múr
družice nezačnou obíhat
a já v čele stvůr

Viděl jsem chlapce, který vypadal jako bílá pampeliška.
SYMPLIKOVANÝ

STROJOVNA NOCI

Noční obloha v nebeském stroji.

Galaxie propletená v hodinových ručičkách a zamotaná v ozubených kolečkách jako nit

vpletená do nepochopitelné složitosti principu.

Hvězdy proseté fascinující myšlenkou vykreslenou v obloze, dohlížející na chod stroje dynamického vesmíru, řítícího se mimo hlavy stereotypních bytostí.

Primitivní loutky na nitkách spojené se zamračenými mraky.

V periodě dní,
smyčce okamžiků

a vteřinách rozhodnutí, která nejsou pro Slunce důležitá.

Nicotné odrazy ve vodě,

vynucující si důležitost a místo v meziplanetární dráze,

i když na tom ničem hluboké obloze a tak složitému těžce prachovému chodu přístroje Vesmír nezáleží.

Falešná iluze imitující celý mechanismus,
který se pohání sám.

Nemožná dominance směšných bytostí až úsměvně pošetilých.

Obloha roztahuje ústa, aby se jim vysmála.

//Pro smích celému Vesmíru.

CÍTÍM
JAK MĚ
BOLÍ ČAS

Sbalím si svůj pokoj do náručí
a odnesu si ho do hor.

PONORKA DÝCHAJÍCÍ NA MĚSÍC

Vpíjeli se do noční oblohy,
nevnímajíce její rozlohy.

//Vesmír je hluboký. Vezměte si ponorku.

„Ty a já jsme hvězdy, jež se jednou setkaly v dechu vesmíru, jen na okamžik se střetly jako příliv a odliv prachu a atomů.“ (Atticus)

SPRAVÍME SE NÁPLASTMI

Budeme koukat dlouho do světa a pak na hvězdy na bílém stropě.

Budeme žvýkat hvězdný prach a nafukovat Měsíce.

Předtím, než tvrdě usneme, společně sešijeme dvě různé oblohy k sobě.

Budu sbírat každý střep z tvojí slzy a slepě ti číst ve zbylých tmách.

Přítáhneme si deku noci až po uši a pomalu budeme tančit spánkem na tize času.

A naše stíny v objetí budou protáčet oči po oběžné dráze.

TRABLE V RÁJI

ONDŘEJ PRCHAL

B yli jsme spolu v tom nádherném ráji již necelé tři měsíce. Malý útulný srub poblíž řeky, o jejíž hladinu se kousek po proudu tříštil vodopád, nám skýtal dostatečné pohodlí, i když byl od nejbližší civilizace vzdálen několik dní. Nebo možná právě proto. Zvuk tekoucí vody i vzdálené hučení vodopádu jako by nás udržovaly v nějakém zvláštním transu.

Poznal jsem ji před půl rokem. Bylo na ní něco fascinujícího a zároveň svým způsobem i trochu znepokojivého. Přisedl jsem si k ní na autobusové zastávce, a aniž bych věděl, kde se to ve mně vzalo, vychrlil jsem ze sebe, že jí to velice sluší. Ruměnce na tvářích a ten její nezapomenutelný pohled mi ale okamžitě prozradily, že mě nevyhodnotila jako vlezlého dotěru. „Omlouvám se, nechtěl jsem vás uvést do rozpaků,“ řekl jsem tehdy. Ona se jen trochu smutně pousmála a zeptala se, zda bych ji třeba nechtěl pozvat na sklenku vína. Na tu jsme šli ještě týž večer a již tehdy jsem měl možnost ji skutečně poznat.

Trpěla jistým druhem schizofrenie, kdy se z andělské bytosti dokázala ve zlomku času přepnout do stavu, který připomínal spíše nějakou posedlost. Ani to mě ale neodradilo, abych ji poznával dál. Naopak to ve mně vzbudilo touhu jí pomoci. Připadal jsem si jako rytíř, který má možnost zachránit začarovanou princeznu ze spárů zla.

Jeden můj blízký přítel, velice schopný a chytrý psychiatr, mi poradil vyvolat opravdu silný zážitek, který by ji natolik pohltil, až by se připoutala jen k jedinému obrazu své vnitřní reality. Došel totiž k závěru, že její nemoc je léčitelná a že stačí její negativní trauma z dětství přebít ně-

Představte si to nejromantičtější místo na světě. Tak... a teď si do něj promítněte nějaký tragický příběh. V následujících čtyřech povídkách uvidíte, jak to dopadlo u nás. A možná v některé z nich zjistíte, že někdy i tragédie může být podána celkem zvesela.

čím „speciálním“. Ano, přesně tohle slovo použil. Ve své podstatě to ale znamenalo přebít jedno trauma druhým. Měl jsem jisté obavy a dlouze o tom přemýšlel, nicméně pak mi svitl perfektní plán.

Musel jsem nachystat velkolepou lež. Jednoho večera jsem se jí svěřil, že jsem tak trochu rebel, ekologický aktivista, který se dopustil jistě ne úplně zákonu libé činnosti, a že byla moje buňka odhalena. Je tedy potřeba, abych na čas, nebo možná napořád, utekl ze země. Vypadala vyžděšeně a dala se do pláče. Ovšem jen do doby, než jsem se zeptal, zda by nechtěla utéct se mnou.

No, a tak jsme tady. Skrýváme se na tomhle romantickém místě, žijeme, milujeme se, ale všechno je to postaveno na lži. Nikdy jí nebudu moct sdělit pravdu, protože ta by její křehké ukotvení v tom, co jsme si vybudovali, roztříštila na tisíce kousků. Ukázat, jak ji balamutím, by ji zničilo.

Netuším, jak dlouho budu schopen hrát tuto roli. Vzdal jsem se pro ni všeho a za ty momenty, kdy v jejích očích vidím štěstí, a že jich je, mi to stálo. Pořád ale žiji s tím, že pokud se dozví pravdu, přičemž se obávám, že si s touto lží nevystačíme napořád, nedopadne to vůbec dobře. Proto mi nezbývá než doufat a tiše trpět ve svých lžích pro lásku k ní. Dávat jí svět, který má smysl, ale existuje jen na základě toho, že jsem si ho vymyslel.

Jak já ho lituji. Miluji ho, ale pár let po tom, co jsme se dali dohromady, měl tu strašlivou nehodu a prvním šokem pro mě bylo zjištění, že ztratil paměť. Nezapomněl ale vše. Zapomněl „jen“ na nás. Bylo to pro mne zdrcující a prožívala jsem to jako velkou nespravedlnost. Zároveň jsem často pociťovala obrovský hněv. Jak je to jen možné, že zapomněl právě na nás, na mě. Říkali mi, ať počkám, že to chce jen čas a že se mu paměť může kdykoli vrátit. Nevracela se. Naopak se do toho všeho začínal ztrácet sám v sobě. Jako by byl často nepřítomný. Možná ve své duši pociťoval, že jej kus chybí, a vydával se ho hledat. Z jeho paměti jsem se sice vytratila, ale z jeho srdce ne. To jsem si uvědomila v den, kdy mě potkal na zastávce. Ačkoli netušil, kdo jsem, přesto to ke mně jeho duši táhlo. Bylo to cítit z jeho řeči, vidět v jeho pohledu. Složil mi poklonu a já si řekla, že možná přeci jen není vše ztraceno. Ještě ten večer jsem se jím nechala pozvat na skleničku. Víte, připadala jsem si trochu jako v tom filmu Padesátkrát a stále poprvé. Ale tohle nebyl film a já nejsem Adam Sandler. Nedařilo se mi udržet nadhled a chvílemi mě popadal vztek. Věděla jsem, že za to nemůže, a tak jsem se snažila držet to v sobě, jak to jen šlo. Občas ale nejsme tak silní, jak bychom potřebovali.

Mé stavy frustrace a náhlých emočních kolapsů jej ovšem neodradily a mně bylo jasné, že tam uvnitř je to stále on, ten muž, který mě z celého svého srdce miluje. A pak jsem dostala nápad. S jeho přítelem, jedním velice dobrým doktorem, jsme vymysleli, jak se ho pokusit uzdravit. Potřebovali jsme mu dát nějaký smysl, veliký cíl, na který by se mohl soustředit, než se mu paměť vrátí. Pokud se tak vůbec stane. Musela jsem však být ochotná vzdát se na tu dobu úplně všeho a začít žít v podmínkách, které jsem si nikdy nedokázala ani představit.

Žijeme teď v jeho světě, ve světě, který si vymýšlí, aby mě chránil, aby uzdravil on mě. A přitom je to všechno naopak. Dokud se mu nevrátí paměť, nikdy se to nesmí dozvědět.

KOČKA, VÍNO A ROZZLO BENÝ ŘIDIČ

ONDŘEJ MEČÍŘ

S lunce konečně začalo zapadat. To byla ta pravá chvíle, na kterou jsem už celé dva roky čekal. Všechno šlo podle plánu. Písčítá pláž, azurové moře, palmy, prostřený stůl a my dva. Dlouze jsem se jí zadíval do očí. Byla to pořád ta stejná kočka, jako když jsme se poznali. Nalil jsem víno do sklenek a jednu z nich podal své vyvolené. Než jsem však stihl pronést přípitek, ozvalo se za našimi zády nepříjemné zakašláání.

„Ehm, ehm, tak co bude, vy dvě hrdličky? Koukejte to tu rychle zabalit, za chvíli odjždíme zpět na hotel.“

„Neměl jste přijet až v sedm hodin?“

„A kolik si myslíte, že je?“

Podíval jsem se na ruku, na které obvykle mívám hodinky.

„No, to sice netuším, ale sedm ještě určitě není.“

„Máte patnáct minut, tak si pospěšte, večer dávají fotbal a já si chci jít předtím ještě nakoupit.“

„Patnáct minut mi bude úplně stačit,“ pomyslel jsem si a začal se opět koncentrovat na svůj plán. Tedy požádat Izabelu o ruku.

„Čtrnáct minut.“

„Můžete s tím odpočítáváním přestat, prosím?“

„Můžu, ale nechci.“

„Já vám říkám, že s tím přestanete.“

„Co na mě pokřikuješ, ty košiláči? A vůbec, zkracuju čekací dobu na deset minut!“

„Abych si na vás nestěžoval u nadřízeného.“

„Cos to řekl? Asi odjedu bez vás a pak si stěžuju, komu chceš.“

„Můžete nám dát, prosím, alespoň těch deset minut?“

„Devět!“

K tomu se nebudu vyjadřovat.

Poklekl jsem na koleno a vyndal snubní prsten.

„Izabelko, známe se sice jen dva roky, ale mně přijde, jako by to byla celá věčnost. Vezmeš si mě?“

Z výrazu její tváře jsem vyčetl překvapení. Něco mi říkalo, že buď řekne ano, nebo ne.

„No, Alexi, já si teď nejsem úplně jistá.“

„Klidně ti nechám delší čas na rozmyšlenou. Nemusíš se vyjádřit hned.“

„Ty jsi mě asi nepochopil, já teď úplně nevím, jak ti to vysvětlit. Nemůžu si tě vzít.“

„Dávám vám deset minut navíc,“ ozval se řidič za našimi zády.

Ignoroval jsem ho.

„Proč si mě nemůžeš vzít?“

„Jsem šťastně vdaná. Už čtyři roky.“

„Cože?“

„Myslela jsem, že jsme nejlepší kamarádi, a jak tak koukám, tak jsem se zmýlila i ve tvé sexuální orientaci.“

„Teda řeknu vám, že tohle je mnohem lepší než fotbal, ruším časové

ultimátum, v klidu si to dořešte, rád počkám.“
Přiznám se, že v tu chvíli jsem řidičovu jízlivou poznámku ani nezaregistroval. Izabelina slova mě totálně odrovnala.

„Takže ty sis celou dobu myslela, že jsem...“

„Na kluky, ano. Promiň, jestli jsem ti dávala nějaké mylné signály. Popravdě mě ani nenapadlo, že přemýšlíš o NÁS, když jsme si nikdy nedali ani pusu... Radši pojedeme na hotel, vyspíme se a zítra si o tom v klidu promluvíme.“

„Ach jo, zrovna to začalo být zajímavý. No nic, tak si sbalte věci, za chvíli odjždíme.“

DOVOLENÁ

VERONIKA KALINOVÁ

Byl teplý letní večer. Jesica a Tom právě přišli z procházky po pobřeží. Dovolená v Karibiku byl jejich dlouholetý sen. A nyní na svatební cestě si ho společně plní. Vše je báječné, celý den tráví u moře, Jesica se opaluje na lehátku a Tom se potápí v moři. U večere zpívá živá kapela španělské písně. Večer spolu chodí na romantické procházky. Jen co se vrátí do svého apartmánu, věnují se novomanželským hrátkám.

Jesica ráno vstává jako první. Po osvěžující sprše se zabalí do osušky a jde probudit Toma. Poté vyjde na terasu, kde suší plavky a ručníky z pláže. Sundá prádlo a odnáší ho dovnitř. Počkat, kde je vrchní díl plavek? Že by ho někde zapoměla? Často se opaluje nahoře bez, tak je možné, že se včera vrátila bez vršku, který je ještě v tašce. Jesica tedy hledá druhý díl svých plavek. Ale nenachází ho ani tam. Že by ho nechala v koupelně? Ne, ani tam není. Jesica se nevzdává a hledá dál. Apartmán zase není tak velký, podprsenka musí někde být.

Tom už také vstává a obléká si kraťasy. Vidí, že jeho milá ještě není oblečená, a to je čas jít na snídani.

„Půjdeme, lásko?“

„Já nemůžu najít vršek od těch tyrkysových plavek.“

„To nevádí, vezmi si ty růžové.“

„Ne, ty se mi dneska nehodí k žabkám.“

„Tak si vezmi ty druhé žabky.“

„Ne, dneska jsem si chtěla vzít ty černé s tyrkysovými kamínky.“

Nakonec se Jesica celá převlékla, dokonce si udělala i jiný účes a konečně vyrazili na snídani. Na pláž dorazili už poměrně pozdě, takže obsadili poslední volná lehátka. Dnes Tom přemluvil Jesicu, aby se šla koupat s ním. Strávili hezký den.

Když se mladý pár chystal odejít z pláže zpět na hotel, začala Jesica hledat své květinové šaty. Nenašla je.

„Lásko, možná je odnesl vítr.“

„No to mám z toho, že jsem šla s tebou do vody. Kdybych zůstala ležet na lehátku, tak by mi nic nemohlo odlétnout.“

„Šatů máš přeci dost.“

„Ale tyhle byly mé nejoblíbenější.“

Na pokoji se Jesica převlékla do bílých romantických šatů, které zvyrazňovaly, jak krásně je opálená. Kde má ale ten slaměný klobouček s bílou stuhou? Po více jak půlhodinovém hledání ho nenašla. Odešla tedy bez něj.

Po večeři se mladý pár šel opět projít. Na vycházce si Jesica všimla ženy, která měla na sobě povědomé šaty.

„Miláčku, ta ženská má moje šaty.“

„Prosím tě, lásko, takové šaty může mít kdekdo.“

„Ale tohle jsou určitě ty mé. Pojd', doženeme ji a schválně, jestli se jí bude párat pravý cíp.“

Když se dostali do závěsu za podezřelou osobu, nejen že se jí na květinových šatech páral pravý cíp, ale zpod šatů jí koukala tyrkysová podprsenka a na hlavě měla slaměný klobouček s bílou stuhou.

„Koukej jí říct, že jsou to moje věci.“

„Neblázni.“

„Jen jí to řekni. Jestli jí to neřekneš, tak mě vůbec nemiluješ.“

„Třeba ti ty věci ulétly a ona je jen našla.“

„To je mi jedno, chci je zpátky. Všechny.“

Tom, i když nerad, oslovil podezřelou ženu. Jaké to bylo překvapení, když se pod kloboučkem skrýval muž. Černoch se zářivě bílými zuby.

„Promiňte, ale ty věci jsou mé manželky.“

„Vy mě chcete okrást.“

„To rozhodně nechceme.“

„Pomoc, pomoc. Oni jsou vrazi.“

„Uklidněte se. Já vám za to oblečení zaplatím.“

„A já vám uplavu. Protože jsem zlatá rybka,“ zvolal černoch a se vší tou parádou skočil z mola do moře.

Ráno našli na pláži jen slaměný klobouček s bílou stuhou.

PAVOUCI

ANEŽKA HOZÁKOVÁ

S mrt tiše vyčkávala, děsivá a nevyhnutelná, a odpočítávala vteřiny, které dělily postavu krčící se na špinavé podlaze od posledního soudu.

Muž se opíral o mechem a chladem prokvetlou stěnu a snažil se usnout s vědomím, že tím možná zkrátí to bolestné čekání. Záda měl shrbená pod tíhou žalu a bezmoci. Oči prázdné a bez výrazu, zešedlé vyčerpáním. Jeho pohled bloudil po tmavých stěnách, které osvětlovalo jen pár paprsků měsíčního světla, jež si prodraly malým zamřížovaným okénkem cestu až do mrazivé cely, a on v duchu počítal praskliny, které se rozbíhaly všemi směry po omítce.

Najednou jeho zrak, zbystřený hodinami ve tmě, zaznamenal něco, co tu ubíjející jednotvárnost narušovalo. V nejzazším, nejtmaším koutě si dva pavouci utkali z tenkých stříbřitých sítí svoje malé hnízdečko lásky. Přestože téměř nebyl schopný rozeznat je od tmavých stěn sklepení, došlo mu, že se právě chystají k páření. Zastřenýma očima sledoval, jak se mezi dvěma drobnými tvory schyluje k zázraku stvoření, a divil se, že i na tak bezútěšném místě se dokáže projevit ruka Boží. Představoval si, jak na sebe poulí několik párů očí kulatých a lesklých jako korálky a melodicky cvakají kusadly. Samička zakmitala dlouhými předními končetinami a odsouzenec věděl, že to je ta chvíle, kdy by dvěma svým chlupatým společníkům měl dopřát trochu soukromí. Vtom se její tělo napjalo, vymrštilo se vpřed a pavoučice jedním plynulým pohybem ukousla svému partnerovi hlavu. Bezhlavé tělíčko sebou ještě pár nekonečných okamžiků škubalo, než zůstalo bezvládně viset zamotané mezi lesklými vlákny.

Muž zabořil obličej do dlaní a s myšlenkou na svůj vlastní osud, který nebyl tak nepodobný tomu, co právě potkalo jeho pavoučího přítele, se rozplakal.

BÁSNĚ

VERONIKA QUALIZZA

Majestátně vypínám se k nebesům
Být ponižován déle nesesu

Co na tom, že trčím tu jak v plotě kůl
A roky zoufám si, že je mě jenom půl

Bez sester, bez bratrů, bez ženy
Stejně jsem zapustil kořeny

V okolí svém mám tisíce konkubín
Přesto jsem verš, kterému schází rým

V životě pozemském nepoznám děti
Časem mě čeká potupné stětí

Nocí i dnem jenom zoufám si
A pod vousy tiše šeptám si

Jak je ten život strašný
Kéž bych byl samosprašný

K
Í
N
V
O
L
T
A
D

KOMÁR

V lese zabil jsem srnku
Pak mouchu na dně hrnku
Komára, co krev mi pije
Toho jsem nemoh', ten ještě žije

J

Jsi zrnko písku i skalní val
Jsi orel, co vejce uschoval
Jsi řeka hluboká i kapka vody
Lísteček ve větru, do chrámu schody

S

Jsi pravá láska, co nosí světlo
Můra i motýl, vše, co sem vlétlo
Jsi krutá válka, bořící mnoho stěn
Jsi hvězdný prach v čaji mém rozpuštěn

I

BÁS NÍŘ KA

Chtěla bych umět psát básničky
Ohýbat lidem jazýčky
Chtěla bych umět psát básně
Tak aby byly krásné

Když nad tím občas přemýšlím
Všichni jsme básníci světa
A někdy s veršem nejistým
Leze z nás první věta

Tu větu stačí uchopit
A naplno ji prožít
Nemusím každou polapit
A na papír ji vložit

SEBE

Sedím si tiše za mříží
Krutý svět na mě pohlíží
Nechci tu sedět na věky
Chci cítit žití doteky

Jedna zlá, lačná příšera
Mě uvěznila do šera
Nechce mi říct, co je zač
A tak mě objímá už jen pláč

Po dlouhém, tvrdém zkoumání
Po hodinách zoufání
Došlo mi, že jenom já
Mohu být k sobě tolik zlá

Když sobě já si odpustím
Z vězení sebe propustím
Než další přijde příšera
Zas zatáhnout mě do šera

Pak ještě více odvahy
Já sesbírám tu z podlahy
Se mnou půjde dál věčná
Ta láska nekonečná

T
R
Ý
Z
N
Ě
N
Í

Slepice perrí shazuje
Kohout se tiše raduje
Uznalé kyvá hlavou
Brzy ji uvidí nahou

NAHA

ÓDA PRO RŮŽI

MATĚJ VITOVSKÝ

Není to tak dlouho, co jsem našel v lese růži. Schovávala se mezi listy kopřiv věříc, že ji snad nikdo nespátří. Já o ní však věděl. A jak se den za dnem vlekl a dny upadaly v šed', lákala mě ta něžná červeň k sobě blíž. Byla to má speciální růže. Žádná nebyla taková jako ona.

Já měl ji a ona měla mne. A ačkoli jsem se nikdy nezeptal, domníval jsem se, že je šťastna. Chodíval jsem k ní vždy s láskou, zaslepen sobeckou mlhou lží. Chtěl jsem, aby bylo vše v pořádku. Všechno přece muselo být v pořádku. Ne snad?

Občas jsem ji vídal plakat. Jak jen bolelo vidět, jak jí hvězdičky stékají po tváři. Když si však uvědomila, že ji vidím, utřela si slzy a zamávala na mě. Ach, má drahá růže.

Její chvíle smutku do sebe začaly zapadat jako kousky skládanky. Začaly tvořit vzorec, obraz. Něco se skutečně dělo. Já si ale vybral dívat se jinnam a předstírat, že mi její smutné oči nebudají do srdce tisíce trnů. Plný strachu, plný úzkosti, že je to moje chyba, rozhodl jsem se nevidět bolest své růže. Vždy to končilo úsměvem. Svými překrásnými okvětními lístky schovávala ty seschlé.

Jednoho dne jsem ji na místě, kam jsem ji tak dlouho chodil obdivovat, spatřil v láskyplném objetí překrásné modré růže. Když jsem se na ni za-

díval, byla opět temně rudou. Tak šťastnou jsem ji nikdy předtím neviděl. Věděl jsem, že ji miluje a že ona miluje jej.

Vkládaje všechnu svou naději v kosmicky modré okvětní lístky, laskavě držící mou růži, opustil jsem ji. S klamnou vírou, že už je vše v pořádku, přestal jsem na její seschlé lístky myslet.

Občas jsem je spolu vídal. Vždy se nádherně usmívala a on jí byl vždy silnou oporou. Byl jsem šťastný.

Jednou mě k sobě náhle přivolala. Byla překrásná, ale tu bolest zářící jako měsíční paprsky už nezakryl ani její úsměv. Už jsem nebyl slepý. Řekla mi tehdy vše, čeho jsem se tenkrát tolik bál. Zbaven vši sobeckosti jsem však již dokázal vidět, že za to nenesu vinu.

„Jsem nemocná. Nic se neděje a nic lepšího než to, co mám, si ani nemohu přát, ale není mi dobře. Vzlykám každou noc a s hvězdami v očích ptám se Měsíce, proč jsem smutná. Doteď mi však neodpověděl.“

„Proč jsi mi to neřekla? Vzal bych tě k sobě, sbíral ti světýlka z tváří. Udělal bych cokoliv.“

„Já se bála. Měla jsem strach, že by se vše změnilo a už nikdy by to nebylo jako dřív. Nechtěla jsem...“

Objal jsem ji.

„Nemáš se čeho bát.“

Cítil jsem, jak mě objala a její slzy dopadaly na mé rameno.

„Nechtěla jsem, abychom se odcizili. Jenom jsem nevěděla, jak to vysvětlit.“

„To nevádí.“

PĚSTITEL BANÁNŮ

VERONIKA KALINOVÁ

Tentokrát to dokáží. Vypěstují pravý banán, pomyslel si cestou do svého skleníku. František je již v důchodu, a tak má mnoho času na to, aby se věnoval svým koníčkům. Například zahradničení. Není to však nějaký amatér, snaží se vypěstovat nevhodné plodiny v českých podmínkách. Už překonal pomerančovník, citrónovník, špagetovou dýni, na kompostu vypěstoval meloun a teď si dal za cíl sklídit banány. Ovšem zatím není příliš úspěšný. Ale nevzdává se. Dnes si na Zahradě Čech koupil novou sazenici banánovníku. S odhodláním a nadějí ji sází.

Tentokrát má z toho opravdu báječný pocit. S láskou ukládá malinký banánovník do země. Prodáváč sazenice mu líčil, kolik banánů z této odrůdy minulou sezónu sklídlil. To Františka pozitivně motivovalo. Když může banány sklídit nějaký Lojza, tak to zvládnu i já. A pak pokořím ananasovník.

Jaké bylo po čtyřech měsících Františkovo překvapení, když se na rostlince objevil malý zelený plod. To byla jeho odměna za každodenní péči, pravidelné hnojení a vyhřívání skleníku na optimální tropickou teplotu.

„Maruško! Tomu nebudeš věřit. Stalo se něco fantastického. Jsem pěstitel banánů.“

„A kolik jich, Fando, máš?“

„Jeden.“

„Hmm. A stojí ti to za to?“

„Je to skvělý výsledek. To bude Eduard závistivě koukat.“

František na nic nečekal a běžel zazvonit na souseda.

„Nazdar Edo.“

„Ahoj Fanouši. Pojď dál. Dáš si pivko?“

„Že váháš. Máš tmavou dvanáctku?“

„Že váháš.“ A vytáhl z venkovní lednice dvě orosené lahve.

„Tak jak ti to jde, kamaráde?“

„Ani se neptej, co ty?“

„Dnes jsem objevil první malý banán.“

„Tak to jsi třída. Je to velká zodpovědnost. Nepokaz to.“

„Co by se mohlo stát.“

„No cokoliv, třeba ti vypadne termostat.“

„Cože?“ František se celý orosil. „Raději to půjdu zkontrolovat.“

„Myslím, že bys ten poklad neměl nechávat bez dozoru,“ halekal Eduard na Františka, který byl už v té chvíli za brankou.

František pomalu otevřel skleník, aby jeho rostlinku neofouklo. Něžně a půvabně k ní promluvil: „Vítej, turisto. Ted' mě nesmíš zklamat. To by si na mně Edouš smlsl.“ Vzal rozprašovač s vodou a začal banánovník rosit. Ještě zkontroloval termostat a dal se na odchod. „Za chvíli jsem zpátky.“

Skutečně byl během pár minut zpět. Jen se osvěžil v bazénu, popadl pivko, rybářské křesílko a knihu básní. Vše si nanosil do skleníku. Posadil se na křesílko, napil se a začal předčítat poezii.

Jeho hlasitého mluvení si všimla manželka Marie, která byla na zahradě. Nahlédla do skleníku. Byla zvědavá, koho tam František má. Když viděla, že muž sedí v křesle a nahlas čte básně, začala se smát.

„Ty jsi tedy případ.“

František se začervenal. Chvíli si připadal přihlouple, ale to ho brzy opustilo a předčítal dále. Jeho pocit z úspěchu a touha dílo zdárně dokončit byly silnější než pocit trapnosti.

František se tak ponořil do svého úkolu, že si večer vzal z ložnice polštář a peřinu, u bazénu popadl nafukovací lehátko a nocoval ve skleníku. Takto má termostat i vše ostatní pod kontrolou. Ráno byl lehce zmatený z toho, kde se to probudil. Brzy se však vzpamatoval. Hned popadl rozprašovač a poskytl banánovníku ranní spršku.

Moment! Kde je! Jaké to bylo nemilé překvapení, když na místě, kde včera byl malý banán, dnes nebylo nic. Jen ohnutá větvička a na konci stopa po utrnutí.

„Eduarde!“ zařval. Popadl krumpáč a vyběhl ze skleníku.

A nyní něco pro odlehčení. Jak to dopadne, když se zadá absurdní téma, v jehož zápletku rozhodně nehledejte přílišnou logiku, si můžete přečíst v následujících třech příbězích.

LETADLO POPRVÉ ANEB HLAVNĚ S KLIDEM

ONDŘEJ MEČÍŘ

Túúút!

„Vážení cestující, hovoří k vám Camila, hlavní stevardka letu 596 z Paříže do Sydney. Věnujte mi prosím pozornost. Před chvílkou bohužel došlo k nepředvídatelné situaci, v jejímž důsledku jsou oba naši piloti ve stavu, kdy nemohou pilotovat letadlo. Prosím tedy všechny cestující, kteří jsou znalí letového provozu či nějakým způsobem, i kdyby to mělo být v teoretické rovině, dokáží pilotovat, aby se neprodleně dostavili do prostoru pro personál letadla. A prosím spořádaně. Nechci zde vidět žádné strkance. Ostatním přeji krásný a ničím nerušený let. Děkuji.“

Túúút.

Tato slova víceméně rozdělila pasažéry letadla na dva hlavní tábory. Jedni vůbec netušili, oč kráčí, protože buď spali, nebo si odmítali sundat sluchátka a odtrhnout se od zajímavých filmových noviněk, které skýtala místní našlapaná videotéka. A ti druzí, kteří vnímali letušku, začínali panikařit.

„Všichni tu zahyneme,“ rozhysterčila se postarší dáma v růžovém kostýmku.

„Prosím vás, uklidněte se, paní, určitě se najde nějaké řešení. Vždyť se podívejte, tady mladý muž jde směrem k pilotní kabině. Určitě umí řídit letadlo. Vidíte, pane?“

„Směrem k pilotní kabině sice jdu, to je pravda, ale nezdržujte mě, neumím pilotovat, pospíchám na záchod.“

„Všichni tu zahyneme!“

„S dovolením, pardon. Já jsem doktor. Pusťte mne prosím dopředu, jdu se podívat na piloty. Snad nebude tak zle a dám je do pořádku.“

Po těchto slovech plných naděje začal v letadle zavládat relativní klid. Snad až na paní v růžovém se všichni usadili na svá místa a čekali, co bude následovat.

„Všichni tu zahyneme!“

„Zavřete ty bábě někdo už hubu, ať tu pořád tak nehuláká a nevyvolává zbytečnou paniku,“ ozvalo se odněkud zezadu.

Mezitím se pan doktor dostal až ke Camile.

„Tak, paní stevardko, otevřete mi prosím dveře do pilotní kabiny, kouknu na ty dva piloty.“

„No, jak bych vám to řekla, on je v kokpitu pouze jeden pilot.“

„Jak jenom jeden? Ale to je vlastně jedno. Jeden pilot na řízení letadla, pokud vím, stačí. Tak prosím otevřete ty dveře, ať mu mohu pomoci.“

„Obávám se, pane doktore, že už mu nebude pomoci.“

„Tak sakra, jsem tu doktor já, nebo vy. Už konečně otevřete.“

Poté, co Camila odemkla pilotní kabinu, naskytl se doktorovi přímo hororový pohled na pilota s prostřelenou hlavou, koupajícího se v kaluži vlastní krve. Doktor nejprve nebyl schopen vlastního slova.

„Já vám to říkala.“

„Co se mu proboha stalo? Kdo mu to udělal? To jsou tu mezi námi teroristé?“

„Budte v klidu, o žádných nevím. Udělal si to sám. Myslím, že jsem mu neměla říkat, že ho podvádí manželka. Nebo alespoň ne do té doby, než přistaneme. Ale teď už je pozdě. Co budeme dělat, pane doktore? Předpokládám, že pilotovat letadlo asi neumíte, vidíte. A podle zkušenosti myslím, že nám tak během čtyř hodin dojde palivo.“

„Zachraň se, kdo můžeš! Všichni jsou mrtví! Za chvíli spadne celé letadlo.“

Slova prchajícího lékaře opět naprosto změnila atmosféru v letadle. U toalet se začala tvořit daleko větší fronta než na začátku a paní v růžovém omdlela. Většina přítomných hrábla po svých mobilních telefonech a začala obvolávat příbuzné. Odněkud ze zadní části letadla se vynořily tři jeptišky a začaly promlouvat k lidem slova útěchy.

„Nebojte se, náš Bůh je milostivý. Všichni se dostaneme do ráje.“

„Paní, mohla bych se, prosím, vyzpovídat?“ dotazovala se jedna vyděšená cestující.

„Ale jistě, mé dítě. Řekni mi, co tě trápí?“

„Zhřešila jsem. Několikrát.“

„Copak jsi provedla? Neboj se promluvit. Bůh ti odpustí.“

„Kleветila jsem a pomlouvala.“

„To je velký hřích, mé dítě. Přehříkej si dvacetkrát otčenáš a Bůh smyje tvůj hřích. Do nebe půjdeš čistá jako lilie.“

Po zpovědi vytáhly jeptišky ze zavazadlového prostoru bible se slovy:

„Kdo čte Písmo svaté, je Bohu blíž,
tak si ho vem a uvidíš, že zříš,
že je Pán všemocný a že tě má rád,
že ukáže ti cestu, ať má se cokoli stát.“

Túúút.

„Vážení cestující, hovoří k vám Camila, hlavní stewardka letu 596. Bylo nám potěšením, že jste využili právě naši společnost Paris Airline. Děkujeme za vaši důvěru a někdy v příštím životě na viděnou.“

Túúút.

LETADLO
PODRUHÉ
ANEB
ČECHÁČCI
NA
CESTÁCH

VERONIKA KALINOVÁ

L: letuška

P: Pepa

M: Miluše

CM: cizí muž

CŽ: cizí žena

D: doktor

Letuška právě ohřála v kuchyňce oběd pro piloty, nikoli pro cestující. Mile se usmála a vstoupila do pilotní kabiny. Úsměv jí z tváře rychle zmizel, když zjistila, že jsou obě sedadla prázdná a po pilotech ani stopa.

L: „Pánové?!“

Napadne jí, že do deníku zapíše výtku, že si oba piloti odskočili na toaletu ve stejnou chvíli a řízení letounu nechali bez dohledu. Vtom na jednom sedadle najde malý lístek se vzkazem: **Promiň, nešlo to jinak.** To ji znejistí. Otevře skříňku s nápísem „Poslední záchrana“. Ta je prázdná. Padáky jsou pryč. Že by piloti vystoupili? V době, kdy připravovala oběd? To byla jediná příležitost, kdy mohli za závěsem zavřít komoru a bez komplikací vyskočit krajními dveřmi z letadla. Zvláštní, že za sebou i zavřeli. Co teď ale bude dělat? Další záchranné padáky na palubě už nejsou.

P: „Slečno, tak co bude s tou kávou?“ spustil na letušku drze pasažér.

L: „Co tady děláte? Do pilotní kabiny je vstup přísně zakázán. Ruší to piloty.“

P: „Já tady žádného pilota nevidím...“

L: „Vyskytl se tu drobný problém.“

P: „Cože?“

L: „Zachovejte klid, vše se jistě vyřeší.“

P: „No, v to doufám. All inclusive jsme si s Milunou zaplatili poprvé.“

L: „Prosím, posadte se na své sedadlo a buďte bez obav. Sama dohlédnu na bezpečný průběh letu.“

P: „Ten gulášek je volný?“

L: „Co prosím?“

P: „Chci říci, že bych mohl pomoci.“

L: „Jak to myslíte? A kdo vlastně jste?“

P: „Jsem Josef. Chodím teď na kurz.“

L: „Jako na pilotování?“

P: „Jo, jo. Něco takového. Dovolíte, převzal bych to tu.“

L: „No, nejsem si jistá. Raději bych tu zůstala.“

P: „Žádný strach, slečinko. Jo a to kafčo si dám tady.“

A zasedl k porci guláše se šesti.

O pět minut později

M: „Co tady děláte! To je můj manžel.“

L: „Mladá paní, tady platí zákaz vstupu.“

Rozčilená žena se nedala zastavit a vtrhla do kabiny.

P: „Mhmh, Miluno...“ zakuckal se Pepa.

M: „No, to sem si mohla myslet, že tady žereš.“

P: „Je tu porce i pro tebe,“ ukázal na druhý talíř s obědem.

L: „Promiňte, toto není jídelna, ale pilotní kabina.“

P: „Jasně. Dáme si ještě jedno kafčo, tady pro Milunu.“

M: „S mlíkem a cukrem,“ hejkla obtloustlejší žena na letušku a posadila se do druhého volného křesla.

O deset minut později

M: „Ty, Pepane, co tady vlastně děláme?“

P: „To neřeš. Podívej na ten výhled. Pak že sedadla u okýnka jsou všechny vobsazený.“

M: „To není sranda, Pepane. Kde jsou piloti?“

P: „Nevim.“

M: „A co tady děláš ty?“

P: „Já pomáhám.“

M: „S čím jako?“

P: „S řízením.“

M: „Letadla?“

P: „No, chodím přeci na kurz.“

M: „No, to jo, ale do autoškoly. Navíc tě už potřetí vyhodili od praktické zkoušky. A tohle je letadlo.“

P: „Klídek. Určitě se tu dá nastavit autopilot.“

M: „Pepane, já se z tebe...“

P: „Jestli ten gulášek nebudeš, tak já se o to postarám.“

Miluše konečně zavřela ústa a pustila se do připravené porce oběda.

M: „Ty, Pepane, to maso je nějaký divný.“

P: „Prosím tě, je to normální guláš.“

Nebyl to klasický guláš, obsahoval totiž sójovou náhražku místo masa. Miluše byla na sóju alergická a reakce se začala rychle projevovat. Toho si nemohl Pepa nevšimnout.

P: „Miluno, co je tí?“

L: „Je vše v pořádku, pane Josefe?“ ptá se nic netušící letuška, přinášející kávu s mlékem a cukrem.

P: „No to teda není. Doktora. Sežeňte doktora. Hned.“

Dusící se Miluše se sesula na podlahu. Letuška začala obcházet pasažéry v letadle, kteří již působili poněkud nervózně.

L: „Mohu vám nabídnout něco k pití, pane doktore?“

CM: „Já nejsem doktor, ale dal bych si černý čaj.“

L: „Ano, jistě. A pro vás, paní doktorko?“

CŽ: „Nejsem doktorka a nedám si nic.“

Letuška takto obešla několik cestujících, až...

L: „Dáte si něco k pití, pane doktore?“

D: „Ano, pro mne minerálku a pro mou matku kávu. Děkuji.“

L: „A pane doktore, mohl byste mne následovat do pilotní kabiny?“

D: „Ale jistě.“

Za třicet vteřin v pilotní kabině

L: „Ustupte, vedu doktora.“

P: „No, to je dost. Doktore, dělejte něco, má žena se dusí.“

D: „V tom vám nepomohu.“

P: „Jak, že nepomůžeš, copak jsi nesložil Hippokratovu přísahu?“

D: „Já samozřejmě přísahal:
Slibuji na své svědomí a čest,
že každého postihne spravedlivý trest.
Budu vždy a o všem mlčet,
můj klient nepůjde nikdy bruchet.
Na lidská práva budu dbát,
stane se ze mě správný advokát.“

P: „Tak ty seš právnícká svině? Moje žena umírá. Piloti jsou v hajzlu. Já letadlo řídit neumím. To je konec nás všech.“

A tohle byl jejich poslední den.

LETADLO POTŘETÍ ANEB ŠPANĚLSKÁ TELE NOVELA

DOMINIK LÁCHA

Pohledná letuška vchází do kokpitu a se zářivým úsměvem podává hlavnímu pilotovi kelímek, ze kterého se kouří. „Miláčku, nesu ti kávu. Dva cukry, bez mléka a s kapkou lásky.“

Pilot nastaví autopilota, převezme kávu a přičichne k ní. „Voní hezky a chutnat bude určitě ještě lépe.“ Usrkne kávu, chvíli ji poválí na patře

a poté ji spolkne. Se zamyšleným výrazem pronese: „Má zvláštní trpkou chuť. Čímpak jsi ho ochutila, drahoušku?“

Letuška s potutelným úsměvem odpoví: „Kapkou arzeniku, drahý.“

Pilot upustí kelímek, ještě horká káva se rozleje po podlaze a úsměv na jeho tváři nahradí zděšený výraz. „Ale proč, Kasandro? Vždyť jsme se milovali!“

„Je tu někdo jiný, Chorché.“ Její sladký hlas, který kdysi tak rád poslouchal, se mu nyní zabodává do srdce jako hřebíky.

Snaží se najít pomoc u svého kopilota. „Diego, dělej něco!“

Pomoci se ovšem nedočká. „Já nejsem Diego. Cožpak mě nepoznáváš? Jsem Pablo, tvé zlé dvojče!“ Pro demonstraci si strhne falešný knír a paruku.

„Opravdu, jsi to ty, bratře. Ale proč? Na světě je přece tolik žen! Proč zrovna ta moje?“

„Tupče! Nejde mi o tvou ženu, ale o tvoje peníze!“

Úsměv z Kasandřiny tváře v ten okamžik mizí a ta zděšeně pohlédne ke svému údajnému milenci. „Ale, Pablo, miláčku, co to povídáš?“

„Naplnil jsem svůj ďábelský plán. Přinutil jsem tě zabít jediného člověka, který mohl celé letadlo zachránit. A jelikož ty spadneš s ním, já budu jediný dědic vašeho bohatství.“

Hluku v pilotní kabině si všimnou další dvě letušky. „Blaženo, nevíš, co tam ti tři dělají? Dost tam na sebe řvou.“

„Nevím, Natašo, jsou to Španělé, vždyť je znáš. Všechno moc prožívají.“

Dveře kabiny se otvírají a vychází z nich Pablo.

„Hele, není to kopilot? A na co má ten padák? A proč otvírá dveře?! Zbláznil se?!“

Pablo se naposledy ohlédne na své kolegyně a s úsměvem se rozloučí: „Sbohem, dámy.“

„Sbohem, Diego.“ Pronesou jako jeden člověk.

„Co to bylo?! Vidělas to? To je šílený. A co pilot?“ Vejdou do kabiny, kde spatří naříkající Kasandru nad Chorcheho mrtvolou. „Kasandro, co se stalo?“

„Je mrtvý, Blaženo! Úplně mrtvý!“

„Aha, tak to já půjdu roznášet pití. Je čas na pití. Pití, pití, pití.“

„Seberte se, holky! Blaženo, ty běž nenápadně zjistit, jestli někdo z pasažérů neumí pilotovat letadlo, ale opakuju, nenápadně. Kasandro, ty odtáhni Chorcheho do rohu a pokus se spojit se zemí. A kde je sakra ten manuál!“

„Dámy a pánové, zahrajeme si hru. Kdo umí řídit auto, ať zvedne ruku.“

No tak, nestyďte se. Výborně, vás tu je. A kdo umí řídit nákladák? To už není tolik. No a kdopak z vás umí pilotovat tohle letadlo? Nikdo? To je ale škoda."

Jako prvnímú to dojde pánovi na sedadle K3. „Co to má znamenat? Stalo se snad něco, o čem bychom měli vědět? A proč je tu takový průvan?"

Blažena s šílenstvím v očích klidným hlasem odpoví: „Ale ne, pane, uklidněte se, vše je v naprostém pořádku. Nedáte si šampaňské na náš účet? Au! Natašo, to bolí."

„Co to tady proboha vyvádíš? Řekla jsem nenápadně!"

„A přesně to jsem udělala."

Natašu trochu znervózňuje šílenství v Blaženiných očích, které je nepouští. „Pojď, ozvali se z věže."

Podobně jako v případě Blaženy, ani v případě Kasandry nedošlo ke změně nálady. „Kasandro, přestaň bulet, zpátky už ho nevrátíš."

„To je všechno moje vina! Pablo, za tohle zaplatíš."

Z vysílačky se ozve: „Dámy." Pozornost letušek je však zaměřena jina.

„Pablo? Jakej Pablo?"

Hlas ve vysílačce se nevzdává: „Dámy." Nešetká se však stále s žádnou reakcí.

Do společné konverzace se přidá i Blažena: „Nedáte si pití?"

„Ne, Blaženo, nedáme si pití a odjed' sakra s tím vozíkem!"

Hlasu ve vysílačce však dochází trpělivost: „Zatracený ženský, poslouchejte!"

To už dokáže pozornost letušek přilákat, ovšem ne takovou, jakou hlas očekával. „Kdo si sakra myslíte, že jste?!"

„Jsem kapitán Hol..."

„Dobytek jste! Na mě nikdo řvát nebude! My tu řešíme krizovou situaci a vaše řvaní nám nepomůže!"

Hlas se pokouší o smířlivější tón: „Kdybyste se jen na chvíli..."

„Putal!"

„Dobře jsi to řekla, Kasandro. Jen jsi při tom nemusela probodnout naši jedinou vysílačku kordem. Kde jsi ho vlastně vzala?"

„A dáte si kuře, nebo rybu?"

„Rybu, Blaženko, všichni si dáme rybu."

BÁSNE

ANEŽKA SKÁLOVÁ

SKRYTÁ ZAHRADA

Je to zahrada
Kde je brána z obav kovaná
Kde zdi se drolí jako čas
Kde jezírko slz drží hráz
Ale ta zahrada, ta je schovaná

Je to mýtina
Kde místo vzduchu dýcháš přání
Kde bouře i požár spolu mohou žít
Kde vše je víc a je i klid
Tady je i ticho zbraní

Je to sad
Kde na spadané ovoce padá prach
Kde počasí jezdí na kolotoči
Kde každý by snad radši zavřel oči
Místní květiny vadnou ve vázách

A je tam strom
A je starý a polámaný
A je sám, čelí tam jiným
(V horkém dni sám sobě stinným)
Ten strom, kdyby mohl, válčí se slzami

No a to jsi ty
Zahrada, palouk, strom i mýtina
Možná jsi mlha, možná květina
Možná teprve hledáš, od rána do setmění
Ale možná (kdo ví?)
Možná to zvláštní místo ani není

„Do hrobu vrať se, starouši!“
A k tomu přihodí šrám na duši:
a na tváři zvyší se počet tam již obtisklých
vystřelí hbitě ručka jejích prava
dotkne se svršku slečen zmíněných,
Vždy, když má ruka nenechává
Má to však háček jeden (sic)
to mužského prec nikdy neznavi.
Zato mladá slečna svlékat,
mě zrovna dvakrát moc nebavi.
Hloubat nad nesmrtelnost chrousta

STARĚC A DĚVČE

Nač krásně tvary jsou.
Když uvnitř zejí prázdnotou....

DŽBÁN

ZDENĚK BALGAR

PRINC V KŮŽI DRAČÍ

RADKA VESELÁ

Kdybyste se zeptali libovolného příslušníka dračího rodu, jestli si v poslední době pochutnal na nějaké princezně, nejspíš by odpovídal, že ne. Pak by se na vás zadíval zkoumavým pohledem. Snažil by se totiž zjistit, zda jste ochotni mu naslouchat. Pokud by ve vašem srdci zahlédl zájem, začal by vyprávět příběh pohřbený písmem času. Příběh o princovi v kůži dračí.

Odehrál se v době, kdy elfové, trpaslíci a lidé stále žili pospolu. Každý národ měl své království. Dokonce i Moudrý lid, přestože do těchto končin přišel jen jako mírový poradce. Vzduch byl prosycený magií a ti, kdo jí vládli, se ještě nemuseli skrývat ve stínech. Na trůnu elfí říše tenkrát seděl laskavý a moudrý panovník. Měl jedinou vadu na kráse, a to, že přehléžl výtržnosti svého syna. Mladý kralevic totiž kradl, kde se jen dalo, a poněvadž mu to procházelo, byl s každou krádeží víc a víc sebevědomější. To se ví, že se to všichni pokoušeli s králem probrat, ale nepochodili. Král se sice ze začátku snažil synovi domluvit, nicméně pokaždé se mu stáhlo hrdlo steskem po zesnulé ženě, které jako by Lotos z oka vypadl, a tak princ zůstával nepotrestán. Trvalo dlouhých sedmáct let, než se našel někdo, kdo měl dost odvahy dát Lotosovi lekci.

V této části vás kromě dvou následujících pohádkových příběhů čekají také tři povídky, které by se daly zařadit do žánru sci-fi a fantasy. Všechny tři se věžou k obrazu světa, v němž existují skupinky genedixy upravených lidí, kteří jsou označováni jako genouši, a jak už tomu tak bývá, pro svou odlišnost to nemají zrovna snadné. Jde pouze o fragmenty ze světa, který máme v plánu i nadále rozvíjet.

Elvíra se usmála, když zaslechla zvuk přibližujících se koňských kopyt. Rychle se vysvlékla z šatů a ponořila se do jezera. Jako poslední si sundala náramek, který přiložila ke rtům, cosi zašeptala, poté ho položila na blízký kámen a velice opatrně se skryla v rákosí. Netrvalo dlouho, než se objevil ten, na něhož čekala.

Lotos si toho dne vyjel na malou projíždku, jen tak, aby zahnal nudu. Rozhodně nečekal, že najde něco, co mu kompletně obrátí život vzhůru nohama. Jediná myšlenka, která mu snad prolétla hlavou ve chvíli, kdy spatřil náramek ležící u břehu, byla: Když to tady tak pohodili, tak já si to vezmu. S tím si šperk strčil do kapsy a urychleně odjel. Elvíra se znovu usmála, její plán zatím fungoval bezchybně. Poté se oblékla a vyrazila domů.

Po tři dny a tři noci šperk králevici šeptal: „Vrať mě tam, kdes mě našel!“ Ale princ neposlechl. Následující noc, když vyšel ven, aby se nadýchal čerstvého vzduchu, se jeho tělo začalo měnit. Narostl mu ocas, pak křídla a nakonec, když už vůbec nepřipomínal elfa, pokryly ho od hlavy k patě blyštivé šupiny. V tu chvíli Lotos zpanikařil a dal se na útěk. Nejdřív si neuvědomil, že může létat, a tak obyvatelé okolních vesnic, probuzení hlukem, zahlédli draka, jak běží k nedalekému lesu. Kousek před ním prince konečně napadlo se vznést. Navzdory přetrvávajícímu pocitu děsu létání okamžitě propadl. Není divu, téměř každý tvor toužil aspoň jednou v životě vzlétnout. Nakonec se princ usadil v horách sousedního království. Tam nerušeně přemýšlel, jak kouzlo zlomit.

Ten nápad k němu přišel jedné deštivé noci. Vzpomněl si, že mu chůva za takových nečasů vyprávěla nejrůznější příběhy. Jeden z nich byl o princí, jehož kletba proměnila ve strašlivé zvíře. Tu kletbu nakonec zlomila láska. Mohlo by to u něj být stejné? Nevěděl, ale usoudil, že za zkoušku nic nedá. Dalšího dne tedy přistál před malým chlapcem, který zrovna pásł kozy.

„Dobré odpoledne, chlapče. Jak se jmenuješ?“ zeptal se, ale odpovědi se nedočkal. „Nevadí,“ pokračoval, „potřebuji od tebe službu. Ale nejdřív mi pověz, má-li zdejší král dceru,“ pronesl s pohledem upřeným na hochovu tvář.

„A... ano... má,“ vysoukal ze sebe hoch nakonec.

„Výtečně! Nuže, poslyš. Chci, abys šel do zámku a oznámil tam, že se v kraji usadil strašlivý drak a každý týden někoho sežere, dokud nedostane princeznu. Ať ji přivedou do hor.“

„Neuvěří mi, že je tady skutečně drak,“ pípl chlapec. Lotos chvíli přemýšlel, potom popadl jednu z koz, chvíli ji podržel ve svých pařátech, načechal ji pustil a jal se prohlížet rány, které utřila: „Myslím, že teď už ti uvěří,“ pronesl spokojeně, postrčil před chlapce kus zlata a odletěl.

Netrvalo dlouho a Lotos ze své skrýše tajně pozoroval smuteční průvod. Princezna byla velmi hodná, a tak nesnesla představu, že by pro ni měli nevinní lidé trpět. Z toho důvodu se k drakovi vydala hned pár dní poté, co zprávu vyslechla. Doprovázela ji její otec a stráž, která princeznu přivázala ke stromu. Lotos čekal, dokud všichni neodešli, a pak se vydal překousnout dívčina pouta. Ale ještě než tak mohl učinit, probodlo ho kopí. Mladý Jan pocházel sice z chudé rodiny, ale Alenku měl upřímně rád. Nesnesl pomyšlení, že by jí drak mohl ublížit, či dokonce ji sníst. Odvázal ji a společně se vydali domů. Ani jeden z nich nepostřehl, že se tělo obludy mezitím, co odcházeli, změnilo na tělo krásného prince.

Brzy se na zámku lidí konala slavná svatba. Stala se však ještě jedna významná událost, ale tu už si nikdo z lidského rodu nepamatuje. Toho dne, kdy zvonily svatební zvony, se elfové vydali zpět do země svého původu. Primrose, jejich král, se tak rozhodl poté, co vyslechl zdrcenou Elvíru, která se mu, šokována vývojem událostí, svěřila s tím, co udělala. Panovník totiž dobře věděl, že někteří z jeho lidí by chtěli pomstu.

Poté, co by drak dovyprávěl, by se pravděpodobně na dlouhou chvíli odmlčel. Když už by se zdálo, že vám sdělil vše, co chtěl, dodal by: „Co myslíš, vyprávěl jsem ti kus historie, anebo pohádku, kterou povídáme našim dětem před spaním? Volba je na tobě, příteli.“ S těmito slovy by se zvedl do vzduchu a odletěl.

MLUVÍCÍ HRNEK

ONDŘEJ MEČÍŘ

Začalo to hodinu před západem slunce. Na minutu přesně. Víím to, protože právě v tento čas prolétávám nad svým makovým polem. Jen já a můj horkovzdušný balón. Teď trochu přeháním. S tímto málem bych se samozřejmě nespokojil. Koš je vždy pln těch nejvybranějších dobrot, které mi zpřijemňují cestu. Nikdy nevlétnu bez dalekohledu, kterým pozoruji své panství. Zrovna tak nelétám bez láhve dobrého vína či silného čaje. Na dnešek mi služebnictvo připravilo prvotřídní delikatesu. Čaj z odvaru makových zrněk. Tu božskou vůni jsem ucítil hned, co klapl uzávěr mé nové termosky. Zlaté, pochopitelně.

„Hej, Georgi!“

Zdálo se mi to, nebo mě opravdu někdo oslovil?

„Hej, Georgi!“

Tohle už se mi asi nezdálo.

„Hej, Georgi, tady dole.“

„Tak za prvé, pro tebe jsem pan Delinger, a za druhé, letím nejméně tři sta metrů nad zemí, takže dole je pro mě dost široký pojem.“

„Sedíš si na mně, Georgi.“

Okamžitě jsem se postavil na nohy a podíval se pod sebe. Krom kostkované deky jsem však nic dalšího nespatriil.

„Děláš si ze mě blázny? Nikoho nevidím.“

„Jsem tady dole, Georgi, řid se podle sluchu.“

„To jsi jako mluvící deka?“

„Už jsi někdy viděl mluvící deku, Georgi? Já teda ne.“

„Začíná mi docházet trpělivost. Koukej vylézt!“

„Rád bych, bylo by to rozhodně rychlejší než se doprošovat tebe, ale bo-

hužel nemám nožičky. Nechtěl bys takhle náhodou zvednout tu deku?"

„Ty jsi pod ní?"

„No tobě to ale pálí, Georgi. A už mě konečně vyndáš?"

Odhrnul jsem deku, ale jediné, co jsem našel, byl malý zlatý hrnek, který evidentně patřil k mé nové termosce.

„Tak kde jsi?! Nevidím tě.“

„To je zvláštní, já tebe jo, Georgi.“

„Přestaň si mě dobírat. Že ona je tu někde schovaná nějaká skrytá kamera a ty mě přes ni sleduješ? Až zjistím, kdo jsi, dostaneš padáka. S tím můžeš počítat!“

„Nebud' paranoidní, Georgi, proč by tě někdo sledoval? Beztak jsou všichni rádi, že jsi zase na chvíli pryč.“

„Tady už končí veškerá legrace. Okamžitě se ukaž!“

„Celou dobu na mě zíráš, Georgi, tak nedělej, jako bych byl neviditelný.“

„Lžeš!“

„Tak jinak, zahrajeme si hru. Jmenuje se Pověz, co vidíš.“

„Žádné hry nehrají.“

„Ale no ták, Georgi, bude to zábava a třeba mě už konečně najdeš.“

„Vidím balón.“

„To koukáš špatně.“

„Tak vidím koš.“

„Ne, ne, musíš koukat víc dolů.“

„Termoska, láhev Chardonnay, grilovaný losos.“

„Ne a ne a ne.“

„Končím! Ať jsi, kdo jsi, už mě to nezajímá.“

„Ale no ták, Georgi, už jsi blízko.“

„Řekl jsem ne! A neříkej mi Georgi. Jsem pan Delinger. Kolikrát ti to mám ještě opakovat?"

„George je hezcí.“

„Hergot, co jsi zač?!"

„Kdo hledá, najde. Tak hádej dál, Georgi.“

„Jsi deka?"

„To už jsme snad jednou vyloučili, ne? Ale jsi blízko.“

„Tak já už vážně nevím, jsi ten hrnek, co se tu válí?"

„No dovol, já tu náhodou spořádaně ležím.“

„Tak jsi můj dalekohled!"

„Ty jsi vážně natvrdelej, vid' že jo, Georgi.“

„To si vyprošuji!"

„Co kdybys mě naplnil? Až po okraj, ale dávej si dobrý pozor, Jiříku, abys nepřelil.“

„Kdo je u tebe Jiřík? Za prvé nevím, co to je, a za druhé mě to uráží.“
„Jiřík je jen cizí označení pro George.“
„Jsem pan Delinger!“
„A já mluvící hrnek.“
„Hrozně vtipné, nevím sice, jak to děláš, ale určitě mě odněkud sleduješ.“
„Jo, to máš pravdu, Georgi, sleduju tě ze dna koše.“
„Takže tam jsi ukryl tu kameru?“
„Ty nejsi jen slepej, Georgi, ty budeš i hluchej. Pokud vím, tak už jsem se ti představil. A ty pořád nic.“
„O tom bych snad něco věděl.“
„Tak si to zrekapitulujeme, Georgi.“
„Jsem pan Delinger!“
„A já mluvící hrnek.“
„To jako vážně?“
„Ať mi ucho upadne, jestli kecám.“
„To si tady už takovou dobu povídám s hrnkem?“
„No, vzhledem k tomu, že mi to ucho neupadlo, tak to bude asi pravda.“
„Chci se probudit, chci se probudit, a to rychle.“
„To bys ale napřed musel usnout, Georgi.“
„Já spím.“
„Ale nespíš, Georgi.“
„Spím!“
„Ne, ne.“
„Takže se mi nezdáš?“
„Přesně tak, Georgi.“
„A můžeš mi prosím tě vysvětlit, jak je možné, že mluvíš?“
„Chci si povídat.“
„A proč zrovna se mnou?“
„Vidíš tu snad někoho jiného, Georgi?“
„Je tu spousta dalších věcí, třeba termoska, s tou si můžeš povídat. Do konce toho spolu máte mnohem více společného než my dva.“
„Georgi, Georgi, rád bych ti vysvětlil, že termosky nemluví. Stejně tak jako deky, dalekohledy, balóny, láhve vína a tak dále.“
„Řekni mi jeden rozumný důvod, proč bych si s tebou měl povídat.“
„Chci ti pomoci, Georgi.“
„Mně? A s čím prosím tě?“
„S tebou.“
„Nerozumím. Já nepotřebuji ničí pomoc. Všechno mám.“
„Opravdu, Georgi?“
„Ano, mám pozemky, peníze, služebnictvo a vše, na co si vzpomenu.“
„A jsi šťastný?“

„Jistěže, vždyť jsem ti před chvilkou vyjmenoval, co všechno mám.“
„Takže štěstí je pro tebe pouze v hmatatelné rovině?“
„Nevím, jak to myslíš.“
„Že si na něj můžeš jednoduše sáhnout.“
„No, asi ano.“
„Takže, když se ti povede rozmnožit tvůj majetek, tak budeš šťastnější?“
„Rozhodně, vždyť přece žít v blahobytu dává člověku oproti chudobě úplné moře volnosti.“
„Myslíš volnosti, jakožto svobody, Georgi?“
„Ano, nazval bych to svobodou.“
„A ty si myslíš, že chudší člověk je méně svobodný než ten bohatý?“
„To zajisté. Vezmi si třeba mne. Já jsem velmi bohatý, takže si mohu svobodně dopřát třeba tento balón, ve kterém právě letíme. Chudý člověk by si ho mohl těžko dovolit.“
„Myslím, že nemáš tak úplně pravdu, Georgi. Vezmi si například nějakého zloděje. Předpokládejme, že ten zloděj bude velmi chudý, a přesto se svobodně rozhodne ti tvůj balón ukrást. Nezáleží přeci na tom, jak je člověk bohatý. Být svobodný znamená mít možnost rozhodovat se dle své vůle.“
„Takhle jsem nad tím nikdy nepřemýšlel.“
„No vidíš, Georgi. A teď si představ, že takových zlodějů bude více. Ty budeš shromažďovat víc a víc majetku a oni pak dle tvých slov budou šťastnější, protože ti všichni seberou. Stále jsi přesvědčen, že je to pravda?“
„Myslím, že ano, vždyť pak se z nich stanou bohatí a budou si moci dělat, co budou chtít.“
„A k čemu jim to bohatství bude, když je chytí a zavřou do vězení? Domníváš se, že pak budou stále šťastní?“
„Nejspíš nebudou.“
„A ty bys byl ve vězení šťastný, Georgi?“
„To rozhodně ne.“
„Tak vidíš, Georgi. Proto jsem tě chtěl varovat. Štěstí není život v blahobytu. Štěstí je...“

V tu chvíli se hrnek odmlčel.

„Co je štěstí?“

Otázka zůstala bez odezvy.

„No tak, hrnku, co je štěstí?“

„S kým si to zde povídáte, lorde Delingere?“

„To byste nepochopil, Jean.“

GENOUŠ: KOSA

ONDŘEJ PRCHAL

Nebyli jsme ani zdaleka první, ale rozhodně jsme byli poslední svého druhu, které ještě považovali za chtěné. Stalo se to po té misi v Severní Koreji. Osm nás bylo vysláno, osm se nás vrátilo. Za pouhých pět dní přestala ta země existovat v podobě, v jaké jste ji mohli znát. Co se asi bohužel příliš nepovedlo, bylo, když se do světa dostala nahrávka, v níž Frank připravil Kim Čong-una o hlavu svými laserovými paprsky.

Jakmile mnozí představitelé nejvyšší moci spatřili Kimovu hlavu spadnout jako přezralou švestku z jeho ramen, a to skutečně mrknutím oka, dostali strach. Nejen, že byla naše jednotka rozpuštěna, doslovně rozpustili tři naše kolegy v jakémsi přípravku na bázi kyseliny, ale zároveň se na všechny lidi s genovou úpravou začaly pořádat hony. Představte si, že ti parchanti s něčím takovým už dávno počítali, a tak vytvořili nejedno udělatko omezující naše schopnosti. Svět rázem dostal své superpadouchy, zlo, proti kterému bylo potřeba se bránit.

Ti degeni dostali tak obrovský strach, že začali likvidovat i obyčejné kouzelníky. Prostě kohokoli, kdo vykazoval nějaké známky výjimečnosti. V prvním roce honu tak dostali například i Davida Copperfielda. Pokusil se jim uletět svým soukromý tryskáčem, ale sestřelili ho někde nad Pacifikem. Je ovšem pravda, že zrovna u něj si doposud nikdo není jist, zda na poslední chvíli neprovedl jedno ze svých záhadných zmizení. Já měl štěstí. I když říkat tomu zrovna štěstí mi jde vzhledem k okolnostem dosti zatěžko, řekněme tedy, že jsem měl spíš kliku.

Chystali jsme se zrovna s Divokou Bessie na romantickou noc v jejím stylu. Řekla mi, ať na ni počkám v posteli, že se prý pro mě chce jen pořádně připravit, abych ji pak mohl chutnat opravdu všude. „Vypadáš fantasticky a určitě budeš chutnat skvěle už teď,“ řekl jsem jí tenkrát. „Je sladký, že to říkáš, ale počkej, až přijdu, nebudeš věřit vlastním očím.“ Mrkla na mě a rozpustila, zároveň však i svůdně odkráčela do koupelny. Cítil jsem, jak po ní doslova hladovím. Škoda, že ženy svým lichotníkům mnohdy nevěří a mají svůj vlastní názor na to, v jakém jsou zrovna skutečném zpodobnění a stavu.

Když její koupel trvala bezmála něco přes dvacet minut, prostě jsem nevydržel a rozhodl se na ni jít podívat. Skutečně jen velice krátce mě napadlo zaklepat, ale pak jsem chytil za kliku a pomalu otevřel dveře. Měla naprostou pravdu, skutečně jsem nevěřil vlastním očím. Jediné, co po ní v koupelně zůstalo, bylo pár jejích vlasů a troška krve. Ačkoli jsem měl vzhledem k podivnému zápachu linoucím se z kameninové vany poměrně jasno, neměl jsem moc času na truchlení a zjišťování, co přesně se tu vlastně stalo. Během pár okamžiků jsem zaslechl zvuky policejních sirén a vrtulníků poletujících kolem našeho apartmá.

Stihl jsem jen taktak nabrat do malé lahvičky trochu toho sajrajtu, co se v něm Bessie nenávratně vypařila, a obléct si alespoň kalhoty, než jsem byl nucen vrhnout se na zem a přestat palbu z rotačních kulometů. Když začali střelci ve vrtulnicích přebíjet, rozeběhl jsem se a vyskočil z okna třicátého sedmého poschodí do přistaveného dopravního prostředku. To, že okno bylo zničeno kulometnou palbou, mi usnadnilo mou improvizaci, a tak jsem si během několika vteřin, které mi zabralo vysazování dalších tří nežádoucích pasažérů, vyměnil místo s pilotem. Bohužel ne každý ovládá schopnost létat. Určitě si dovedete představit, jaký rozruch vyvolalo, když na policisty a pořádkové síly dole pod budovou začala přšet těla. Nu a já létat také neumím, takže jsem byl velice rád, že mi pánové ochotně přistavili odvoz. Zároveň jsem v duchu poděkoval za výcvik, kterého se mi od mých nynějších pronásledovatelů v minulosti dostalo, jelikož jsem díky němu dokázal stroj bravurně pilotovat.

Snažil jsem se nenapáchat žádné škody na civilních obětech, aby to těm prevítům nedalo záminku k ještě většímu honu na čarodějnice, a tak jsem během následné letecké honičky mezi mrakodrapy své tři pronásledovatele zanechal zaparkované v několika rozestavěných komplexech. To samé se ale nedalo říct o nich, a tak po mně pálili vším, co měli k dispozici. Vsadil bych se, že jejich zkázonosné dílo bude stejně

připsáno na můj účet. Když jsem se svých pronásledovatelů zbavil, navedl jsem vrtulník nad řeku protékající středem města a nechal jej se do ní zřítit, zatímco já sám jsem z něj chvíli předtím vyskočil. No, a tak jsem skončil tady, ukrytý v místních kanalizacích, odkud vylézám na povrch hledat další, kterým se v těchto těžkých dnech podařilo uniknout. Ti bastardi, co po nás jdou, si můžou být jistí, že jsem k tomu všemu ještě neřekl své poslední slovo.

GENOUŠ: MÁŠ HO?

ZDENĚK BALCAR A OSTATNÍ

„Máš ho?“

„Ne.“

„Jak to, že ne?“

„Objektivní příčiny.“

„Hele, neštví mě a přiznej se, že na to nemáš.“

Kolenatej Tom se podíval na Zjizvenýho Franka a hlasem, který nepři-pouštěl jakoukoli pochybnost, konstatoval: „Mám!“

„Jó?“ protáhl posměšně Frank. „Kdyby tomu tak bylo, tak jsi ho přines.“

„Už jsi viděl Amazonku kříženou s Harpyjí a Gorgonou Medusou?“

„Proč bych se měl bát jedný ženský?“

Tom se útrpně podíval na Franka, mávl rukou a šel pryč. To však neměl dělat, protože tím ze sebe udělal velice snadný terč.

„Pozor!“ zařval Frank.

Pozdě. Viděl, jak se na jeho dlouholetého kamaráda něco sneslo z výšky a strhlo ho to za roh budovy. Asi po deseti vteřinách Tomův jekot naráz něco ukončilo. Frank v hlavě zpracovával, co viděl. Určitě to kdysi byla žena, jenže teď měla tělo obalené peřím, na zádech křídla a pohled, který jeho opětovatele proměnil v kámen. Amulet božské nesmrtelnosti ve stříbrné schránce, jak si stihl všimnout, se jí houpal na krku na masivním řetízku z chirurgické oceli.

„Klid, Franku. Dýchej a přemýšlej!“ opakoval si svoji mantru, dokud nebyl s to vypravit se za roh po Tomových stopách.

Opatrně vykoukl. Ulici, kde prve s Tomem stál, ozařovalo pouliční světlo. Tady vládlo šero a ticho. „Tome!“ zavolal Frank opatrně.

Žádná odpověď.

„Tome!“ zkusil to hlasitěji.

I když se snažil zachytit i ten nejtišší zvuk, slyšel, že nic neslyšel.

(spoluautoři Dan, Jakub a Ondra s Ondrou – nic není tak, jak se na první pohled zdá)

Dodal si odvahy a zařval: „Tome, jsi v pohodě?“

Ulice odpověděla mlčením. Část novin, která nehybně ležela na silnici, se najednou vznesla a poskočila asi o půl metru do křižovatky. „Vítr...?“

Ne!“ konstatoval pro sebe Frank, když spustil ruku s nasliněným prstem. Rozhlédl se kolem sebe, pátraje po čemkoli, co by mohl použít jako zbraň. Na zemi se povalovala pomačkaná kovová značka. „Co se dá dělat, musím si vystačit s tebou!“ Popadl ji a svým laserovým zrakem seřízl. Nyní v ruce třímal docela úctyhodné kopí. Spokojeně se usmál a podíval se před sebe: „Tak se ukaž, ty nenasytná bestie,“ zakřičel do šera. „Myslíš si, že když ti zardoušení mého kamaráda prošlo jednou, že ti to projde i podruhé? Tohle bude tvoje konečná, rozumíš?“

Nevypadalo to, že by jeho slova někoho zajímala. Vyletěl proto asi pět metrů nad zem, aby dokázal zachytit případný útok ze vzduchu. Viděl podstatně dál, protože neodmyslitelný smog se dnes držel u země. Vystoupal o další tři metry. Pod ním se rozkládaly střechy skladů. Nikde nic. Zklamaneč vydechl a smířil se s tím, že ani napodruhé tu potvoru nepotrestá. Začal klesat, když jeho pravé oko oslepilo prasátko.

Seděla na rozestavěné administrativní budově. Frank se připravil na zteč. Z dálky to vypadalo, jako by jim to někdo odpočítal na tři. Oba současně vyrazili proti sobě a zhruba v polovině došlo k podivné události. Frank letěl plnou rychlostí proti tomu divnému opeřenci. Ten se do útoku zrovna nehnal a mával rukama, jako že se prát nechce. Frankovi nějaká neznámá síla vyrazila kopí z rukou. Vzápětí skončil vedle něj na zemi. Mírně otřesen se pomalu stavěl na nohy. Úsporné ženské balení tři v jednom se sneslo asi metr od něho a pozorně jej sledovalo.

„Co se to sakra stalo?“ položil si Frank řečnickou otázku. Zvedl hlavu a střetl se s pohledem Gorgony Medusy. Okamžitě se smířil s tím, že nemá nárok udělat cokoli proti své proměně v kámen.

„To on,“ zašeptala opeřená žena a kývla hlavou nad sebe.

Frank se podíval naznačeným směrem. „Tome, ty žiješ!“

Jeho přítel nejenom, že byl živý, ale navíc seděl na střeše pět metrů nad ním a měl prsty v silovém poli, které ovládal. Tak proto ze mne není šutr. To pole její pohled eliminuje. Je vidět, že to je kámoš.

Frankova euforie neměla dlouhého trvání. Za dobu kratší, než by stačil vyslovit slovo Popokatepetl, stál tváří v tvář opeřené Amazonce uvnitř silového pole. Kdyby to byl mix jen těchto dvou, tak by je snadno umravnil laserovým zrakem. Jenže ony byly tři a ta poslední vlastnila pohled, který působil rychleji než jeho optický zdroj emitující fotony v koherentní paprsek. Frank sklopil zrak a zarytě se díval před sebe do země. Kdyby se k němu začala přibližovat, byl by v řiti, neboť silové pole mu bránilo v možnosti pokusit se jí uletět.

Frankův mozek šrotoval na plné obrátky. „Ty hajzle!“ pronesl potichu s nechápajícím pohybem hlavy ze strany na stranu. Zavřel oči, zvedl hlavu a nejhlasitěji, jak svedl, se zeptal: „Tys to celý na mě navlíknul. Proč?“ Frank znovu sklopil hlavu a otevřel oči. Přišel tak o Tomův rádobý omluvný výraz a následný úšklebek. Co mu ale rozhodně neuniklo, byl jeho sarkastický tón: „Sorry, Franku. Neber si to osobně. Je to jenom business. Odměna za tvoji hlavu je větší než za její... A navíc. Dvě jsou víc než jedna...“

Frankovi došlo, že Tom je Jidáš převlečený za kamaráda, který sedl na lep lidské hysterii z upravených lidí. Přitom je jedním z nich. Až splní svůj úkol, lidé ho bez zaváhání pošlou do věčné tmy jako jeho. Franka před tímto osudem mohla ochránit jenom jedna jediná věc. Amulet, který byl jen pár metrů od něho. Získat ho by byla sranda, kdyby se nehoupal na krku živého stroje na zabíjení.

Silové pole na krátký okamžik zmizelo. Tomovi z tváře odešel sebevědomý úsměv. Nahradilo jej soustředěné zamýšlení, které po dvou vteřinách vystřídala úleva. Vše běželo podle Tomova plánu. Za chvíli tu budou lovci Genoušů, jak se říkalo uměle vylepšeným lidem, a ty dva si odvedou. Připíše si další významné plus a zajímavou částku uloží na své osobní konto. Tom byl sám se sebou spokojený. Chytit dva najednou se mu ještě nepovedlo.

Tři výpadky v rychlém sledu za sebou přivolaly do Tomovy tváře zděšení. Usilovně kroutil prsty proti směru hodinových ručiček, kam až mu ruce dovolily. Pole dokázal stabilizovat. Setřel pomyslný pot z čela, který mu vzápětí vyskočil doopravdy, když pole znovu vypadlo a už nenaskočilo.

„Promiň, že jsem ti nemohla říct, že tvůj kámoš Jimi Čert byl stejná svine jako Kolenatej Tom. Kdybych to udělala, tak bych ho nedostala. Snaž si držet podobný typy dál od těla! Průšvihář Jack,“ naznačila hlavou směr, kde jmenovaný ležel, aby jej Tom neviděl a on mohl rušit jeho silové pole, „je náš člověk. Tomu můžeš věřit! Jo a máho pohledu se neboj. Nic ti nehrozí...! Pokud nezradíš,“ dodala.

Frank sledoval, jak se odrazila, zamávala křídly a zmizela nad střechami. Bylo mu jasné, že se jeho bývalý kamarád nyní snaží co nejrychleji dostat z dosahu Průšviháře Jacka.

Tichou ulicí plnou skladů se už podruhé nesl křik. Tentokrát znamenal, že se Tomovi definitivně podlomila kolena.

GENOUŠI: DÁL

ZDENĚK BALCAR

Zjizvenej Frank ukončil krátkou dávkou životní pouť dalších dvou útočících vojáků. Bohužel jich bylo moc. Kryl se za nefunkčním litem, odkud měl krásný výhled na vrata, kterými se do tovární haly snažili probít členové elitního komanda, vycvičení k zabíjení Genoušů. Frank i Kamenná Jane disponovali neomylnou muškou a vojáky skládali ve vratech do řady jak honci ulovené zajíce po úspěšném honu.

Velitel Likvidátorů Genoušů, kterým nikdo neřekl jinak než LG, usoudil, že takhle to nepůjde. Nedokázal odhadnout, zda má víc mužů než obklíččená dvojice nábojů. Na jeho rozkaz se ve vratech začala formovat hradba inspirovaná starými Římany. Štíty byly stejně velké, přibližně stejně těžké, dokázaly odolat protipancéřovým pěchotním střelám a svému nositeli zobrazovaly na displeji to, co se dělo vpředu. Frankovi došlo, že mají problém. Měli poslední granát. Jeden štít by dokázal „propálit“ i s jeho nositelem, ale byla by to ta poslední věc, o kterou se v životě pokusil. Potřebovali se dostat vojákům do zad. Frank se podíval na Jane a hlavou jí naznačil, že se stáhnou. Naštěstí předtím, než je vojáci obklíččili, měli čas projít si tuhle starou továrnu, kterou měla Jane na seznamu bezpečných objektů. Věděli, že na druhém konci haly vedou schody do podzemního podlaží, z kterého se dalo vyjít v malé kanceláři za zády útočníků. Pomalu, využívající zrezivělé stroje ke krytí, se přesouvali ke schodům, zatímco se hradba u vrat dala do pohybu.

Frank gestem naznačil, že půjde po schodech první. Automatickou pušku si hodil na záda a vytáhl z pouzdra pistoli. Natáhl ruce před sebe

a opatrně následoval zbraň. O patro níž to vzal Frank doprava. Jane fungovala jako zadní voj kryjící jim záda. Došli ke zdi, která je dovedla ke schodišti do kanceláře. Štěstí přeje připraveným. Likvidátoři, jak to vypadalo, o tomto bezpečnostním riziku nevěděli. Schody byly ve tmě, kovový poklop zavřený. Frank opatrně stoupal stupínek po stupínku. Ticho narušily hlasy. To značilo jediné - v kanceláři byli vojáci.

„Sakra,“ ulevil si Frank potichu. Rozhlédl se kolem sebe a hlavou Jane naznačil, kam se má ukrýt. Sám stál pod schody s nastraženými ušima a snažil se poznat, kdy bude cesta do týlu Likvidátorů volná.

Poklop se začal zvedat. Frank bleskově skočil za nejbližší rezavý kalosis a čekal, kdo se na schodech objeví. Z otvoru vyletěla koule, která ske-novala prostor.

„Sakra,“ ujelo Frankovi jeho oblíbené slovíčko. Zdvihl hlavu a proměnil zvě-davou kouli v hromádku elektronického odpadu na betonové podlaze.

„Jsou dole!“ zakřičel někdo v kanceláři.

Frank na nic nečekal, odjistil granát a hodil jej za neznámým křiklounem. Výbuch donutil kovovou desku k zavření. Než se příslušníci LG vzpamatovali, byla přivařená k rámu. Pro tuhle chvíli jim odtud žádné nebezpečí nehrozilo. To se za nimi vkrádalo na druhém konci sklepa. První vojáci schovaní za štíty začali sestupovat k nim. Když tam doběhli, dostal Frank nápad. Začal kovové schodiště odřezávat. Laserový paprsek vyvolal mezi útočníky poprask. Mezi dvěma štíty se začala dělat mezera, ve které se nejprve objevila hlaveň samopalů, následovaná zvědavou hlavou. Jane se na vojáka usmála, když se jejich pohledy setkaly. Bylo to to poslední, co ve svém životě viděl. Proměněný v kámen přepadl na nositele čelního štítu, který pod jeho vahou vydechl naposled. Než se jejich zkoprnělí spolubojovníci vzpamatovali z toho, co viděli, sfoukla je Jane krátkou dávkou jako zbytečně hořící svíčky. Frank díky tomu získal čas na dokončení rozdělané práce. S lomozem padajících schodů od-tamtud oba zmizeli. Co teď, zvažoval Frank uprostřed sklepa.

„Franku,“ vyrušila ho ze zamyšlení Jane, „zkraje támhlejší zdi,“ ukazovala šikmo doleva, „jsou dveře vyznačený na plánu. Šla bych se podívat, kam vedou?“

Vešli do příručního skladu, ve kterém byly regály, zavřená plechová skříň

a tři vozíky, ve kterých se v prádelnách vozí mokré prádlo. „Uděláme před dveřmi barikádu. Nataháme sem všechno, s čím dokážeme hnout, a já to svařím k sobě.“

Věděli, že čas hraje proti nim, proto se s tím moc nepárali. Vznikla industriální barikáda s několika střílnami. Až je LG donutí ustoupit, měli od něho nachystaná dvě pancířem chráněná místa, která vypadala jako dávno nepoužívané stroje, z nichž se dalo snadno stáhnout do skladu. Vrásky jim dělala zásoba munice, která se scvrkla na tři zásobníky pro každého.

Sklepení zaplavily drony. „Šetři municí,“ řekl potichu Frank. Vyhlédl si jeden a vteřinovým laserovým paprskem jej poslal k zemi. Jeho zbylí druzi na něho spustili palbu. Naštěstí se stačil ukrýt. Ze svého místa vyhlížel dalšího adepta na likvidaci. Marrně, protože se všichni drželi mimo jeho zorné pole. Opatrně změnil místo. Drony také. Vojáci, kteří je ovládali, měli díky infračervené radiometrii přehled o tom, kde se Genouši nachází. Měli je v pasti. Ti dva to místo mohli opustit pouze v gumovém pytli. Nebylo kam spěchat. Velitel poslední útok pečlivě naplánoval, aby přišel o co nejméně mužů. Do boje s Genouši se nikdo zrovna moc nehnal. Pravděpodobnost, že dotyčný adept opustí po dvou letech jednotku s dvoumilionovým výslužným, byla hodně nízká. Proto vláda nové rekruty lákala na tučné odchodné a na pravidelně se zvyšující žold po každých dvou odsloužených měsících.

Frank si všiml, že jeden z dronů stojí ve vzduchu necelý metr od cedule, která visela na slabých řetízciích přichycených ke stropu. Kdyby jeden přežl, uvolněný plast ho přinejmenším poškodí. Předpoklad byl správný a dron skončil na podlaze. Přesto se jich ve vzduchu vznášelo ještě osm.

Jane sledovala úzkou štěrbinou situaci pod stropem sklepa. „Franku, neriskuj a stáhni se do krytu!“ Viděla, jak se drony šikují k útoku a vykřikla: „Hned!“

Smršť střel neúčinně bušila do ocelových plátů, za kterými se Frank krčil. Naštěstí drony nebyly pro boj v podzemí vybaveny raketami. Ty by znamenaly konečnou. Jane, kterou nechávaly neznámo proč na pokoji, vykoukla ze své skrýše a krátkou dávkou sundala poslední útočící stroj, načež bleskově zalezla zpět, protože peří, kterým měla tělo pokryté, by kulku rozhodně nezastavilo.

Drony se obrátily a držely je krycí palbou v úkrytech, zatímco se k ba-

rikádě blížili vojáci. O tom, že jde do tuhého, Genouše přesvědčily výbuchy granátů v jejich těsné blízkosti. Bleskově se stáhli do skladu, zavřeli za sebou dveře, které Frank „heftnul“ na několika místech ke kovovému rámu. Jane zatím otevřela ze zvědavosti plechovou skříň, kterou předtím nechali bez povšimnutí. Ze stěny vyjela pancéřová deska a neprodyšně ucpala jediný vchod. Kdo a proč dal do plechové skříňě v rohu místnosti s průvodním dopisem i svítící tyče s chemickým světlem, bedničku s granáty, rádio a proviant s hodně dlouhou dobou trvanlivosti, nevěděli. Stálo v něm, že mají okamžitě zapnout rádio. Rozsvítilo se, ale to bylo všechno, co dokázalo. Pokud se ze skříňě ozve tiché zabučení krávy, dočetli se o kousek dál, měli do otvoru vedle skříňě strčit odjištěný granát, aby zpacifikovali ten lidský svinčík před nimi, a tak během následující čtvrt hodiny třikrát výzvu neviditelného přežvýkavce uposlechli. Proto se ke slovu dostali ženisté, kterým bylo poručeno, aby vytvořili ve stropě skladu otvor. Cílenými výbuchy se snažili prolomit ke Genoušům. Marně, protože jim v tom bránila pancéřová deska, o které ti dva dole nevěděli. Poslouchali detonace nad sebou a odhadovali, jak dlouho to těm nahoře bude trvat, než vytvoří otvor, kterým sem vpustí plyn a bude vymalováno.

„Co budeme, Franku, dělat, až se k nám prolámem?“

„Co by... Budu se snažit zabít co nejvíc těch lidskejch sráčů.“ Frank se podíval na Jane: „Nebo máš v hlavě nějaký jiný řešení?“

„Ne... Ale mám poslední přání.“

„Jaký?“ zeptal se překvapený Frank.

„Ještě předtím, než umřu, bych se chtěla milovat.“ Podívala se na Franka, který vypadal, že neví, o čem je řeč. „Už strašně dlouho jsem to nedělala...“

„Počkej, ty máš to...“

„Ty si myslíš, že když mám na sobě peří, že tím pádem nejsem ženská?“
„To ne... Jen jsem o tobě takhle nikdy neuvažoval...“

„A jak jsi o mně uvažoval?“

„Jako o bezpohlavním stroji na zabíjení.“

„Dík.“

„Sorry.“

„Za to mě políbíš!“

„Vždyť máš kolem pusy peří...“

„A to ti vadí?“

„No... Přiznám se, že tuhle úchytku jsem na sobě ještě nepozoroval...“

„A co řekneš na tohle?“ Kamenná Jane se podívala Frankovi do očí a pobaveně se usmála. Dala svým brkům na tváři příkaz, aby se zatáhly. Frank měl možnost konstatovat, že Jane má krásnou tvář ženy, ve které bylo ještě něco dívčího.

„Ty umíš schovat peří z celého těla?“

„Jo. Jen křídla nezatáhnu.“

„Jsi krásná.“

„Děkuju... Políbíš mě?“

„Moc rád. Takovýhle krásný holky po mně nikdy nic takového nechtěly. Byl bych za blba, kdybych to neudělal...“

„Tak přestaň kecat a udělej to!“

Frank se k Jane naklonil s našpulenou pusou. Ta mu jednu ruku položila na zátylek, aby jí nemohl utéct, a zkušenými rty přesvědčila ty jeho, že to mají přestat dělat napínavé a konečně začít pořádně líbat. Než se stal Genoušem, jeho zkušenosti s opačným pohlavím se limitně blížily k nule. Byl neduživým rachitikem, který neměl čím ženy přitáhnout. A jako Genouš na ně neměl čas.

Bylo to krásné, ale krátké. Plechová skříň se najednou ocitla v pravém úhlu proti zdi a odkryla tím otvor, ve kterém stál Krtek Bill: „Hele, nechte si to na jindy. Teď vodsud' musíme vypadnout!“

Oba od sebe odskočili jak po ráně elektrickým proudem. Janinu tvář

okamžitě znovu pokrylo peří. S údivem se dívali na Billa, kterého viděli poprvé. „Kde ses tu vzal?“

„Volali jste o pomoc.“

„My?“

„No jasně, že vy. Nikdo další tu nejni, kerej moh zapnout rádio.“ Když viděl, že se k ničemu nemají, tak je popohnal: „Tak co je to s váma? Mám si snad podat kolkovanou žádost, abyste zvedli prdel a šli se mnou?“

„Kolkovanou?“ projevili oba zachraňovaní synchronizovaný údiv.

„Aha,“ klepl se Bill do čela, „já zapomněl, že vy to tady v jú es ej neznáte... Zkrátka jsem chtěl povědět, abyste přestali krafat a koukali zalízt do toho tunelu. To pancéřování nevydrží navěky.“

Jane následovaná Frankem vešla do tunelu a Krtek Bill zevnitř zavřel dveře, které LG, až se prolámou dovnitř, nenajdou.

Za čtvrt hodiny seděli všichni tři v dodávce, které přes její úplně obyčejný vzhled mohly cestu do bezpečí překazit jen silnější zbraně než ty pěchotní.

PŘÍBĚHY MISTRA KATA MEČÍKA

ONDŘEJ MEČÍŘ

—| ned poté, co dozněly zvuky nástroje přítomného bubeníka, se slova
| chopil královský úředník.

„Drahé dámy, pánové a obecně všichni příznivci veřejných poprav. Je mi ctí vás zde všechny přivítat a jsem nadšen, že jsme se tu dnes sešli v tak hojném počtu. Prosím, zatleskejte si, protože máme opět vyprodáno.“

Následný aplaus, který se rozlehl po celém Svatoondřejském náměstí, sliboval po zbytek odpoledne vynikající atmosféru.

„Náš všemi oblíbený borec, kat Mečík, dnes jako obvykle nastoupí v červeném úboru, zatímco jeho soupeř, dlouhoprstý Jožka, oblékne praktické hnědé nasrávačky. Takže se všichni pohodlně postavte, protože zá-

pas co nevidět začne. Pozor, právě dostávám do ucha zprávu od vedle stojícího katova učně, že první z aktérů je již připraven. Prosim tedy o obrovský potlesk, protože právě přichází náš domácí šampión, kat Mečík.“

Po tomto krátkém monologu začal dav šílet a vyvolávat jméno mistra popravičího. Jen mimochodem, slovo mistr je zde zcela na místě, protože Mečík za celou svou téměř třicetiletou kariéru neprohrál jediný zápas.

„Díky, díky moc, jste úžasní,“ vysoukal ze sebe právě přichozí domácí oblíbenec a mával přítom rukou na pozdrav. Dokonce to vypadalo, že trefil i přibližně směr přihlížejícího publika, tedy fámy o jeho nedávném oslepnutí vzaly za své.

„Tak kde je ten posera, co si dnes přišel pro nakládačku?“

Rozhlédl se okolo. Na popravišti kromě něj v tu chvíli nebylo nic jiného než popravičí špalek s reklamou místního řezbáře. Došel k němu a pokračoval. „Jo tak tady jsi, ani se nehni a budeme to mít oba rychle za sebou.“

Publikum se začalo smíchy válet po zemi. Takové divadlo opravdu nečekal asi nikdo. Upřímný smích následně vystřídal ohlušující aplaus.

„Netleskejte mně, zatleskejte sobě, bez vás bych nebyl tím, kým jsem.“

Po těchto slovech tleskot rukou ještě zesílil a vydržel tak až do té doby, než na popraviště dovedli odsouzeného. Pískot dal katovi signál, že jeho protivník až teď dorazil do pomyslného ringu. Věděl, že na něj si královští poddaní pískat nedovolí.

Mezitím katovi pomocníci nachystali dlouhoprstého Jožku na předem označené místo. Následně pokračovali dle instrukcí vyrytých na vršku špalku, které přikazovaly umístit hlavu odsouzeného na místo označené křížkem.

Poprava mohla započít.

„Mou sekeru,“ řekl Mečík a nastavil ruku k jednomu ze svých učedníků. „Ale mistře, sekera se ke stínání hlav již nepoužívá.“

„Pravda, tak tedy můj kyj,“ nenechal se kat odradit a natáhl ruku pro změnu ke svému druhému pomocníkovi.

„Mistře, popravu v pravěkém stylu jste prováděl minulý týden. Dnes se jedná o klasické stínání.“

„Pravda, podejte mi tedy můj obouruční meč,“ řekl a roztáhl ruce dokořán, takže to na chvíli vypadalo, jako by ho měli ukřižovat.

Za okamžik se Mečík, který byl již optimálně vybaven, vydal ne úplně jistým krokem ke špalku s odsouzeným.

„Nějaké poslední přání? Ne? To rád slyším,“ nenechal Jožku promluvit.

V tu chvíli se náměstím rozezvučel bubeníkův virbl, který u přihlížejících vyvolal tu správnou stínací atmosféru a zároveň odstartoval samotný akt popravy. Kat Mečík učebnicově roztáhl nohy, napřáhl ruce nad hlavu a...

„Mohu přece jen jedno přání?“ ozval se dosud naprosto nemluvný odsouzenec.

Mistr popravčí tak tak stačil zastavit svůj meč.

„Řeknu ti, že to bylo opravdu za pět minut dvanáct, chyběl takhle malinkatej kousíček a byl bys o hlavičku kratší. Mluv tedy.“

„Má žena vás nesmírně obdivuje, tak bych jí rád na rozloučenou věnoval náš společný obrázek. Můžeme se spolu nechat zvěčnit?“

„Portrétování společně s autogramiádou jsem měl v plánu až po popravě, ale budiž. Nejsem z těch, co by chtěli zklamat své fanoušky. Bude tě chtít tvoje paní na obrázku ještě před popravou, nebo až po ní?“

„Vydržte, pane kat, zeptám se jí. Kunhuto, jak to budeš chtít?“

„Projeví se to nějak na ceně?“ ozvala se jedna z žen v první řadě.

„To je spíše otázka tady na našeho mistra malíře,“ odkázal Mečík budoucí vdovu na osobu stojící nedaleko schůdků k popravišti.

„Účtuji si patnáct grošů za hlavu, takže je vcelku jedno, zda vašeho druha zvěčním před, nebo až po popravě.“

„Rozumím tomu tedy správně, že pokud by mi stačil tady mistr, špalek

a můj choť od krku dolů, budu platit patnáct grošů?”

„Tak, tak, madam, rozumíte tomu zcela správně.“

„V tom případě můžete pokračovat.“

Náměstím se opět rozezněl zvuk virblu. Kat Mečík se znovu profesionálně připravil, zopakoval nacvičené pohyby, které za ta léta praxe dovedl téměř k dokonalosti, a chystal se tít, když vtom se opět ozvala hlava na popravčím špalku.

„Mohu ještě jednu otázku?“

„Mluv, no co s tebou mám dělat,“ odpověděl již lehce rozladěný Mečík.

„Bude to bolet?“

„Zatím si nikdy nikdo nestěžoval, takže by nemělo.“

„Děkuji za vyčerpávající odpověď, můžeme pokračovat.“

„Než znovu začnu bubnovat,“ vložil se do hovoru královský bubeník, „tak bych chtěl podotknout, že dnes to bude za příplatek, protože přetahuje-me a já v tuto dobu měl být již na jiném místě.“

Vzhledem k tomu, že nikdo nic nenamítal, náměstím se už poněkolkáté rozezněl zvuk paliček narážejících do jelení kůže.

„Můžu ještě otázku?“ zazněla slova z Jožkových úst přesně v momentě, kdy se precizně nabroušená čepel katova meče dotkla nejdelších chlupů na jeho krku.

Mimochodem, takto perfektně zvládnuté nedotětí bylo přihlížejícími fanoušky odměněno potleskem, ze kterého bylo cítit opravdu velké uznání, protože kterýkoliv jiný kat by v tomto momentě vyprošťoval svůj popravčí nástroj z krví se zalévající rány.

„Co je zase?! Už mě začínáš pěkně štvát, tady se nedá pracovat.“

„Jak asi daleko se mi odkutálí hlava, až mě setnete? A existuje vůbec nějaký platný rekord, který bych mohl překonat?“

„Tak za první, to byly otázky dvě, za druhé nevím o nikom, kdo by to někdy měřil, a za třetí ti mohu slíbit, že tvá hlava bude zaručeně nejdál, protože až mě necháš, abych ti ji konečně uťal, s chutí ji nakopnu a pošlu do světa.“

„To od vás nebylo příliš profesionální, mistře. A vůbec, pokud správně počítám, a to já umím velmi dobře, tak mi vychází, že jste mě ani na třetí pokus nedokázal stít. Podle zákona mám tedy právo na svobodu. Bude te tak laskav, rozvážete mi pouta a propustíte mě domů?“

Překvapený Mečík se začal rozhlížet směrem, kde tušil královského úředníka, který se prohrabával knihou místních zákonů a zjevně hledal něco na objasnění této zapeklité situace. Několikeré pokrčení ramen a následná gestikulace ze strany královského zmocněnce na okamžik dostaly kata z popraviště.

„Co se to propánaboha děje, pane rychtáři?“ dožadoval se vysvětlení kat.

„To se právě snažím vyčíst z těchto královských listin, mistře.“

„No a co se tam tedy píše?“

„To bych také rád věděl.“

„Jak to myslíte?“

„Já byl jmenován rychtářem, ne čtenářem, nikdo se mě tehdy neptal, zda umím číst, stačilo, že jsem vynikajícím řečníkem.“

„To mi chcete říct, že všechny ty listiny opatřené královskou pečetí, na základě kterých jste mě donutil vykonat nejvyšší trest, jsou podvrh?“

„To zcela určitě ne, mistře Mečíku, samozřejmě že jsou pravé, já jen bohužel netuším, co se v nich píše, ale nebojte, mám v tom systém.“

„Opravdu?“

„Ano, jde o to, jak je ten text dlouhý. Čím delší, tím větší hříšník. No nejsem já to ale hlavička?“

„A co vlastně provedl tenhle odsouzenec?“

„Tak to vám mohu sdělit naprosto přesně, mistře. Je obžalován z únosu a vraždy. Zaslouží si popravit.“

„Jak to můžete vědět, když neumíte číst.“

„Sám jsem ho viděl při činu a také jsem to při líčení vše podle pravdy soudu dosvědčil.“

„Vždyť vy jste v tomto městě soudcem.“

„To já vím, máte s tím nějaký problém?“

Katovo mávnutí rukou zcela jasně dokazovalo, že s tímto tématem už nechce mít nic společného. Zbývalo však dořešit, co a jak dál. Přihlízející začali být netrpěliví a dožadovali se rozřešení situace. Diskuze mezi oběma muži konečně skončila. Oba se společně vrátili na popraviště a rychtář se ujal slova.

„Drahé dámy, pánové, vzhledem k tomu, že se mi v úředních listinách nepodařilo dohledat konkrétní zákon, který by v tomto nastalém případě osvobodil odsouzeného, jakožto soudce zdejšího města jsem se rozhodl nechat promluvit lid. Tedy bude na vás, jak s odsouzeným naložíte. V tuto chvíli už mezi vámi procházejí katovi pomocníci, každý z nich má měšec v jiné barvě kůže. Vás poprosím, abyste si každý našli na zemi malý kamínek a vložili jej buď do tmavšího měšce, pokud jste přesvědčeni o vině odsouzeného, nebo do světlejšího, pokud si myslíte, že by měl být omilostněn. Máte na to čas vymezený těmito unikátními přesýpacími hodinami, poté dojde k přepočtu hlasů a na základě vaší vůle bude vykonán rozsudek.“

„130 ku 130,“ vyhodnotil sčítání jeden z katových pomocníků.

„Nemohl ses splést, člověče?“ zareagoval rychtář, „protože podle mých informací máme dnes 263 platících diváků.“

„To by odpovídalo, pane, máme tu jeden králičí bobek, padělanou minci a dráp z poštolky, které do hlasování bohužel nemohu zařadit,“ přispěchal s vysvětlením menší z katových pomocníků.

„Tak co tedy budeme dělat?“ ozval se již skoro zoufale Mečík, „dnešní poprava už mě opravdu unavuje, pochopte, jsem už starší muž.“

„Drahé dámy, pánové, dnes došlo k opravdu mimořádné situaci. A nám nezbývá než se o pomoc obrátit na toho Nejvyššího. Jen on nám může dát konečné rozřešení.“

Po těchto slovech rychtář na okamžik opustil popraviště, aby se následně vrátil s pohárem plným průzračné tekutiny. Položil jej na zem tak, aby na něj bylo co nejlépe vidět, a pokračoval v proslovu.

„V poháru, který jsem právě donesl, je nalita voda z naší městské studny a já tě teď, Bože, žádám o znamení. Pokud je tento muž nevinný a má být ušetřen, proměň prosím obsah této nádoby ve víno. Pokud je naopak vinen, nechť se žádný zázrak nestane.“

„Blbost! To už mě můžete nechat rovnou setnout,“ ozvala se hlava stále položená na popravičím špalku.

„Co jsi to řekl?“ obrátil se rychtář k Jožkovi.

„Že je to naprosto nereálné.“

„To je rouhání! Okamžitě ho popravte!“ stihl ještě říct rychtář předtím, než upadl do mdlob.

Náměstím se rozezněl umíráček. Někteří z přihlížejících diváků se začali rozcházet do svých domovů, zatímco další se zařadili do fronty, čekající na společný obrázek s vítězem dnešní popravu.

Po odchodu posledního fanouška si kata na okamžik odchytl rychtář. „To byla dnes zase vydařená popravička, vidíte mistře.“

„Ani bych neřekl,“ pravil naprosto bez zaujetí Mečík, „stále si nejsem jistý, zda si to opravdu zasloužil.“

„Nemějte výčitky,“ pokračoval v hovoru rychtář, „byl opravdu vinen. Z králikárny mi ukradl, zabil a následně uvařil tři králíky.“

„Tak přesně tohle jsem nechtěl slyšet, pokud mne omluvíte, odcházím.“

Den se pomalu chýlil ke konci. Slunce už končilo svou pouť po obloze, která se, jelikož dnes byla prolita krev, zabarvila do ruda. Kat Mečík tento výjev sledoval z vrcholku meruňkového háje, opřený o svůj oblíbený

strom, datlovník. Měl toto místo moc rád a už léta si sem chodil po každé popravě třídit myšlenky. Vypadalo to, jako by pro něj měla tato exotická palma pochopení. Oba byli tak trochu jedineční. Přeci jen datlovník uprostřed meruňkového sadu běžně nevyroste a kat se obvykle nestává městskou hvězdou. Pravdou je, že ani jeden si své místo na tomto světě sám nevybral.

ČERVENÉ PLAVKY

ZDENĚK BALCAR

Nálepku úchyla získáte snadno!
Mně se to povedlo takhle...

V našem malém městečku na severu Čech stojí zámek obklopený zahradou. Mám tam své oblíbené místo. Lavičku nedaleko rybníčku schovanou ve větvích (asi olše), kde je i v nejparnějších letech velice příjemně. Chodím si tam číst nebo přemýšlet nad svými příběhy.

Naproti zámku stojí vila s velkou zahradou, která byla skoro dva roky prázdná. Letos v lednu našla nového majitele. Koupil ji jeden podnikatel ve zdravotnictví.

Letošní druhou půlku června doprovázejí vedra. Ve škole se dloubeme v nose, a proto jsem odpoledne „zaparkoval“ na své oblíbené místo.

Čtu si. V zahradě přes ulici periferně registruji nějaký pohyb a zvednu zvědavé oči od knížky. Vidím dvě ženy. Přesněji ženu a dívku. Pokládají na trávnik deku a v minimalistických plavečkách vystavují svá těla slunci. Tohle místo má ještě jednu výhodu. Stačí přeběhnout cestičku a naproti je další strom, který má větve až k zemi (nepetejte se mě jaký), odkud se dá absolutně nepozorovaně sledovat dění v protější zahradě. Odložím knihu. Přeběhnu chodínek a vytahuji mobil. Nechám jej zaostřit na těch zhruba třicet metrů a „cvaknu“ ta dvě těla.

Žena (předpokládám, že matka) se opaluje v bílých bikinách. Leží na břiše a na paměťovou kartu jsem si uložil její prdelku v kalhotkách brazilského střihu.

Dcera ukazuje slunci břicho. Má lehce rozevřené nohy. Ruce podél těla. Na očích sluneční brýle a intimní partie schovává v červených bikinách. Nikde žádný faldíček plus dva kopce s úžlabinou... Zkrátka šestnáctiletá samička, jak má být (ten věk jen odhaduji).

I ji si zvěčním mobilem. Vráťím se ke knížce a čekám na okamžik, kdy se ty sluníci kočky postaví. Dočkal jsem se zhruba po třičtvrtěhodině. Šup na svou skrytou pozorovatelnu a cvakám jeden snímek za druhým.

Bohužel mi obě modelky zmizely v domě. Mrzutý se vracím na lavičku a prohlížím si úlovek. Jsou hezké, ale chtělo by to objektiv.

Holky se vrátily! Nikde nikdo, tak šup zpátky do úkrytu. Fotím jako o život. Obě jsou mokré (asi sprcha, protože v zahradě žádný bazén není) a... pánbůh mě musí milovat, protože mi je přihraje na vzdálenost pouhých dvanácti metrů. Blíž to o moc víc nejde – plot, silnici, plot a kus zámecké zahrady nejde nechat zmizet, bohužel.

Těším se, až fotky stáhnou doma do počítače a prohlédnu si je na velkém monitoru.

Wow, ta starší je kapitální „milfka“, nad kterou by si nejjeden mladý muž uhnal tenisový loket.

Dcera je sladká a... dokonalá! Já ji chci! Pane Bože, za co mě trestáš, že mě nutíš na tohle se dívat? Proč mi nevnukneš nějaký nápad, jak ji sbalit? Je mi jasné, že tahle kočka bude mířit hodně vysoko a osmnáctka somatického typu, na němž svaly hrají na schovávanou, nebude oním princem z jejích snů.

Naděje ovšem umírá poslední, utěšuji se, protože se říká, že se žena dá ukecat. Jenže se taktně mlčí o tom... JAK. A tak dál chodím do parku. Číhám na vhodný okamžik, který mi pomůže rozšířit moji sbírku fotek, a lámu si hlavu, jak ji nakazit myšlenkou, že právě já jsem ten pravý.

Chytré knihy říkají, že když člověk opravdu něco chce, tak se celý vesmír spojí k tomu, aby mu to splnil.

Sledoval jsem na YouTube povídání Dana Přibáně o jeho cestě v trabantech do Afriky. Na konci citoval slova Charlese Bukowského: „Svět patří těm, co se neposerou.“

Bingo!

Nápad je tu! Už od svých čtrnácti píšu různé povídky, tak jsem si řekl, že napíšu příběh jednoho amatérského spisovatele, který při své práci na románu narazí na dvě zteplilé ženy a tou mladší je natolik okouzlen, že kudy chodí, tudy na ni myslí. Její obrázek má všude, neboť ona je pro něho „Madonou v červených plavkách“.

Sedl jsem na hýždě a napsal krátkou povídku „Agent z malého městečka,“ kterou jsem zakončil „své královně se dává všanc agent Jejího Veličenstva Dub. Jan Dub“.

Povídku jsem vytisknul, vložil do obálky, nadepsal adresu a svůj osud svěřil do rukou Páně v momentě, kdy jsem opouštěl poštovní úřad.

Týden se nedělo nic.

Na začátku prázdnin jsem potkal kámošku Irenu: „Ahoj, jak se máš? Už jsem tě dlouho neviděl.“

„S úchylama se nebavím!“ Pohrdavě si mě změřila, a aniž by změnila rychlost chůze, pokračovala někam za svým nosem.

A to bylo co, řekl jsem si. Nic mě ovšem nenapadlo.

Za dva dny mě máma poslala pro něco do samošky. Kousek od dveří stály mé bývalé spolužačky ze základky. „Ahoj,“ pozdravil jsem.

Místo odpovědi vyprskly smíchy. Začínal jsem tušit, odkud vítr fouká. To jsem měl za to, že jsem mířil do randící extraligy a zatím jsem nezvládal ani okresní přebor. Navíc jsem získal nálepkou úchyla. Už jsem slyšel Tři sestry, jak zpívají: „Náš Dub je úchyl.“ Super!

No, co se dá dělat. Řekl jsem A, musím vydržet B!

Prázdniny začaly pomalu vyhrožovat, že se přehoupnou do své druhé poloviny. Městečko bylo vylidněné. Já si chodil do parku číst anebo psát

a při tom jsem předstíral, že mi získaná nálepka nevadí.

„Ahoj Honzo!“ pozdravila mě u zámecké brány Martina. Nevšiml jsem si jí, protože jsem byl plně soustředěný na to, abych co nejrychleji a co nejnenápadněji zmizel v parku mimo pozornost bývalé „Madony v červených plavkách“.

„Ahoj!“ předvedl jsem pozdrav roztržitého profesora.

Martinu to viditelně pobavilo. Usmála se a nesměle se zeptala: „Mohla bych mít na tebe prosbu?“

„Proč bys nemohla?“

Další úsměv (přišel mi jako plachý) a další otázka: „Ty písíš, vid?“

„No... zkusím to. Proč?“

„Četla jsem to, cos poslal Radce,“ přičemž kývla na vilu, „a mně se to moc líbilo. Tak jsem tě chtěla poprosit, jestli by ses nechtěl podívat na věci, které jsem napsala já, a něco mi k nim říct...“

To bylo překvápko. S Martinou se známe ze školy. Po prázdninách půjde na chemárně do druháku a já budu maturovat. „Rád,“ souhlasil jsem, „kdy by se ti to hodilo?“

„Co zítra odpoledne? Tak kolem druhý?“

„Jo, to by šlo.“

„Fajn. A vem si s sebou plavky. Máme na zahradě bazén, tam můžeme naše rozpálené mozkové závity krásně zchladit.“

„Dobře. Budu se těšit. Tak se měj!“ rozloučil jsem se s touto šedou obrýlenou myškou. Vždycky na mě takhle působila. Byla ten typ holky, se kterou si rádi pokecáte, ale začít si s ní vás ani nenapadne.

Druhý den krátce po druhé jsem zazvonil u domu, kde má „kolegyně spisovatelka“ bydlela. Vyšla zpoza domku, kde měli zahradu se slibovaným bazénem. Moji pozornost zaujaly dvě věci. Neměla svoje neodmyslitelné brýle a měla na sobě červené plavky.

Polkl jsem.

„Ahoj... teda, Martino, musím konstatovat, že ti to v těch plavkách moc sekne.“ A byla to pravda pravdoucí. To přísahám! Nikde ani gram navíc. Ve frontě, kde děvčata čekají na přidělení prsou, nebyla rozhodně ošizená (dokonce jsem ochotný vsadit si na to, že jsou větší než ta, kterými se pyšní obyvatelka vily před zámekem). I ta prdelka je taková... rajcovnější. „Dík. To jsem ráda, že se ti líbí. Víím, že máš červenou barvu rád. Koupila jsem si je kvůli tobě.“

Asi jsem po tom, co jsem slyšel, vypadal směšně, protože se zasmála. Pak mě chytla za ruku a protáhla brankou do předzahrádky: „Tak už pojď dovnitř, ty můj spisovatelský úchyle.“ A když jsem procházel kolem ní, tak mě ještě plácla přes zadek.

V duchu jsem poděkoval tomu nahoře a nechal se touhle nádherně „úchýlnou“ holkou v červených plavkách dovést k bazénu.

BÁSNĚ

MARKÉTA HOZÁKOVÁ

TMA

Žiju si ve tmě.
Nemám ponětí, jak dlouho už.
A stírám dny z obzoru,
jeden po druhém,
nepozorovaně.

Žiju si ve tmě
a dýchám si tu.
Tma je sametová jako kotě
a přede.

Žiju si ve tmě.
Jsem tu sama,
v bezpečí,
v temnoty hebké náruči.

Blahosklonná ke všem všedním útrapám
světelné minulosti.
Odevzdaná tichu a úvahám,
nevšedně klidná,
němá snad.

Žiju si ve tmě.
Rozezvučená pouhou vnitřní průsvitností
zním,
rozehraná strunně.
Žiju si ve tmě,
oči dokořán.

Já viděla tak mnoho.
Ty tváře...
Ta gesta...
Krásnější je nevidět
a malovat si hedvábně černočerný svět.

Žiju si ve tmě.
Kolébám se v snách,
v nich si usínám
a probouzím se znovu.
Tak jako somnambul
utkávám se se sny
a tkám si z nitek uvěřitelnosti.

Žiju si ve tmě
a nevím proč, nahá a bosá, pláču odevšad.
Pláč mě však oblévá a svléká,
přesně tak,
jak všechna slova nevyřčená,
jak cestou poztrácený vodopád.

Žiju si ve tmě
horkostí temnoty obtékaná,
plynoucí v proudech
i proudům naproti.

Žiju si ve tmě
a nejsem milovaná,
snad jenom do chvíle,
než do mě vstoupíš Ty.

NÁVRAT

Ta nejobyčejnější chvíle,
když přijdeš domů,
je tolik naplněná něhou
a láskou k tomu.
Vstoupíš do předsíně,
hladím ti tváře,
abych zimu rozpustila.
Líbám každou tvoji mrazem nakreslenou vrásku
a jsem v stejnou chvíli tichá
i rozpustilá.

Oblečena do tvých dlaní.
V zjihlém světě mezi nimi taju.
I když ještě studíš, ošlehaný větrem.
Zvedneš mě do náruče,
přitiskneš mě k sobě
a ohřeješ vůní naplněným zimním svetrem,
upleteným z příze dálných krajů.

Přeneses nás ze dne k noci, téměř do snu.
Posadíš mě proti sobě, vypravuješ.
Já ti naslouchám,
dívám se a žasnu,
jak jsi krásný.
A jak mě ze všednosti zuješ,
tak všechna velká světla zhasnu.

Potom v tiché melodii přítmí
se tvými dálkami převtěluji
v světa poutnici.
A přes to zimomřivé dotýkání,
až do horkosti budoucího léta,
se dlaně do paprsků slunečního svitu propojují
a jako plamen
hoří pro svíci.

K R A
J I N
O U

Stékají mnou slzy,
obejmuté v náruči z ledu.
Krystalky třpytivé
a zvonivě teskné,
v mých vlásečnicích
chladem znehybnělé.
Zebu.

Horkostí protékaná
a teď
sotva dýchat svedu.
Vzduch a srdce zamžené,
za okny zhasnutými.
Zimomřivá,
v samoty osamělém plédu.
A tak
procházím krajinou těla.
To místo za očima,
přeplněné otázkami.
A ten bod,
nad a mezi nima,
vidoucí a neviděný.
A uvnitř
pořád ještě zima.

A dál.
Ruce,
láskou naplněné.
A horká cesta v jejich středu.
A tiché dotýkání
a nedotknutí.
Jimi nebýt
ani na okamžik nedovedu.

Břicho,
palác duše.
Žářivý prostor.
Uvnitř něj rozprostřená
otáčím se v kudy.
Domov a něha, co mě vede,
zas a znovu,
v mém nezpochybnitelném tudy.

Chodidla
chůzí zemi líbají
a tím ve mně ožívá být ženou.
A melodii svlačců zpívají
a lnou k hlíně
a s podzemními vodami v ní
souzní si a plynou.
Kolena,
díky nim se smrti i životu klaním.
A denně,
v sobě sama,
se zrozením setkávám se nesčetněkrát
a v něm
pak s umíráním.

Ramena nesou břemena,
přetížená darovanou vinou.
Ale nebesa ji odejmou
a oblaka do žíznivých
prasklin pouští rozprší,
až s modrem
širých nebes
splynou.

Vlasy,
hadi propletení,
ozdoby tajemného světa krás.
A v nich vítr
rozvoněný, rozdýchaný.
A smyslností
přetékaný čas.

Srdce,
tlukotem žasnoucí
nad Boha tajemnostmi.
A neochvějná touha
zůstat se mnou,
od okouzlení z něho,
až, bez něj, do bolesti.

Klín
naplněný nenaplněností.
Posvátný dům.
Klíč k němu v uctívání uzamčený
a rozsvícený světlem Luny.
Svatě svatý
palác důvěrnosti.

A potom oči,
obnažená okna ke mně domů
a nahá dvířka k Tobě.
Útulek tmy i světelnosti.
Hluboké cesty.
Pravý odraz.
Laskavý domov pravdivosti.

A nakonec
snad jenom ústa,
někdy plná písmen a slov
a jindy tichem pustá.
Líbaná a líbající.
Usmíváním věčně okouzlená
a čarující.

Tělo.
Místo ochutnávání
a domov přijímání.
Alchymický prostor
pro divukrásná kouzla
přirozené ženy.

MODLITBA PRO

Vaše Temnosti,
k Vaším dalekosáhlým nohám se skláním,
s pokorou trochu hynu,
a přece
mocně se probouzím
a ožívám
a žiju.

Vaše Temnosti,
s hlavou až pod zemí,
s pokorou pokor,
přešťastná,
uctívám Vaši černou krásu.
Žila jsem ve světle,
bílá a čistá,
jistá,
zpola plná jasu.

Ted' nemám ponětí
o starém černobílém světě.
Nyní nekonečné
množství odstínů,
tvarů, teček,
čar a barev šedi
v mých tepnách tepe.

Vaše Temnosti,
je čas uctívání, je čas uvidět.
Je čas přijímání a čas milování.
Je čas zbořit mrtvolně dokonalý,
sladce bílý svět.

J
E
J
Í

J
A
S
N
O
S
T

TEMNOTU

LÁSKA

Bylo ráno,
nebo možná jakýkoli jiný čas v ten den.
Protáhla se ve svém těle jako kočka,
zavrněla.
A nebe nad ní tiše plulo,
stejnou barvou
jako v polích modře teče len.

Škvírkami očí zahlédla svět.
Slatně vzdychla nad tou krásou.
A s hlavou, čistě prostovlasou,
vyšla si
ho znovu uvidět.

Procházel se mezi stromy,
objímal ho rozvoněný sad.
A tajů plná každá chvíle byla,
on k ní přistoupil
a byl rád,
jak v očích se mu zrcadlila.
A jejich touha nevinná,
jako kdyby nahodilá
a jako by tu nebyla.

Jeho přítomnost
zase neodvratně tady.
Byl dokonale velký,
přesně tak,
až se ona zmenšovala,
právě do té velikosti,
jakou milovala.
A potom, v jabloňovém sadu,
sebe rozprostřela,
a za něj, stejně tak.
A dýchala
a rozkošnický byla.

Prvně se jí dotknul,
ač zůstal stát,
blízko studánky, toho země nebeského okna.
A ona neuhnula,
naopak šiji odhalila a nastavila,
až byla dokonale,
odleskem vodním, přístupně nepřístupná.

Vydala tichoučký slastný zvuk.
Všechny kočičí instinkty se naježily,
všechna ženská jak.
Do posledního místa dokořán
oceány světa otevřela,
světla rozzářila
a přítímí k intimitě
nadechla,
sladce a jemně tak,
že ovoce před očima dozrávalo,
nejkrásnější šaty se oblékly
a nohy zuly do bosa.

A v ten okamžik odešel.
A bylo ticho.
Ticho, díky němuž uslyšela,
jak hodiny v ní tikají...
Tik, tak...
A potom propadla se nebesa.

Všechno, po ní i v ní, stékalo,
jako když se koně plaví.
Mocný proud ji unášel
v náhle vzniklé strnulosti.
Protiklad pohybů,
tak nečekaně
a bez milosti zastavené vlání.

„Stýská se mi,“ řekla.
„Chybí mi být milována
a schází mi milovat.“
Černý kocour, s očima zelenýma,
se jí měkce otřel
o srdce rozplakané
a to se rozeznělo
až někam do daleka
za jabloňový sad.

Splývali spolu,
ona a zelenooký,
jen tak spolu byli.
Hladila ho v kožíšku z jisker.
On v ní ulpíval a rozplýval se do tmy
a jeho oči si v ní rozsvítily.

A její láska žhnula,
opět se rozepjala
a doširoka rozlétna vůkol.
Umdlené tváře pozvedala.
Dlaněmi prázdná
nedotknutá místa pokrývala.
A zas se něhou a touhou po blízkosti
rozplakala.

A plynul čas.
On i ona proplétali se den za dnem.
On se svou ženou, doma, sám.
Ona, bez něj, sama.
Už se nepřibližovali,
proplouvali němě v hloubce nad dnem.
A přesně jak se to má a musí,
ve dne na sebe ani nemysleli.

Slyská
se mi

Jenomže návštěvy v snách si zakázat neuměla.
A ty byly krásné!
Tančila v nich,
rozvlněná vnitřní alchymíí,
mísila jednoho v druhém.
A jeho náruč
ji každou nocí obklopila
jako domov, když se zhasne.

Často tudy prošel její černý kocour,
aby jiskry připomněl,
ale nebylo to třeba,
jiskrný byl každý nový den.
Sama sobě příběhy vyprávěla.
Moudré rady o jiskření, o tom, jak záhy pohasne,
jen otázka času, věci nahodilé a dočasné.

Ve dne to fungovalo skvěle,
ale v snách znovu přicházel.
A ona ingredience míchat nepřestala
a prolínala sebe skrze něj.

Každou nocí si nevšední příběh rozplétala
o protančených botách
a věděla,
že stejně nejšťastnější
je být všude bosa
a zůstat
uvnitř něj
i v sobě
bezostyšně veselá.

V tom čase se nevidali už.
Jenže toho dne jí prostě přešel přes cestu.
Dotkli se sebe očima
a zároveň se nedotknutě pohladili,
ona a on, žena a muž.

Večer se ozval.
Avšak ne tiše, nikoli ve snu.
Napsal: „Pořád Tě vidím.“
A ona, s bolestí, že je neviděná,
odepsala: „Po ničem jiném netoužím, než aby ses díval,
a ještě: „Pojď mě uvidět.“

A znovu bylo ticho
a trvalo tolik dní,
že tisíckrát zahynula,
v každém okamžiku,
v každém neodbytném teď.

Mlčel tak dlouho,
jak jen dokázal.
A pak se zvedl a spěchal
objevit
a oživit v ní vůni,
již si zakázal.

Bylo ráno,
nebo možná jakýkoli jiný čas v ten den.
Už zase sama v sobě trochu žila,
ale pořád byl ten čas
jemu zaslíbený
a zas se rozvlnila.

A najednou tu stál,
znovu tak přesně velký.
Opět se ve vroucnosti zmenšila.
Hladkou šíjí nastavila
a cítila se milovaně,
jako by ta druhá ani nebyla.

Tentokrát neodešel.
Rozezněl se sad pln včel.
A pak se všechna chuť a vůně slila
v kosmickém tanci,
skrz a vůkol jejich těl.
A ta voňavá příchuť je tak ohromila,
že zůstali spolu, v sobě, celý den.

Chutnali sebe
a svět je ochutnával.
Plynuli v proudech i proudům naproti.
Sen slova o lásce jim našeptával,
jenže jen sen,
předzvěst němoty.

A přišel večer.
On řekl: „Musím domů,“
ona kývla: „Vím.“
A pak se do bolesti rozpustila,
jak uviděla,
že teď to bude zas jen sen
o jabloňovém sadu,
i když stále ještě s ním.

MEDAILONKY
AUTORŮ,
KTEŘÍ SE
NEBÁLI
O SOBĚ
PROZRADIT
VÍCE

BALCAR ZDENĚK Žil, byl... No... Pohádka to není, tak znovu a jinak! Žije a je jeden státní úředník, divadelník a moderátor, kterého se od jeho cirka deseti let drží sen, že napíše knihu. Čas s ním šel a on najednou zjistil, že už si nemůže říkat: „Až pak,“ pokud chce svou mladickou „nerozvážnost“ uskutečnit. Začal tedy psát. Velice rychle byl přesvědčen o tom, že kariéru mezi básníky neudělá. Sedlo si proto přehodil na prózu. Nebránila se. Po několika málo letech spisování pro autorská čtení došel k poznání, že když jsou známí, lze, sem tam, do nějaké knihy utrousit povídku. Určitě každý takový počín autorovu duši potěší, leč přece jen to není to „pravé ořechové“. Zkrátka. Teď onen muž pomalu a vytrvale kráčí vstříc svému snu. A je skálopevně přesvědčený o tom, že některý týden z neděle si jej odškrtně jako splněný!

HOZÁKOVÁ ANEŽKA Vášnivá čtenářka a občasný pisálek. Věčně ztracená ve světě, který může svými rukama modelovat jako chladnou hlínu, přesně podle svých představ. Velmi vděčná, že může být součástí tak krásného projektu, i když trochu doufá, že si stránek popsaných jejími slovy nevšimnete.

HOZÁKOVÁ MARKÉTA V radosti, bolesti, smutku nebo touze nahmatávám své vnitřní prostory. S potěšením pak hledám ty pro mne pravé linie, tvary a ornamenty nebo ta přesně chutnající a voňavá slova a jejich melodie. Pokládám je na papír a prožívám se s nimi. Sdílení s druhými, poznávání jejich světů, třeba na tvůrčím psaní, je pro mne podstatou toho nejobyčejnějšího a nejsmysluplnějšího života.

JAKUBÍKOVÁ KLÁRA Jmenuji se Klára, jsem studentka umělecké školy a právě teď potřebuji kafe. Skoro vždy mě můžete vidět s oholenou hlavou ve velkém oblečení, hlavně ve starých svetrech z druhé ruky a kulatých brýlích. Věnuji se několika druhům umění od té doby, co jsem v ruce udržela tužku. Je mi hodně blízké psaní, kresba, malba, koláž nebo pořizování fotografií a tanec po nocích v mém pokoji, celoročně osvětleném vánočními svítilkami. Většinu času se povaluji po kavárnách nebo knihovnách a studuji dějiny výtvarné kultury. A stále hledám další směry umění, které by mě inspirovaly pro další práce do budoucna.

KALINOVÁ VERONIKA Vždy jsem byla soutěživá a od mala jsem se účastnila různých školních olympiád, ať už v oblíbené matematice nebo chemii, k mému překvapení i v basketbalu (mám přesně 153 centimetrů) či přespolním běhu a nechyběly ani literární a recitační soutěže. Jako školačka jsem své slohy psala s dědečkem, který byl hodně sečtělý a byl prvním posluchačem mých textů. Aktuálně už třetím rokem chodím rozvíjet kreativitu do kurzu tvůrčího psaní, a tímto bych chtěla poděkovat našemu skvělému vedoucímu Ondrovi. Své texty nejčastěji píši do telefonu, protože je po ruce, kdykoliv dostanu nápad (ve frontě u pokladny, během cesty k autu, při čekání na úřadě i během červené na křižovatce). A možná právě proto mám už před třicítkou bolavé zápěstí. Proto psaní prokládám pravidelným hraním deskových her.

LÁCHA DOMINIK Možná se stále hledám nebo se možná snažím vyzkoušet co nejvíce věcí, abych později nelitoval. Proto nemám žádný ustálený koníček. Ačkoli je pravda, že už mě pěkně dlouho drží knihy a deskovky. A samozřejmě moje drahá polovička.

MEČÍŘ ONDŘEJ Jako předseda našeho badatelského klubu bych chtěl představit mladého autora, jehož texty se snaží čtenáře pobavit a vyvolat u nich pozitivní náladu. Z jeho soukromí jsme zjistili, že má v oblíbené deskové hře rád sleduje nejrůznější seriály, provozuje sporty všeho druhu, je samouk na kytaru a ukulele a samozřejmě i rád píše. Jeho texty nejsou snadno dostupné. Užší část veřejnosti může narazit na jeho magisterskou práci v univerzitní knihovně v oddělení filozofie. Podepsán Břetislav Špaček

NOVÁ MIROSLAVA Stavím si ze slov malé bárky, které občas vypustím na hladinu misky v ústecké Dobré čajovně. Od více i méně známých mořských vlků se učím neutopit se v poezii, která si mě k tomu volá. Díky ti, Ondro, že jsi mi dal místo na palubě této výpravy na volné moře. A tobě, Markét, že mě přitom podpíráš krásnou perokresbou.

PRCHAL ONDŘEJ Mnohaletý pisálek, vášnivý čtenář, experimentátor, nadšený cestovatel, amatérský hudebník, knihovník odchovaný čajovnami, průvodce večery autorské tvorby a v neposlední řadě průvodce tvůrčím psaním. To a mnoho dalšího v sobě ukrývá má maličkost.

QUALIZZA VERONIKA Básnířka tělem i duší, které to v šatech nejlíce sluší a ač do kompu ve směrnárně buší, přesto je něžnou milou duší. Ráda se vydá do neznáma, ať s dětmi nebo sama, deskovky s chutí zahráje si, pro druhé dorty upeče si. Mezitím s láskou klidně píše a někdy jenom tiše dýše.

ROKOSOVÁ KLÁRA Klára je redaktorka s nadšením pro design, architekturu, objevování nových míst a dobrou kávu. Výzvou jsou pro ni témata propojující design s dalšími obory, svými texty přispívá do webového magazínu Czechdesign. Absolvovala kurz tvůrčího psaní, její první povídka vyšla v roce 2020 ve sbírce Trojpovídky. Žije v Praze, ráda se prochází po jejích ulicích a parcích.

VESELÁ RADKA Asi povím jenom tolik, že jsem strašpytel, který kouká nebo popřípadě čte strašidelné příběhy, i když ví, že se pak bude bát jít byt jen do kuchyně. Mám ráda vlky a stále čekám na příběh, kde budou vlkodlaci kladní hrdinové. Jsem ta, co se snaží dodržovat termíny. Neúspěšně. Chtěla bych poděkovat Ondrovi, že měl se mnou trpělivost, a popřát vám hezkou počtenou.

PODĚ KOVÁNÍ

Velice rád bych poděkoval Severočeské vědecké knihovně za jedinečnou příležitost učinit z mých společníků na cestě psaným slovem opravdové spisovatele. Pro mnohé je to poprvé, kdy jejich díla budou mít tu čest stát se součástí skutečné knihy. Kdo jiný než knihovna by jim měl pomoci uskutečnit tento odvážný krok.

Můj velký dík patří i všem autorům za odvahu, s níž se na tuto cestu rozhodli vydat. Byly to právě jejich vlastní kroky, které je dovedly na práh tohoto almanachu.

Rád bych poděkoval také vám, čtenářům, kteří nám dáváte šanci a zkusíte to s námi vydržet do konce, neb ty nejhezčí perly a radosti života bývají mnohdy skryty a odhalují se tomu, kdo se ve světě učí trpělivě číst a naslouchat hlasu své duše.

Duši, té bych chtěl poděkovat nejvíce, neboť ona je motorem a silou stojící za tím vším.

Tento almanach vznikl převážně z textů kurzu tvůrčího psaní pořádaného pod záštitou Severočeské vědecké knihovny a vedeného lektorem Ondřejem Prchalem. Je výstupem naší dvouleté snahy hravě a tvořivě přistupovat ke světu. Budeme velice potěšeni, zašlete-li nám své dojmy a postřehy z četby na e-mailovou adresu:

prchal@svkul.cz

Zde také případní zájemci mohou získat bližší informace o zmíněném kurzu a přihlásit se na něj.

ONDŘEJ PRCHAL

OBSAH

Datlovník (Anežka Hozáková)	11
Ondropřdelník (Ondřej Mečříř)	13
Můj oceán (Matěj Vitovský)	27
Kolo (Veronika Kalinová)	29
Básně (Miroslava Nová)	31
Už to nedělej (Klára Rokosová)	40
Anonym (Zdeněk Balcar)	43
Datel (Veronika Qualizza)	47
Kde to začíná, tam to i končívá (Veronika Kalinová)	55
Mýdlo (Dominik Lácha)	57
Básně (Ondřej Prchal)	60
Janona (Markéta Hozáková)	67
Převozník (Veronika Qualizza)	73
Paní Jiřina a dědictví (Veronika Kalinová)	77
Auta (Ondřej Mečříř)	81
Básně (Klára Jakubíková)	84
Trable v ráji (Ondřej Prchal)	90
Kočka, víno a rozzlobený řidič (Ondřej Mečříř)	93
Dovolená (Veronika Kalinová)	96
Pavouci (Anežka Hozáková)	99
Básně (Veronika Qualizza)	100
Óda pro růži (Matěj Vitovský)	103
Pěstitel banánů (Veronika Kalinová)	106
Letadlo poprvé aneb hlavně s klidem (Ondřej Mečříř)	109
Letadlo podruhé aneb Čecháčci na cestách (Veronika Kalinová)	113
Letadlo potřetí aneb španělská telenovela (Dominik Lácha)	118
Básně (Anežka Skálová, Zdeněk Balcar)	121
Princ v kůži dračí (Radka Veselá)	124
Mluvicí hrnek (Ondřej Mečříř)	127
Genouši: Kosa (Ondřej Prchal)	131
Genouši: Máš ho? (Zdeněk Balcar a ostatní)	135
Genouši: Dál (Zdeněk Balcar)	138
Příběhy mistra kata Mečíka (Ondřej Mečříř)	144
Červené plavky (Zdeněk Balcar)	152
Básně (Markéta Hozáková)	157

Literární JednoHubky

Vydala Severočeská vědecká knihovna v Ústí nad Labem,
příspěvková organizace,
W. Churchilla 3, Ústí nad Labem
v roce 2021

Vydání první
Veškerá práva vyhrazena

Autoři textů: Zdeněk Balcar, Anežka Hozáková, Markéta Hozáková,
Klára Jakubíková, Veronika Kalinová, Dominik Lácha, Ondřej Mečříř,
Miroslava Nová, Ondřej Prchal, Veronika Qualizza, Klára Rokosová,
Anežka Skálová, Radka Veselá, Matěj Vitovský

Sestavil a úvod napsal: Ondřej Prchal

Ilustrace: Markéta Hozáková

Korektury: Zdenka Andree, Jana Bednářová, Ondřej Prchal

Grafická úprava a sazba: Václav Školoud

Tisk: dům tisku s.r.o., Ústí nad Labem

ISBN 978-80-7055-260-5

Ústecký kraj

ISBN 978-80-7055-260-5